

№ 26/1963.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till ordinarie inkomst- och utgifts-
stat för landskapet Åland under år 1964.

Föreliggande budgetförslag följer i huvudsak uppställningen i se-
naste års budget.

Under innevarande år har i riket närmast till följd av tjänstemanna-
organisationernas löneaktioner under vårvintern, verkställts särskilda
justeringar av lönerna för statens tjänstemän och befattningshavare.
Sålunda genomfördes, räknat från den 1 juli, dels en allmän nivåför-
höjning i löneklasserna A 1 - A 30, dels en viss gropjustering. Seder-
mera har ytterligare föreslagits särskilda smärre gropjusteringar räk-
nat från den 1 oktober 1963. Samtidigt har regeringen avlåtit en pro-
position med lagförslag om ändring av bestämmelserna angående dyrorts-
tillägg varigenom dyrortstillägg enligt andra dyrortsgruppen skall er-
läggas även på orter som hör till första dyrortsgruppen. Även stadgan-
dena om ersättning för övertidsarbete har föreslagits ändrade. För de
av ovanstående föranledda gropjusteringarna för landskapets motsvaran-
de tjänstemän och befattningshavare redogör landskapsstyrelsen i fram-
ställning med förslag till andra tilläggsbudget för år 1963. Då ytter-
ligare lönejusteringar för närvarande icke synes aktuella är antalet
justeringar av löneklasserna i förevarande budgetförslag relativt få.
Under avlöningsmomenten har dock bibehållits anslag för eventuella lö-
nejusteringar till i stort samma belopp som senaste år. I detaljmoti-
veringen har heller icke närmare motiverats de av löneförhöjningarna
föranledda ökningarna under avlöningsmomenten eller nytillkomna anslag
som hänför sig till ovannämnda lönejusteringar.

Vid uppgörandet av budgetförslaget har beaktats anslagsäskandena i
regeringens proposition till inkomst- och utgiftsstat i riket för 1964.
Med hänsyn till regeringskrisen innevarande höst och regeringens ställ-
ning vid uppgörandet av rikets budgetförslag har i vissa fall, anslagen
i landskapets budget icke helt följt rikets förslag då ev. ändringar
senare kan förmodas ske i riksdagen. De i detaljmotiveringen note-
rade ökningarna hänför sig endast till ordinarie budgeten för 1963 upp-
tagna anslag.

Föreliggande budgetförslag slutar på 15.648.869 mark mot 14.561.980
mark i ordinarie budgeten för år 1963. I tilläggsbudget har dessutom
beviljats 369.490 mark. Utgiftsstegringen utgör 4,8 %.

Skiljaktigheterna mellan budgetförslaget för år 1964 och de hit-
tills budgeterade medlen för år 1963 framgå av följande tablå:

Hittills budgeterat för år 1963 Minskning-
Ökning + För år 1964 före-
slås Summa

Inkomster:

1 Avd. Skatter o. avgifter av skattenatur	150.000	+ 5.000	155.000
2 Avd. Inkomster från sjuk- vårdsinrättningar	641.075	+ 8.600	649.675
3 Avd. Inkomster av blandad natur	738.178	+85.615	823.793
4 Avd. Återburna under- stödslån	502.000	+ 73.000	575.000
5 Avd. Finansierings- inkomster	12.900.217	+ 545.184	13.445.401
Summa	14.931.470	+ 717.399	15.648.869
=====			

Utgifter.

1 Ht. Landstinget	197.392	+ 9.426	206.818
2 Ht. Landskapsstyrelsen	525.216	+ 14.044	539.260
3 Ht. Polisvården	405.524	+ 45.568	451.092
4 Ht. Hälso- och sjuk- vården	2.466.289	+275.350	2.741.639
5 Ht. Undervisnings- och bildnings- väsendet	3.597.319	+217.009	3.814.328
6 Ht. Näringsarnas främ- jande	908.598	+108.116	1.016.714
7 Ht. Kommunikationsvä- sendet	1.550.792	+199.656	1.750.448
8 Ht. Sociala ifter	344.400	+ 68.610	413.010
9 Ht. Diverse anslag	908.400	+ 15.950	924.350
10 Ht. Investerings- utgifter	1.955.520	-114.720	1.840.800
11 Ht. Understödslån	1.917.000	+ 18.400	1.935.400
12 Ht. Finansierings- utgifter	155.020	-140.010	15.010
Summa	14.931.470	+ 717.399	15.648.869
=====			

Ökningen i statsförslaget för år 1964 jämfört med år 1963 utgör för de egentliga utgifterna under huvudtitlarna 1-18, 7,5 %. Minskning observeras endast under 14 Ht., Socialministeriet och 18 Ht. Statens af-färsverksamhet samt skogs- och lantushållning.

I landskapets budgetförslag visar 10 Ht., Investeringsutgifter en minskning med 114.720 mark samt 12 Ht. Finansieringsutgifter med 140.010 mark. De största ökningarna uppvisar 4 Ht. Hälso- och sjukvården

-3-

275.350 mark, 5 Ht. Undervisnings- och bildningsväsendet 217.009 mark, 6 Ht. Näringarnas främjande, 108.116 mark och 7 Ht. Kommunikationsväsendet 199.656 mark. Utgiftsökningarna orsakas i första hand av lönejusteringar och den allmänna kostnadsstegringen och i andra hand av utvidgad verksamhet.

Under inkomster har anslaget för skattefinansiell utjämning inberäknat tillskott vid utjämningen för år 1962 under 5 Avd. I:1 beräknats till 13.445.401 mk medan i statsverkspropositionen för detta ändamål föreslås 13.250.000 mark.

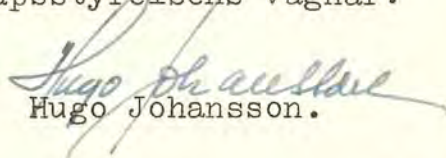
I övrigt hänvisas till detaljmotiveringen där förslags- och reservationsanslag som tidigare betecknats med (f) respektive (r).

Med hänvisning till ovanstående får landskapsstyrelsen vördsamt föreslå

att Landstinget måtte antaga följande förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet Åland under 1964 samt bemyndiga landskapsstyrelsen att för budgetens förverkligande upptaga erforderliga lån.

Mariehamn den 8 november 1963.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Hugo Johansson.

Landskapskamrerare Henrik Gustafsson.

I N K O M S T E R.

1 Avdelningen.

=====

I. Skatter och avgifter av skattenatur.

1. Nöjesskatter	55.000
2. Apoteksavgifter	20.000
3. Övriga skatter och avgifter av skattenatur	80.000

Summa I kap. 155.000

Summa 1 Avdelningen 155.000

2 Avdelningen.

=====

I. Inkomster från landskapets sjukvårdsinrättningar.Ålands centralsjukhus.

1. Dagavgifter	155.000
2. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster ...	40.400
3. Personalens kosthållsavgifter	20.000
4. Avgifter och ersättningar för läkarintyg och -utlåtanden	4.500
5. Ersättningar för undersökning och vård av försäkrade patienter	4.000
6. Inkomster från poliklinik	35.000
7. Kommunernas andel i föregående års anläggnings- och driftskostnader	225.000

Ålands centralsanatorium.

8. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	2.000
9. Personalens kosthållsavgifter	3.500
10. Kommunernas andelar i föregående års anläggnings- och driftskostnader	115.000
11. Hyra från tuberkulosbyrån för dispensärlokalen jämte inventarier	8.000
12. Hyra från tuberkulosbyrån för dispensärläkarens tjänstebostad	3.600

Ålands tuberkulosbyrå.

13. Kommunernas andelar i föregående års anläggnings- och driftskostnader	25.000
--	--------

Kumlunge sjukstuga.

14. Dag- och övriga vårdavgifter	5.000
15. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster ..	3.675

Summa I kap. 649.675

Summa 2 Avdelningen 649.675

-5-

3 Avdelningen.

=====

I. Inkomster av blandad natur.Polisinrättningen i Mariehamn.

1. Stadens andel i kostnaderna för polisinrättningen	82.439
2. Avgifter för anlåtande av grodmän samt diverse inkomster	500

Ålands lyceum.

3. Elevavgifter	36.000
4. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster ...	2.000

Ålands sjöfartsläroverk.

5. Elevavgifter	17.200
6. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	732

Ålands sjömansskola.

7. Elevavgifter	14.672
8. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	250

Ålands yrkesskola.

9. Inkomst av arbetsverksamheten samt diverse inkomster ..	16.000
10. Kommunernas andelar i anläggnings- o. driftskostnader	157.500

Ålands lantmannaskola.

11. Elevavgifter	500
12. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster ...	3.000
13. Inkomst från skollägenheten på Jomala gård	40.200

Ålands kvinnliga hemslöjdsskola.

14. Elevavgifter	500
15. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	900

Ålands lantlänsskola.

16. Elevavgifter	500
17. Vederlag för natura förmåner samt diverse inkomster ...	1.000

Grelsby plantskola.

18. Inkomst från försäljning av plantskolealster	4.000
19. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	2.500

Ålands fruktförsök.

20. Inkomst från fruktförsäljning	2.750
21. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	1.050

Ålands försöksfält.

22. Inkomst från fröförsäljning samt diverse inkomster	300
---	-----

Vägavdelningen.

23. Hyror och övriga inkomster	6.000
--------------------------------------	-------

Övriga inkomster av blandad natur.

24. Ränteinkomster från av landskapet beviljade understöds- lån	320.000
--	---------

25. Inkomster från försäljning av registerbrickor	2.000
26. Diverse inkomster	5.000
27. Inkomster från lantbruksavdelningens arbetsmaskiner	30.000
28. Inkomster från forstafördelningens arbetsmaskiner ...	10.000
29. Kommunernas andelar i föregående års kostnader för underhåll av bygdevägar	45.000
30. Kommunernas ersättningar för kostnader föranledda av lagstiftningen om sysselsättning	1.000
31. Ersättningar för kostnader i samband med uppgörande av byggnadsplaner	20.000
32. Avgifter för fiskekort	300

Summa I kap. 823.793

Summa 3 Avdelningen 823.793

4 Avdelningen.

=====

I. Till landskapet återburna understödslån.

1. Avkortningar på understödslån	550.000
--	---------

Summa I kap. 550.000

II. Ersättningar, som för byggande av bygdevägar med stöd av väglagen skola indrivs hos kom- munerna.

1. Kommunernas andelar i föregående års kostnader för byggande av bygdevägar	25.000
---	--------

Summa II kap. 25.000

Summa 4 Avdelningen 575.000

5 Avdelningen.

=====

I. Finansieringsinkomster.

Avräknings- och ränteinkomster.

1. Statsanslag för skattefinansiell utjämning:	
a) Förskott för år 1963	12.944.791
b) Utjämningsreglering för tidigare år	500.000
2. Ränteinkomster från finansieringsmedel	100
3. Inbetalningar av landskapets enskilda medel för vid avräkningen såsom ordinarie utgifter icke godkända belopp	500
4. Av landskapet upptagna finansieringslån för ordi- narie budgetens förverkligande	10

Summa I kap. 13.445.401

Summa 5 Avdelningen 13.445.401

Summa inkomster mk 15.648.869

=====

-7-

U T G I F T E R.1 Huvudtiteln. Landstinget.
=====I. Allmänna landstingskostnader.

1. Landstingsmännens arvoden, dagtraktamenten och resekostnader (förslagsanslag)	138.000
2. Arvode åt landstingets sekreterare och notarie (förslagsanslag)	7.200
3. Arvoden åt utskottssekreterarna (förslagsanslag)	8.300
4. 1 kanslist och renskrivarska, avlöning:	
grundlön (A 15).....	6.456
ålderstillägg	1.788
dyrortstillägg (förslagsanslag)	264
lönejustering (förslagsanslag)	<u>100</u>
	8.608
5. Stenografer (förslagsanslag)	7.500
6. Bibliotekarie, arvode	410
7. Till kanslikommissionens disposition för avlönande av extra arbetskraft	900
8. Barnbidrags- och folkpensionsavgifter (förslagsanslag) .	6.000
9. Hyra för landstingets lokaliteter jämte lyse och städning (förslagsanslag)	10.000
10. Inköp och inbindning av litteratur till landstingets bibliotek	400
11. För exkursioner och expertutlåtanden (förslagsanslag) .	500
12. Revisionskostnader (förslagsanslag)	13.000
13. Expensmedel	5.500
14. Kanslikommissionens dispositionsmedel	500

Summa I kap. 206.818

Summa 1 Huvudtiteln 206.818

2 Huvudtiteln. Landskapsstyrelsen.
=====I. Centraförvaltningen.

1. Avlöningar:	
1 lantråd, grundlön (B 7)	37.872
1 lagberedningssekreterare, grundlön (B 3).....	26.844
1 äldre sekreterare, grundlön (B 2)	24.828
1 yngre sekreterare, grundlön (A 28)	12.612
1 kamrerare, grundlön (B 1)	23.028
1 vägingenjör, grundlön (B 2)	24.828

-8-

1 agronom, grundlön (B 2)	24.828	
1 kolonisationsinspektör, grund-		
lön (A 29)	13.416	
1 forstmästare, grundlön (B 2)	24.828	
1 försöksledare-forstmästare, års-		
arvode (A 27)	11.904	
1 arkeolog, grundlön (B 1)	23.028	
1 byggnadsinstruktör, grundlön (A 21)	8.688	
1 huvudbokförare, grundlön (A 20) ..	8.244	
1 registrator och arkivarie, grund-		
lön (A 17)	7.068	
1 kassör, grundlön (A 14)	6.192	
1 kanslist och bibliotekarie, grund-		
lön (A 15)	6.456	
1 bitr. bokförare och kassör, grund-		
lön (A 12)	5.712	
1 vaktmästare, grundlön (A 10)	5.280	
1 kanslibitråde, årsarvode (A 8) ...	4.884	
2 renskriverskor, grundlön å 4.884 (A 8)	9.768	
1 renskriverska, årsarvode (A 8) ...	4.884	
1 kontorsbitråde, årsarvode (A 9) ..	5.076	
1 telefonist, grundlön (A 8)	4.884	
1 bokföringsbitråde, årsarvode (A 8)	4.884	
1 chaufför, årsarvode (A 11)	5.496	
1 städerska, årsarvode (A 2)	3.852	
arkivarietillägg åt kanslisten	276	
maskinskrivningstillägg (förslagsanslag)	800	
ålderstillägg (förslagsanslag)	24.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	6.100	
lönejusteringar (förslagsanslag) ...	<u>1.000</u>	371.560
2. Ledamöternas i landskapsstyrelsen arvoden, dagtraktamenten		
och resekostnader (förslagsanslag)		40.000
3. För lagberedningskommittéer (förslagsanslag)		3.000
4. Trycknings- och inbindningskostnader (förslagsanslag) ..		18.000
5. Hyra för landskapsstyrelsens lokaliteter jämte lyse och		
städning (förslagsanslag)		39.000
6. Expensmedel		30.000
7. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		20.000
8. Kostnader för extra personal (förslagsanslag)		12.500
9. Hyra för lantrådets tjänstehostad (förslagsanslag)		1.200

-9-

10. Landskapsstyrelsens dispositionsmedel 4.000

Summa I kap. 539.260

Summa 2 Huvudtiteln 539.260

3 Huvudtiteln. Polisvården.

=====

I. Polisinrättningen i Mariehamn.

1. Avlöningar:

1 polismästare, grundlön (A 23)	9.600	
1 poliskommissarie, grundlön (A 19) ..	7.848	
2 överkonstaplar, grundlön å		
6.732 (A 16)	13.464	
14 äldre konstaplar, grundlön å		
6.192 (A 14)	86.688	
5 yngre konstaplar, grundlön å		
5.712 (A 12)	28.560	
4 extra konstaplar, arvode för samman-		
lagt 20 mån. (A 12)	9.520	
1 kanslist, grundlön (A 9)	5.076	
1 extra maskinskriverska, årsarvode		
(A 8)	4.884	
ålderstillägg (förslagsanslag)	24.500	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	5.500	
ersättningar för söndagsarbete (för-		
slagsanslag)	20.000	
kriminalpolistillägg (förslagsanslag)	2.400	
arvode för grodmän (förslagsanslag) ..	500	
lönejusteringar (förslagsanslag)	100	218.640
2. Beklädnadsbidrag å 124		2.852
3. Expensmedel		4.000
4. Telefonkostnader (förslagsanslag)		3.000
5. Uniformering och utrustning (förslagsanslag)		1.500
6. Barnbidrags- och folkpensionsavgifter (förslagsanslag)		10.000
7. Drifts- och underhållskostnader för motorfordon		4.500
8. Drifts- och underhållskostnader för telefoniutrustning		1.000
9. Till landskapsstyrelsens disposition för polisinrätt-		
ningen		1.500

Summa I kap. 246.992

II. Polisväsendet på landet.

1. Avlöningar:

2 överkonstaplar, grundlön å

-10-

6.732 (A 16)	13.464	
8 äldre konstaplar, grundlön å		
6.192 (A 14)	49.536	
8 yngre konstaplar, grundlön å		
5.712 (A 12)	45.696	
2 yngre konstaplar (Jomala), års-		
arvode å 5.712 (A 12)	11.424	
3 extra konstaplar (Jomala), arvode		
för sammanlagt 15 månader (A 12) .	7.140	
2 extra byråbiträden, årsarvode å		
4.884 (A 8)	9.768	
1 extra konstapel (Sund) arvode för		
12 månader (A 12)	5.712	
ålderstillägg (förslagsanslag)	19.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	1.400	
kriminalpolistillägg, (Jomala och		
Sund) (förslagsanslag)	920	
ersättningar för övertids- och söndags-		
arbete (förslagsanslag)	6.200	
fjärrortstillägg (förslagsanslag)	2.400	
lönejusteringar (förslagsanslag)	100	172.760
2. Beklädnadsbidrag å 93		1.860
3. Ersättningar åt landspolisen för resor (förslagsanslag)		8.000
4. Expensmedel		4.000
5. Polisernas uniformering och utrustning (förslagsanslag)		2.500
6. För polishäkten		1.980
7. För rörlig trafikövervakning (förslagsanslag)		5.000
8. Till landskapsstyrelsens disposition för polisväsendet		
på landet		8.000
Summa II kap, 204,100		
Summa 3 Huvudtiteln 451.092		

4 Huvudtiteln. Hälso- och sjukvården.

=====

I. Distriktsläkare och landskapshälsosyster-barnmorska.

1. Avlöningar:

1 distriktsläkare, grundlön (A 23) ...	9.600	
ålderstillägg (förslagsanslag)	3.100	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	370	
fjärrortstillägg (förslagsanslag)	900	
lönejustering (förslagsanslag)	100	14.070

-11-

2. Resekostnader och dagtraktamenten för distriktsläkaren (förslagsanslag)	2.000
3. Distriktsläkarens kanslimedel	300
4. Kumlinge läkarbåt (förslagsanslag)	4.500
5. Landskapshälsosyster-barnmorskans avlöning:	
grundlön (A 23)	9.600
ålderstillägg (förslagsanslag)	3.100
dyrortstillägg (förslagsanslag) ...	370
lönejustering (förslagsanslag)	<u>100</u>
	13.170
6. Landskapshälsosyster-barnmorskans resekostnader (förslagsanslag)	1.500
7. Landskapshälsosyster-barnmorskans hyresmedel	720
8. Landskapshälsosyster-barnmorskans kanslimedel och hand- bibliotek	300

Summa I kap. 36.560

II. Ålands centralsjukhus.

1. Avlöningar:

Läkare.

chefsläkararvode	4.800
4 överläkare, grundlön å 23.028 (B 1)	92.112
2 avdelningsläkare, grundlön å 11.904 (A 27)	23.808

Skolad sköterskepersonal.

1 översköterska, grundlön (A 21) ...	8.688
10 avdelningssköterskor, grundlön å 6.732 (A 16)	67.320
1 nattsköterska, grundlön (A 16) ...	6.732
2 bitr. avdelningssköterskor, grund- lön å 6.192 (A 14)	12.384
5 specialsköterskor, grundlön å 6.192 (A 14)	30.960
14 sjuksköterskor, grundlön å 5.940 (A 13)	83.160
4 barnmorskor, grundlön å 5.940 (A 13)	23.760

Övrig skolad personal.

1 sjukgymnast, grundlön (A 14)	6.192
1 farmaceut, årsarvode (A 8)	4.884
9 hjälpsköterskor, årsarvode å 4.884 (A 8)	43.956
10 barnsköterskor, årsarvode å 4.884 (A 8)	48.840

-12-

5 tekniska biträden, årsarvode å	
5.076 (A 9)	25.380
<u>Kontorspersonal.</u>	
1 syssloman, grundlön (A 25) 7/10 ..	7.468
1 bitr. syssloman-bokförare, grundlön	
(A 18) 7/10	5.217
1 kassör-centrallagerföreståndare,	
årsarvode (A 12) 7/10	3.999
1 byråbiträde, årsarvode (A 8)	4.884
1 kontorsbiträde, årsarvode (A 8) 7/10	3.419
<u>Övrig kvinnlig personal.</u>	
1 kosthållerska, grundlön (A 15) 8/10	5.165
1 bitr. kosthållerska, årsarvode (A 10)	
8/10	4.224
1 tvätt- och linneföreståndarinna,	
årsarvode (A 11) 8/10	4.397
3 telefonister, årsarvode å 4.344	
(A 5) 8/10	10.426
3 kokerskor, årsarvode å 4.176 (A 4)	
8/10	10.023
1 bagerska, årsarvode (A 4) 8/10	3.341
2 maskintvätterskor, årsarvode å	
4.344 (A 5) 8/10	6.951
4 tvätterskor, årsarvode å 4.176 (A 4)	
8/10	13.364
2 sömmerskor, årsarvode å 4.176 (A 4)	
8/10	6.682
1 baderska-städerska, årsarvode (A 4)	4.176
1 baderska, årsarvode (A 4)	4.176
8 sjukhuspraktikanter, årsarvode å	
1.440	11.520
7 köksbiträden, årsarvode å	
3.852 (A 2) 8/10	21.572
6 servererskor-diskerskor, årsarvode	
å 3.852 (A 2)	23.112
18 sjukhusbiträden, årsarvode å	
3.852 (A 2)	69.336
<u>Övrig manlig personal.</u>	
1 maskinmästare, grundlön (A 20) 7/10	5.771
2 maskinskötare, grundlön å 5.280	
(A 10) 8/10	8.448

-13-

1 chaufför-vaktmästare, grundlön (A 11)	
8/10	4.397
1 snickare-ambulansförare, årsarvode	
(A 10) 8/10	4.224
1 gårdskarll-trädgårdsmästare, årsarvode	
(A 9) 8/10	4.061
3 eldare, årsarvode å 5.076 (A 9) 8/10	12.182
1 eldare, årsarvode (A 8) 7/10	3.554
1 hjälpkarl, årsarvode (A 6) 8/10	3.610

Gemensamma löneförmåner.

läkarnas sjukhustillägg	52.910	
ålderstillägg (förslagsanslag)	50.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	27.500	
ersättning för söndagsarbete (förslags- anslag)	80.000	
dejoureringsarvoden (förslagsanslag) ..	60.000	
semestervikariatsarvoden (förslagsanslag)	51.000	
sjukvikariatsarvoden (förslagsanslag)	27.500	
beklädnadsbidrag	3.952	
anslag för tillfällig personal (för- slagsanslag)	8.000	
övertidsersättningar (förslagsanslag) .	6.500	
lönejusteringar (förslagsanslag)	20.000	1.140.037
2. Kosthållningen (förslagsanslag)		92.000
3. Medicinalier och förbandsmaterial (förslagsanslag) ..		80.000
4. Värme och lyse (förslagsanslag)		101.300
5. Tvätt- och rengöringsmedel inkl. vattenavgift (för- slagsanslag)		30.400
6. Utgifter för röntgen-, laboratorie- och poliklinik- verksamhet (förslagsanslag)		47.000
7. För själavården		720
8. Underhåll av fastigheten		28.700
9. Underhåll av inventarier		16.000
10. Underhåll av sjukhusområdet		7.000
11. Diverse utgifter		32.500
12. Anslag för konsultationer (förslagsanslag)		2.000
13. Arvode och resekostnader för ögonläkare (förslagsanslag)		1.000
14. Arvode åt läkare för läkarintyg och -utlåtanden, för vilka uppbäres avgift eller ersättning (förslagsanslag)		4.500
15. Hyra för läkarbostad (förslagsanslag)		6.000

-14-

16. Barnbidrags- och folkpensionsavgifter (förslagsanslag)	58.000
17. Brandstodspremier (förslagsanslag)	1.400
18. Till landskapsstyrelsens disposition för central- sjukhuset	9.500

Summa II kap. 1.658.057

III. Ålands centralsanatorium.

1. Avlöningar:

1 sanatorieöverläkare, grundlön (B 6) 2/3	23.040
1 översköterska, grundlön (A 21)	8.688
1 avdelningssköterska, grundlön (A 17)	7.068
1 laboratorie- och röntgensköterska, grundlön (A 17) 1/2	3.534
1 nattsköterska, grundlön (A 17)	7.068
1 assistentsköterska, grundlön (A 14)	6.192
2 sköterskebiträden, årsarvode å 4.884 (A 8)	9.768
1 arbetsterapeut, grundlön (A 12) ...	5.712
1 baderska, årsarvode (A 4)	4.176
3 servererskor-diskerskor, årsarvode å 3.852 (A 2)	11.556
1 avdelningsstäderska, årsarvode (A 2)	3.852
1 avdelningsstäderska, årsarvode (A 2) 1/2	1.926
1 syssloman, grundlön (A 25) 2/10	2.133
1 bitr. syssloman-bokförare, grundlön (A 18) 2/10	1.490
1 kassör-centrallagerföreståndare, årsarvode (A 12) 2/10	1.142
1 kontorsbiträde, årsarvode (A 8) 2/10	977
1 kosthållerska, grundlön (A 15) 2/10.	1.291
1 bitr. kosthållerska, grundlön (A 10) 2/10	1.055
1 tvätt- och linneföreståndarinna, års- arvode (A 11) 2/10	1.099
3 telefonister, årsarvode å 4.344 (A 5) 2/10	2.606
3 kokerskor, årsarvode å 4.176 (A 4) 2/10	2.505
1 bagerska, årsarvode (A 4) 2/10	835
2 maskintvätterskor, årsarvode å 4.344	

(A 5) 2/10	1.737	
4 tvätterskor, årsarvode å 4.176		
(A 4) 2/10	3.340	
2 sömmerskor, årsarvode å 4.176		
(A 4) 2/10	1.670	
7 köksbiträden, årsarvode å 3.852		
(A 2) 2/10	5.392	
1 maskinmästare, grundlön (A 20)		
2/10	1.649	
2 maskinskötare, grundlön å 5.280		
(A 10) 2/10	2.112	
1 chaufför-vaktmästare, grundlön (A 11)		
2/10	1.099	
1 snickare-ambulansförare, årsarvode		
(A 10) 2/10	1.056	
1 gårdsskarl-trädgårdsmästare, års-		
arvode (A 9) 2/10	1.015	
4 eldare, årsarvode å 5.076 (A 9) 2/10	4.060	
1 hjälpkarl, årsarvode (A 6) 2/10 ...	902	
beklädnadsbidrag	408	
ålderstillägg (förslagsanslag)	15.100	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	2.900	
ersättning för söndagsarbete (för-		
slagsanslag)	11.600	
dejoureringsarvoden (förslagsanslag)	11.700	
semestervikariatsarvoden (förslagsanslag)	10.700	
sjukvikariatsarvoden (förslagsanslag)	3.000	
lönejusteringar	1.000	188.153
2. Medicinalier och förbandsmaterial (förslagsanslag)		6.000
3. Tvätt- och rengöringsmedel inkl. vattenavgift (för-		
slagsanslag)		8.600
4. Kostnader för operationer samt för vård på annat sjukhus		
(förslagsanslag)		2.000
5. Underhåll av inventarier		1.000
6. Underhåll av fastigheten		4.200
7. Diverse utgifter		3.500
8. Kosthållningen (förslagsanslag)		23.000
9. Värme och lyse (förslagsanslag)		25.300
10. Barnbidrags- o. folkpensionsavgifter (förslagsanslag)		9.300
11. Brandstodspremier		500

12. Till landskapsstyrelsens disposition för central-
sanatoriet

500

Summa III kap. 272.053

IV. Ålands tuberkulosbyrå.

1. Avlöningar:

1 dispensärsköterska, grundlön (A 17)	7.068	
1 lab.- och röntgensköterska, grundlön (A 17) 1/2	3.534	
1 städerska, årsarvode (A 2) 1/2	1.926	
1 syssloman, grundlön (A 25) 1/10 ...	1.067	
1 bitr. syssloman-bokförare, grundlön (A 18) 1/10	745	
1 kassör-centrallagerföreståndare, årsarvode (A 12) 1/10	571	
1 kontorsbiträde, årsarvode (A 8) 1/10	488	
1 maskinmästare, grundlön (A 20) 1/10	824	
1 eldare, årsarvode (A 9) 1/10	508	
tuberkulosbyråns andel i sanatorieöverläka- rens avlöning	11.520	
ålderstillägg (förslagssnslag)	3.400	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	600	
dejoureringsarvode (förslagsanslag) .	550	
beklädnadsbidrag	96	
ersättning för söndagsarbete (förslags- anslag)	200	
lönejusteringar (förslagsanslag)	500	33.597
2. Medicinalier (förslagsanslag)		3.000
3. Hyra till centralsanatoriet för dispensärlokalen jämte inventarier		8.000
4. Värme och lyse (förslagsanslag)		3.400
5. Diverse utgifter		350
6. Fri bostad, värme och lyse för dispensärläkaren och dispensärsköterskan (förslagsanslag)		4.300
7. Barnbidrags- och folkpensionsavgifter (förslagsanslag)		2.000
8. Skärmbildsfotografering (förslagsanslag)		13.500
9. Till landskapsstyrelsens disposition för tuberkulosbyrån		300

Summa IV kap. 68.447

V. Kumlinge sjukstuga.

1. Avlöningar:

1 läkare, arvode	800
1 sköterska, grundlön (A 13)	5.940

1 sköterska, årsarvode (A 13)	5.940	
1 ekonom och gårdskarlar, årsarvode (A 9)	5.076	
1 kokerska, årsarvode (A 3)	4.008	
1 städerska, årsarvode (A 3)	4.008	
hyresbidrag för sköterska	180	
ålderstillägg (förslagsanslag)	2.500	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	700	
fjärrortstillägg (förslagsanslag)	2.200	
ersättning för söndagsarbete (förslagsanslag)	2.000	
tvätthjälp	120	
lönejustering (förslagsanslag)	100	33.572
2. Vikariatsarvoden (förslagsanslag)		2.500
3. Kosthållningen (förslagsanslag)		4.500
4. Medicinalier och förbandsmaterial (förslagsanslag)		1.200
5. Värme och lyse (förslagsanslag)		3.800
6. Inventariernas underhåll		600
7. Diverse utgifter		650
8. Sjukhusområdets underhåll		250
9. Byggnadernas underhåll		750
10. Till landskapsstyrelsens disposition för sjukstugan		150

Summa V kap. 47.972

VI. Särskilda anslag.

1. Bidrag till avlönande av stads- och kommunalläkare (förslagsanslag)	30.000
2. Bidrag till avlönande av kommunaldjurläkare (förslagsanslag)	250
3. Bidrag till avlönande av kommunala hälsosystrar (förslags- anslag)	70.000
4. Bidrag till avlönande av kommunala barnmorskor (för- slagsanslag)	70.000
5. Bidrag till avlönande av kommunala hälsosyster-barnmorskor (förslagsanslag)	20.000
6. Bidrag till upprätthållande av Grelsby sjukhus (förslags- anslag)	300.000
7. Kostnader för landskapets platser i Grelsby sjukhus (för- slagsanslag)	24.500
8. Understöd åt kommuner för deltagande i anläggnings- och driftskostnaderna vid Grelsby sjukhus	15.000
9. Understöd åt kommuner för deltagande i driftskostnaderna vid Ålands centralsanatorium	15.000
10. Kostnader för tre platser i Åbolands barnsjukhus (för-	

-18-

slagsanslag)	56.000
11. Understöd åt rådgivningsbyråerna i mödra- och barna- vård (förslagsanslag)	9.000
12. Bidrag till avlönande av kommunernas skolläkare och skoltandläkare (förslagsanslag)	24.800
13. Bidrag åt kommuner för vaccinationskostnader (för- slagsanslag)	4.000
14. Bidrag till Kumlinge apotek	5.000
15. Bidrag till Föreningen Folkhälsan på Åland r.f.	4.000
16. Bidrag till Ab Skärgårdsflyg för ambulansflygningar ...	8.000
17. Till landskapsstyrelsens disposition för hälso- och sjukvårdsändamål	3.000
Summa VI kap. 658.550	
Summa 4 Huvudtiteln 2.741.639	

5 Huvudtiteln. Undervisnings- och bildningsväsendet.

I. Ålands lyceum.

1. Avlöningar:

7 äldre lektorer, grundlön å	
10.104 (A 24)	70.728
8 yngre lektorer, grundlön å	
8.244 (A 20)	65.952
1 yngre lektor, årsarvode (A 20)	8.244
1 lärare i teckning och kalligrafi, grundlön (A 19)	7.848
1 kanslibiträde, årsarvode (A 6)	4.512
1 sånglärare, arvode	3.000
1 gårdskarl-eldare, grundlön (A 9) ..	5.076
1 vaktmästare, grundlön (A 9)	5.076
5 städerskor, årsarvode å 3.852 (A 2)	19.260
rektorstillägg	1.944
ålderstillägg (förslagsanslag)	36.000
dyrortstillägg (förslagsanslag)	6.200
kompetenstillägg åt yngre lektorer (förslagsanslag)	5.000
förhöjningar efter vissa år (förslags- anslag)	4.300
lönejustering (förslagsanslag)	1.000
ersättning för söndagsarbete (för- slagsanslag)	900

-19-

ersättning för övertidsarbete (förslagsanslag)	1.500	
övertims- och timarvoden (förslagsanslag)	100.000	
undervisning i språkklubbar (förslagsanslag)	1.000	347.540
2. Upprätthållande av parallellklasser (förslagsanslag)		
övertims- och timarvoden	51.000	
rektorns arvode	4.100	
vaktmästarens arvode	225	55.325
3. Undervisningsmaterial och bibliotek		7.240
4. Städning (förslagsanslag)		2.500
5. Värme, lyse och vatten (förslagsanslag)		39.800
6. Material för undervisning i slöjd och huslig ekonomi (förslagsanslag)		2.700
7. Tryckningskostnader (förslagsanslag)		1.450
8. Diverse utgifter		2.750
9. Underhåll av inventarier		3.000
10. Underhåll av byggnader		3.000
11. Undersökning av elevernas hälsotillstånd		2.350
12. Till landskapsstyrelsens disposition för lyceet		100

Summa I kap. 467.755

II. Folkskolväsendet.Folkskolinspektören.

1. Folkskolinspektörens avlöning:		
grundlön (A 27)	11.904	
ålderstillägg	4.392	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	411	
förhöjning efter vissa år	1.200	
lönejustering (förslagsanslag)	100	18.007
2. Arvode för folkskolinspektörens semestervikarie (förslagsanslag)		630
3. Folkskolinspektörens resekostnader (förslagsanslag) .		3.000
4. Hyra för kanslirum		720
<u>Landskapsbidrag för folkskolväsendet.</u>		
5. Mariehamns stad (förslagsanslag)		175.000
6. Tjänsteinnehavarnas vid folkskolorna på landet avlöning (förslagsanslag)		920.000
7. Understödsanslag för folkskolorna på landet (förslagsanslag)		315.000

8. Extra understöd för upprätthållande av folkskolväsendet	40.000
9. Byggnadshjälp åt landskommuner för uppförande av folkskollokaler (förslagsanslag)	150.000
10. Extra byggnadsbidrag åt fattiga och glest befolkade kommuner för anskaffande av folkskollokaler (förslagsanslag)	40.000
<u>Särskilda utgifter för folkskolväsendet.</u>	
11. Till sommarrekreation vid sommarkolonier åt medel-lösa främst svaga och sjuka folkskolbarn (förslagsanslag)	800
12. Diverse utgifter	1.750
13. Extra arbetskraft (förslagsanslag)	3.663

Summa II kap. 1.668.570

III. Ålands sjöfartsläroverk.

1. Navigationsskolavdelningen, avlöningar:		
1 överlärare, grundlön (A 26)	11.268	
3 lektorer, grundlön å 10.104 (A 24)	30.312	
rektorstillägg	1.344	
ålderstillägg (förslagsanslag)	10.700	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	1.200	
timarvoden (förslagsanslag)	16.500	
hemarbetsersättning (förslagsanslag)	8.100	
parallellavdelning (förslagsanslag):		
timarvoden	17.700	
hemarbetsersättningar	2.750	
<u>Skepparskolan:</u>		
timarvoden	7.950	
hemarbetsersättningar	1.100	108.924
2. Maskintekniska avdelningen, avlöningar:		
3 lektorer, grundlön å 11.268 (A 26)	33.804	
rektors- och avdelningsföreståndararvode	1.344	
ålderstillägg (förslagsanslag)	6.850	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	1.220	
förhöjning efter vissa år (förslagsanslag)	640	
timarvoden (förslagsanslag)	22.750	
hemarbetsersättning (förslagsanslag)	9.400	
parallellavdelning (förslagsanslag):		
timarvoden	12.700	
hemarbetsersättningar	2.550	91.258

3. Gemensamma avlöningar:

1 vaktmästare, grundlön (A 10)	5.280	
1 kanslist (årsarvode)	3.162	
2 städerskor, årsarvode å 3.852 (A 2)	7.704	
ålderstillägg (förslagsanslag)	2.676	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	513	
ersättning för veckovila (vaktmästaren, förslagsanslag)	675	
ersättning för overtidsarbete (vaktmästaren, förslagsanslag)	540	
rådgivande kommissionens arvoden ...	600	
lönejusteringar (förslagsanslag) ...	<u>2.300</u>	23.450

4. Extra kurser (förslagsanslag)

undermaskinmästarkurs	6.000	
radiotelegrafistkurs	23.000	
kurs i kylteknik	<u>1.500</u>	30.500

5. Undervisningsmateriel och bibliotek:

för navigationsskolavdelningen	2.400	
för maskintekniska avdelningen	<u>4.000</u>	6.400

6. Värme, lyse och vatten samt hyror (förslagsanslag) ... 8.000

7. Tryckningskostnader (förslagsanslag) 1.700

8. Expensmedel:

för navigationsskolavdelningen	900	
för maskintekniska avdelningen	<u>1.050</u>	1.950

9. Underhåll av byggnaden 1.500

10. Underhåll av inventarier 650

11. Laboratoriernas driftskostnader 1.300

12. För exkursioner (maskintekniska avdelningen) 500

13. Stipendiemedel (båda avdelningarna) 250

14. Specialföreläsningar (förslagsanslag) 500

Summa III kap. 276.882

IV. Ålands sjömansskola.

1. Avlöningar:

1 lärare i yrkesämnen, årsarvode (A 23)	9.600
1 lärare i allmänna ämnen, årsarvode (A 20)	8.244
2 yrkeslärare, årsarvode å 7.848 (A 19)	15.696
1 arbetslärare, årsarvode (A 18)	7.452
ålderstillägg (förslagsanslag)	6.800
dyrortstillägg (förslagsanslag)	1.600
rektorsarvode (förslagsanslag)	4.338

lärarnas timarvoden och hemarbets-		
ersättningar	31.500	
extra anställd personal	4.500	
direktionsarvoden	1.560	
lönejusteringar (förslagsanslag) ...	200	91.490
2. Städning (förslagsanslag)		5.500
3. Hyror (förslagsanslag)		25.800
4. Bränsle, lyse, kraft och vatten (förslagsanslag) ...		5.500
5. Råvaror och verktyg (förslagsanslag)		9.000
6. Bibliotek och undervisningsmateriel (förslagsanslag)		8.000
7. Expensmedel		4.500
8. Inmontering och reparation av maskiner och inventa-		
rier samt underhåll av lokaler		1.620
9. Tryckningskostnader		2.000
10. Elevernas kost och logi (förslagsanslag):		
utspisningsköket	52.000	
internatets omkostnader	7.650	59.650
11. Förstahjälpsutrustning		320

Summa IV kap. 213.380

V. Ålands yrkesskola.

1. Avlöningar:

1 lärare i yrkesämnen, grundlön (A 23)	9.600
1 lärare i yrkesämnen, årsarvode (A 23)	9.600
1 yrkeslärare, grundlön (A 19)	7.848
1 yrkeslärare, årsarvode (A 19)	7.848
1 yrkeslärare, arvode (A 19)	7.848
2 arbetslärare, grundlön å 7.452 (A 18)	14.904
3 arbetslärare, årsarvode å 7.452 (A 18)	22.356
1 föreståndarinna-kokerska, årsarvode	
(A 9)	5.076
1 köksbiträde, årsarvode (A 2)	3.852
1 eldare-gårdskar, årsarvode (A 9) ...	5.076
1 vaktmästare, årsarvode (A 8)	4.884
4 städerskor, årsarvode å 3.852 (A 2) .	15.408
1 tvätterska-köksbiträde, årsarvode (A 2)	3.852
1 ekonom, årsarvode (A 18)	7.452
1 kanslist-kassörska, årsarvode (A 8) .	4.884
ålderstillägg (förslagsanslag)	13.850
dyrortstillägg (förslagsanslag)	3.100
ersättning för söndags- och övertids-	

-23-

arbete (förslagsanslag)	2.650	
bibliotekariens arvode	912	
skolläkarens arvode	1.000	
rektorstillägg	1.068	
direktionsarvoden	1.800	
lärarnas timarvoden (förslagsanslag):		
dagkurser	49.500	
kvällskurser	9.500	
hemarbetsersättning	9.200	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>500</u>	223.568
2. Elevernas flitpengar (förslagsanslag)		10.800
3. Städning (förslagsanslag):		
löner	2.000	
rengöringsmedel och städredskap	<u>5.300</u>	7.300
4. Råvaror och arbetsredskap (förslagsanslag)		64.000
5. Tryckningskostnader (förslagsanslag)		1.500
6. Expensmedel		4.800
7. Undervisningsmateriel		10.000
8. Bibliotek		6.000
9. Underhåll och reparation av maskiner och inventarier (förslagsanslag)		10.000
10. Underhåll av byggnader och gårdsplan		8.180
11. Bränsle, lyse, kraft och vatten (förslagsanslag) ...		63.600
12. Elevbespisningen (förslagsanslag)		39.860
13. Elevernas hälsovård och förstahjälpstrustning (för- slagsanslag)		4.110
14. Barnbidrags- och ^{folk-} pensionsavgifter (förslagsanslag) .		11.175
15. Brandstods- och olycksfallsförsäkringspremier (för- slagsanslag)		12.000
16. Till landskapsstyrelsens disposition för yrkesskolan		6.250
Summa V kap. 483.143		
<u>VI. Ålands folkhögskola.</u>		
1. Bidrag till Ålands folkhögskola (förslagsanslag)		120.000
Summa VI kap. 120.000		
<u>VII. Ålands lantmannaskola.</u>		
1. Avlöningar:		
1 föreståndare, grundlön (A 24)	10.104	
1 andra lärare, grundlön (A 24)	10.104	
föreståndartillägg	564	
timlärare	2.950	

-24-

ålderstillägg (förslagsanslag)	4.140	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	700	
förhöjning efter vissa år (förslags- anslag)	828	
kosthållerska	2.746	
gårdskarll	1.764	
semestervikariatsarvoden (förslagsanslag)	2.000	
lönejustering	<u>200</u>	36.100
2. Värme och lyse (förslagsanslag)		4.900
3. Städning		1.000
4. Undervisningsmateriel		800
5. Expensmedel		1.500
6. Slöjdverktyg och verktyg för maskinhallen		800
7. Direktionens resor och dagtraktamenten		1.200
8. Underhåll av skolplan och stängsel		750
9. Underhåll av byggnader		1.400
10. Underhåll av inventarier		200
11. Anslag för kurser		200
12. Elevbespisningen (förslagsanslag)		1.650
13. Förstahjälpsutrustning		100

Skollägenheten på Jomala gård.

14. Skollägenhetens utgifter (förslagsanslag):		
a) löner, semesterarvodensamt barn- bidrags- och pensionsavgifter ...	22.940	
b) övriga löpande utgifter	<u>17.260</u>	40.200
Summa VII kap. 90.800		

VIII. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola.

1. Avlöningar:		
1 vävlärlarinna, grundlön (A 18)	7.452	
1 sömnadslärlarinna, grundlön (A 18) ..	7.452	
föreståndarinnearvode	396	
kosthållerska	2.746	
ålderstillägg (förslagsanslag)	2.550	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	600	
overtimarvoden (förslagsanslag)	6.000	
biträdande lärlarinna i spånad	252	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>100</u>	27.548
2. Värme och lyse (förslagsanslag)		3.500
3. Undervisningsmateriel		300
4. Expensmedel		1.500

5. Direktionsarvoden och resekostnader (förslagsanslag)	800
6. Underhåll av trädgården	300
7. Underhåll av byggnader	2.000
8. Elevbespisning (förslagsanslag)	1.800

Summa VIII kap. 37.748

IX. Ålands husmodersskola.

1. Avlöningar:

1 lärarinna i huslig ekonomi, grundlön (A 18)	7.452	
1 lärarinna i kvinnlig slöjd, grund- lön (A 18)	7.452	
vaktmästare, arvode	3.000	
föreståndarinnearvode	396	
övertims- och timarvoden	6.000	
ålderstillägg (förslagsanslag)	2.650	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	800	
lönejustering (förslagsanslag)	100	27.850
2. Hyra, värme och lyse (förslagsanslag)		2.000
3. Undervisningsmateriel och arbetsredskap		300
4. Underhåll av byggnader och inventarier		3.750
5. Expensmedel		1.000
6. Direktionsarvoden och resekostnader (förslagsanslag)		700
7. Elevbespisning (förslagsanslag)		1.800

Summa IX kap. 37.400

X. Fornminnesvården.

Ålands museum.

1. Avlöningar:

1 kanslibiträde, årsarvode (A 12) ...	5.712	
ålderstillägg (förslagsanslag)	200	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	300	
extra arbetskraft	1.500	7.712
2. Hyror, lyse och städning		9.800
3. Handbibliotek och komplettering av museiföremål		2.500
4. Expensmedel		2.000

Övriga anslag.

5. För arkeologiskt fältarbete	7.000
6. Bomarsunds fornminnesområde	37.000
7. För publiceringsverksamhet	2.500
8. För mikrofilmning av åländska arkivalier	1.000
9. För underhåll och inlösen av gamla byggnader	2.000

10. För bevarande av 4 m/bk Pommern som museifartyg

Summa X kap. 74.512

XI. Socialt bildningsarbete.

Biblioteksverksamheten.

1. Biblioteksinspektörens arvode	1.824
2. Biblioteksinspektörens resekostnader (förslagsanslag)	350
3. Bidrag till biblioteken (förslagsanslag)	93.600
4. För inköp och inbindning av facktidsskrifter i biblioteksinspektörens arkiv	200
5. För kurs- och föredragsverksamhet	460
6. Diverse utgifter	100

Annat socialt bildningsarbete.

7. Understödjande av studiecirkelverksamheten	1.200
8. Understöd åt medborgar- och arbetarinstitut (förslagsanslag)	29.000

Summa XI kap. 126.734

XII. Ålands yrkesvägledningsbyrå.

1. Avlöningar:

1 distriktsinspektör, grundlön (A 26)	11.268	
ålderstillägg (förslagsanslag)	636	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	350	
lönejustering (förslagsanslag)	100	12.354
2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		1.500
3. För yrkesvägledningslagstiftningen förutsatta läkarutlåtanden och andra vid vägledningsarbetet behövliga utredningar över icke-skolelever (förslagsanslag)		100
4. Handbibliotek		150
5. Diverse utgifter		200
6. Kostnader för extra personal (förslagsanslag)		750

Summa XII kap. 15.054

XIII. Särskilda anslag.

1. Till vetenskapen, litteraturen och konsten främjande ändamål	45.000
2. För främjande av idrott och fysisk fostran (reservationsanslag)	52.500
3. Understöd åt teatrar, sångkörer och orkestrar	6.000
4. Bidrag för avlönande av verksamhetsledare för kulturorganisationer	23.000
5. Understöd åt Ålands hemslöjdsförening för föreningens skolverksamhet (förslagsanslag)	23.500

6. Understödjande av skolgången för elever i läroverk ...	2.000
7. Understöd för mindre bemedlades yrkesutbildning (förslagsanslag)	40.000
8. Kommunal upplysningsverksamhet	1.500
9. Understöd åt Samfundet Finland-Sovjetunionen	600
10. Understöd åt Betania församling för upprätthållande av läsesal för sjömän	500
11. Till landskapsstyrelsens disposition för undervisnings- och bildningsväsendet	5.000
12. Understöd åt författare och översättare	2.750

Summa XIII kap. 202.350

Summa 5 Huvudtiteln 3.814.328

6 Huvudtiteln. Näringarnas främjande.

=====

I. Jordbruket och dess binäringar samt kolonisationsverksamheten.

1. Avlöningar:

1 byggmästare, grundlön (A 23)	9.600	
1 husdjurs- och jordbrukskonsulent, grundlön (A 22)	9.132	
1 bokförings- och jordbrukskonsulent, grundlön (A 22)	9.132	
1 jordbruksinstruktör, årsarvode (A 21)	8.688	
1 trädgårdskonsulent, grundlön (A 19)	7.848	
1 bitr. trädgårdskonsulent, årsarvode (A 18)	7.452	
personligt lönetillägg	396	
arvoden och resekostnader för maskinkonsulenten	8.000	
ålderstillägg (förslagsanslag)	10.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	4.000	
fjärrortstillägg (förslagsanslag)	1.000	
lönejustering	100	75.348

2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)	20.000
---	--------

3. Allmänna kostnader för lantbrukets instruktionsverksamhet	3.500
--	-------

4. Bidrag för torrlägningsarbeten (reservationsanslag) .	45.000
--	--------

5. Bidrag för täckdikningar (reservationsanslag)	10.000
--	--------

6. Ny- och stenröjningspremier (reservationsanslag)	15.000
---	--------

7. För främjande av jordbruket samt häst- och boskaps-	
--	--

skötseln	20.000
8. Understöd för uppförande av A.I.V.-silos (förslagsanslag)	100
9. Kreatursförädlingsföreningar	45.000
10. Svin-, får- och fjäderfäskötselns främjande	3.000
11. Trädgårds- och biskötselns främjande	2.500
12. Lantbruksklubbverksamheten	20.000
13. Lantbruksbokföringens främjande	300
14. Jordbruksförsöksverksamheten:	
a) Ålands försöksfält	13.774
b) Ålands fruktförsök	8.000
c) lokala fältförsök och demonstra- tioner	<u>200</u>
	21.974
15. Bidrag åt småbrukarsammanslutningar till maskinanskaff- ning (förslagsanslag)	1.000
16. Understöd för byggande av anläggningar för vatten- försörjning (reservationsanslag)	7.500
17. Byggnadsunderstöd och premier (reservationsanslag) ..	5.000
18. Arvoden och kostnader för landskapet enligt land- skapslagen angående kolonisationsnämnder i land- skapet Åland (förslagsanslag)	12.000
19. Torrlägnings-, väg- och iskogsförbättringsarbeten i enlighet med jorddispositionslagen (reservations- anslag)	10.000
20. Underhåll och drift av maskiner och redskap för torrlägningsarbeten (förslagsanslag)	25.000
21. Mjolktransportbidrag i skärgården (förslagsanslag) ..	200.000
22. För sänkning av vattendrag (reservationsanslag)	10.000
23. Premier för grävning av mindre avloppsdiken och kör- ning av jordförbättringsmedel till odlingar (reser- vationsanslag)	15.000
24. Förvaltningsarvoden och övriga gottgörelser för jord- dispositionsloan (förslagsanslag)	20.000
25. Anläggningspremie för nylägenhet (förslagsanslag) ...	15.000
26. Av inkösen av legoområden föranledda kostnader (för- slagsanslag)	10.000

Summa I kap. 612.222

II. Fisket.

1. Avlöningar:

1 fiskerikonsulent, grundlön (A 22) 9.132

1 fiskeriinstruktör, grundlön (A 18) ... 7.452

ålderstillägg (förslagsanslag)	2.500	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	550	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>100</u>	19.734
2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		6.000
3. Fiskerinäringens främjande		15.000
4. Underhåll och drift vid romkläckningsanstalten		3.500
5. Fiskeriundersökningar (förslagsanslag)		21.800
6. Underhåll och drift av fiskefyrar		2.500
7. Förbättrande av fiskeleder och fiskehamnar		12.000
8. Landskapets andel i skadeersättningar för försäkrade fiskeredskap och fiskebåtar (förslagsanslag)		25.000
9. Nedsättning av räntan på lån, som beviljats yrkes- fiskare för anskaffning av fiskeredskap och fiske- båtar (reservationsanslag)		16.000
10. Bidrag till fond för fiskeriförsäkringar		10.000
Summa II kap. 131.534		

III. Den privata skogshushållningen.

1. Avlöningar:

1 biträdande forstmästare, årsarvode (A 28)	12.612	
1 skogsvårdsinstruktör, grundlön (A 22)	9.132	
1 plantskoleskötare-bitr. skogsvårds- instruktör, grundlön (A 19)	7.848	
1 forsttekniker, årsarvode (A 19)	7.848	
1 forsttekniker, årsarvode (A 17)	7.068	
ålderstillägg (förslagsanslag)	7.500	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	1.600	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>100</u>	53.708
2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		22.500
3. Expensmedel		500
4. Bränsle för plantskolan (förslagsanslag)		1.200
5. Underhåll av plantskolan		20.000
6. Underhåll av plantskolebyggnaden		300
7. Markförbättring vid plantskolan		4.000
8. Arrende för plantskolans område		400
9. Bidrag för skogsförbättringsarbeten (reservationsanslag)		80.000
10. Främjande av och tillsyn över den privata skogshus- hållningen		10.000
11. Undersökning av skogstyperna (förslagsanslag)		12.200
12. Underhåll och drift av maskiner och redskap för ar-		

beten i samband med skogsförbättringar (förslagsanslag) 17.000

Summa III kap. 221.808

IV. Särskilda anslag.

1. Understöd åt föreningar:

a) Ålands fiskarförbund	3.000	
b) Ålands Marthadistriktförbund	3.000	
c) Ålands Mejeriförbund	<u>1.500</u>	7.500
2. Hemslöjdens främjande		3.250
3. Understöd för tryggande av sysselsättningen (förslags- anslag)		10.000
4. Rådgivning för och annat främjande av hem- och små- industrin		15.000
5. För skogsarbetarutbildning		12.400
6. Till landskapsstyrelsens disposition för näringarnas främjande		3.000

Summa IV kap. 51.150

Summa 6 Huvudtiteln 1.016.714

7 Huvudtiteln. Kommunikationsväsendet.

=====

I. Arbetsledning.

1. Avlöningar:

1 biträdande vägingenjör, grundlön (A 27)	11.904	
1 övervägmästare, grundlön (A 23)	9.600	
2 byggmästare, grundlön å 9.132 (A 22)	18.264	
2 vägmästare, årsarvode å 7.068 (A 17)	14.136	
1 lagerförvaltare, grundlön (A 14) ...	6.192	
personliga lönetillägg	2.352	
ålderstillägg (förslagsanslag)	9.500	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	2.000	
lönejustering (förslagsanslag)	<u>100</u>	74.048
2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		23.000

Summa I kap. 97.048

II. Vaghållningen.

1. Underhåll av landsvägar och bygdevägar:

a) sommarunderhållet (förslagsanslag)	685.000	
b) vinterunderhållet (förslagsanslag)	132.000	
c) färjhållningen (förslagsanslag) ...	187.000	
d) understödjande av bilfärjetrafik		
Vårdö-Gustavs	<u>150.000</u>	1.154.000

2. Bidrag till kommunalvägar:

a) för byggande ocy förbättring (reservationsanslag)	78.000	
b) för underhåll (förslagsanslag) ...	35.000	
c) för förbättring av vägförhållandena i skärgården (reservationsanslag)	12.000	
d) understöd för istandsättning av kommunalvägar, vilka skola övertagas som bygdevägar (reservationsanslag)	<u>13.000</u>	138.000
3. Bidrag till enskilda vägar (förslagsanslag)		3.000
Summa II kap. 1.295.000		

III. Sjökommunikationerna.

1. För upprätthållande av trafik i skärgården (förslagsanslag)	147.000
2. Upprensning av båtleder (reservationsanslag)	2.000
3. Till anläggning och underhåll av båtbyggor (reservationsanslag)	30.000
Summa III kap. 179.000	

IV. Vägavdelningens byggnader och inventarier.

1. Underhåll av byggnader	19.500
2. Underhåll av arbetsmaskiner och inventarier	135.000
Summa IV kap. 154.500	

V. Särskilda anslag.Motorfordonstrafiken.

1. Avlöningar:

1 trafikinspektör, årsarvode (A 23) ..	9.600	
ålderstillägg (förslagsanslag)	2.300	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	400	
lönejustering (förslagsanslag)	100	
extra arbetskraft och semestervikariatsarvode (förslagsanslag)	<u>1.500</u>	13.900
2. Till anskaffande av registerbrickor för motorfordon (förslagsanslag)		2.000

Övriga anslag.

3. Gästgiverihållningen (förslagsanslag)	4.000
4. Till landskapsstyrelsens disposition för kommunikationsväsendet	5.000

Summa V kap. 24.900

Summa 7 Huvudtiteln 1.750.448

8 Huvudtiteln. Sociala uppgifter.

=====

I. Särskilda anslag för sociala ändamål.

1. Socialvårdsinspektionen (förslagsanslag)	1.200
2. Olycksfallsförsäkringspremier (förslagsanslag)	40.000
3. Hälso-, läkar- och sjukvård åt landskapets arbetare (förslagsanslag)	10.000
4. Invalidvården (förslagsanslag)	140.000
5. Bostadsbidrag för flerbarnsfamiljer (förslagsanslag) .	20.000
6. Understöd åt barnhem (förslagsanslag)	9.000
7. Byggnadsunderstöd för barnhem i Mariehamn	60.000
8. Understöd åt barnträdgårdar (förslagsanslag)	40.000
9. Sommarrekreation för barn, som ej äro folkskolbarn ...	500
10. Bidrag till avlöande av kommunala hemsystrar (för- slagsanslag)	24.000
11. Understöd åt Föreningen Folkhälsan på Åland r.f. för upprätthållande av mentalhygienisk byrå	5.000
12. Socialhjälpstygter, som skola ersättas av landskapet (förslagsanslag)	13.000
13. Understödande av nykterhetsarbetet	7.700
14. Bidrag för anordnande av semester åt överansträngda husmödrar	1.800
15. För förebyggande socialhjälp	300
16. Understöd åt kommuner, vilka i oskäligh grad betungats av socialhjälpstygter (förslagsanslag)	2.000
17. Till landskapsstyrelsens disposition för sociala ändamål	2.000

Summa I kap. 376.500

II. Ålands arbetsförmedlingsbyrå.

1. Avlöningar:

1 byråchef, grundlön (A 18)	7.452	
1 avdelningsföreståndare, grundlön (A 18)	7.452	
extra byråbiträde, årsarvode (A 8)	4.884	
ålderstillägg (förslagsanslag)	5.000	
dyrortstillägg (förslagsanslag)	1.000	
lönejustering (förslagsanslag)	100	25.888
2. Tillfällig arbetskraft		2.442
3. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		500
4. Hyra för arbetsförmedlingsbyråns lokal jämte lyse och städning (förslagsanslag)		1.680
5. Expensmedel		6.000

-33-

Summa II kap. 36.510

Summa 8 Huvudtiteln 413.010

9 Huvudtiteln. Diverse anslag.

=====

I. Särskilda anslag.

1. På lag grundade utgifter, vilka icke äro upptagna såsom särskilda poster i budgeten (förslagsanslag)	2.000
2. Oförutsedda utgifter (förslagsanslag)	23.000
3. Utgifter för Ålandsdelegationen (förslagsanslag)	4.700
4. Kommittéer och sakkunniga (förslagsanslag)	3.500
5. På grund av landskapstjänst beviljade pensioner (förslagsanslag)	420.000
6. Familjepension och begravningshjälp (förslagsanslag)	20.000
7. Barnbidrags- och folkpensionsavgifter, som landskapet i egenskap av arbetsgivare äger erlägga (förslagsanslag)	120.000
8. Pensionsavgifter, som landskapet i egenskap av arbetsgivare äger erlägga för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (förslagsanslag)	18.000
9. Kostnader för förande av kortregister över personer, vilka åtnjuta åländsk hembygdsrätt	2.250
10. Understöd till turismens främjande	32.500
11. Av naturskyddsåtgärder föranledda utgifter (förslagsanslag)	9.750
12. Kostnader för ersättning av älgsador (förslagsanslag)	500
13. Premier för dödande av rovdjur (förslagsanslag)	20.000
14. För utbildning av polismän (förslagsanslag)	1.500
15. Stödjande av elektrifieringen på landsbygden (förslagsanslag)	75.000
16. För undersöknings- och byggnadspublikationsverksamheten för utvecklande av bostadsproduktionen föranledda kostnader (förslagsanslag)	1.500
17. Av lagen om främjande av bostadsproduktionen föranledda kostnader (förslagsanslag)	4.000
18. Bekämpning av husbocken och bidrag för främjande av bostadsbebyggelsen i av husbocken härjade trakter (förslagsanslag)	30.000
19. Av landskapslagen om reglering av byggnadsverksamheten föranledda kostnader (förslagsanslag)	52.000
20. Brandstodspremier (förslagsanslag)	6.000

-34-

21. Utgifter för skärgårdsnämnd (förslagsanslag)	3.150
22. Fraktunderstöd (förslagsanslag)	20.000
23. Till landskapsstyrelsens disposition för brandväsendet	5.000
24. Understöd för främjande av brandskyddet (förslagsanslag)	3.000
25. Arbetslöshetsersättningar (förslagsanslag)	10.000
26. Avskrivningar av understödslån (förslagsanslag)	1.000
27. På grund av jorddispositionslagen beviljade nedsättningar och friår (förslagsanslag)	8.000
28. Av landskapslagen om sysselsättning föranledda kostnader (förslagsanslag)	20.000
29. För planläggning av och utgifter i samband med förvaltningen av sysselsättningsärenden (förslagsanslag)	3.000
30. Understöd åt kommuner, som råkat i svårigheter (förslagsanslag)	5.000

Summa I kap. 924.350

Summa 9 Huvudtiteln 924.350

10 Huvudtiteln. Investeringsutgifter.

=====

I. Landskapsstyrelsen.

1. Anskaffning av inventarier	8.000
2. Anskaffning av offset-dupliceringsmaskin	30.000
3. Utbyte av tjänstebil	12.000

Summa I kap. 50.000

II. Hälso- och sjukvården.

1. Ålands centralsjukhus för anskaffning av inventarier och instrument	61.200
2. Ålands centralsjukhus för avlopps- och vattenledning	90.000
3. Ålands centralsjukhus för uppförande av garage	1.000
4. Ålands centralsjukhus för utbyte av ambulans	21.000
5. Ålands centralsanatorium för anskaffning av inventarier och instrument	4.800
6. Kostnader för landskapets andelar i Grelsby sjukhus	10.500
7. Kumlinge sjukstuga för installation av oljeeldning m.m.	3.500

Summa II kap. 192.000

III. Undervisnings- och bildningsväsendet.

1. Ålands lyceum för anskaffning av inventarier m.m.	7.500
2. Ålands lyceum för planering av skolområdet (reservatinsanslag)	3.000

-35-

3. Ålands sjöfartsläroverk för vissa grundanskaffningar ..	7.000
4. Ålands sjöfartsläroverk för anskaffning av radio- telegrafiststation	31.100
5. Ålands sjömansskola för anskaffning av inventarier och maskiner (förslagsanslag)	30.000
6. Ålands yrkesskola för anskaffning av inventarier m.m.	21.000
7. Ålands lantmannaskola för anskaffning av inventarier m.m.	3.500
8. Ålands lantmannaskola för installation av oljeeldning	3.000
9. Ålands lantmannaskola för förnyelse av avloppssystem	500
10. Ålands kvinnliga hemslojdsskola för anskaffning av inventarier	2.000
11. Ålands husmodersskola för planering av skolgården ..	1.400
12. Ålands husmodersskola för anskaffning av inventarier	1.500
13. Ålands husmodersskola för grundreparation av gårds- byggnaden	34.200
14. Folkskolinspektörens kansli för anskaffning av in- ventarier	600
15. Skollägenheten på Jomala gård för dräneringsarbeten och avloppsledning	6.350
16. Skollägenheten på Jomala gård för anskaffning av maskiner	1.000
17. Skollägenheten på Jomala gård för grundreparation av arbetarbostaden	8.500

Summa III kap. 162.150

IV. Näringarnas främjande.

1. Anskaffning av maskiner för torrlägningsarbeten	2.000
2. Anskaffning av fiskefyrar	10.000
3. Anskaffning av markberedningsaggregat, släpvagn m.m.	10.000
4. Grelsby plantskola för grundreparation	6.200

Summa IV kap. 28.200

V. Kommunikationsväsendet.

1. Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten (reservations- anslag)	1.250.000
2. Anskaffning av vägmaskiner (reservationsanslag)	120.000
3. Anskaffning av instrument för trafikkontroll	1.000
4. Anskaffning av svarv till garaget i Strandnäs	10.000

Summa V kap. 1.381.000

VI. Polisvården.Polisinrättningen i Mariehamn.

1. Anskaffning av ny motor till polisbilen	1.300
--	-------

Polisväsendet på landet.

2. Polishäkte i Eckerö	15.000
------------------------------	--------

-36-

Summa VI kap. 16.300

VII. Särskilda anslag.

1. Istandsättande av byggnaderna på Nätö	11.150

Summa VII kap. 11.150

Summa 10 Huvudtiteln 1.840.800

11 Huvudtiteln. Understödslån.

=====

I. Näringarnas främjande.Jordbruket och dess binärningar samt kolonisations-
verksamheten.

1. Lån för torrlägningsarbeten (reservationsanslag) ...	40.000
2. Lån för täckdikning (reservationsanslag)	5.000
3. Lån för främjande av hem- och småindustrin till tryg-
gande av sysselsättning (reservationsanslag)	180.000
4. Lån för byggande av anläggningar för vattenförsörjning ^(reservationsanslag)	45.000
5. Jorddispositionsloan (reservationsanslag)	700.000
6. Amorteringslån för främjande av upplagring av spannmål,
potatis och trädgårdsprodukter	60.000
7. Löseskillningar för legoområden (förslagsanslag)	80.000

Fisket.

8. Lån för främjande av fiskhushållningen (reservationsanslag)	30.000

Skogshushållningen.

9. Lån för skogsförbättringsarbeten	58.400

Summa I kap. 1.198.400

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

1. Studielån åt mindre bemedlade för yrkesstudier (förslagsanslag)	25.000
2. Amorteringslån för landskommunernas folkskolbyggnader
(förslagsanslag)	70.000
3. Lån för anskaffning av och grundförbättringar på
biblioteksbyggnader (förslagsanslag)	4.000

Summa II kap. 99.000

III. Särskilda anslag.

1. Bostadslån (reservationsanslag)	400.000
2. Lån för främjande av bostadsbebyggelsen i av hus-
bocken utsatta trakter (reservationsanslag)	30.000
3. Amorteringslån för turismens främjande	100.000
4. Amorteringslån för trygghet av sysselsättningen ...	100.000

-37-

5. Av invalidvårdslagstiftningen förutsatta lån (förslags-
anslag)	5.000
6. Av brandlagstiftningen förutsatta lån (reservations-
anslag)	3.000

Summa III kap. 638.000

Summa 11 Huvudtiteln 1.935.400

12 Huvudtiteln. Finansieringsutgifter.
=====

I. Avräknings- och ränteutgifter.

1. Vid avräkning återgå de utjämningsförskott (förslags-
anslag)	-
2. Utbetalningar till landskapets enskilda medel för vid
avräkning utom kolumn ställda inkomster (förslags-
anslag)	10
3. Ränteutgifter för av landskapet upptagna finansierings-
lån (förslagsanslag)	5.000
4. Avkortningar på av landskapet upptagna finansieringslån
för ordinarie budgetens förverkligande (förslagsanslag)	10.000

Summa I kap. 15.010

Summa 12 Huvudtiteln 15.010

Summa utgifter mk 15.648.869
=====

Detaljmotivering.I N K O M S T E R .

Anslagen under flertalet inkomstmoment ha beräknats dels efter bokslutet för år 1962 dels efter de belopp som på vederbörande moment influtit per den 1 oktober 1963.

Ytterligare motiveringar torde därför icke vara erforderliga utöver de moment som nedan särskilt beröres.

3 Avdelningen.I. Inkomster av blandad natur.Polisinrättningen i Mariehamn.

- 3 Avd. I:2. Avgifter för anlåtande av grodmän samt diverse inkomster.
Momentets rubrik ändrad, då polisinrättningen uppbär vissa avgifter för bl.a. blanketter.

Ålands yrkesskola.

- 3 Avd. I:10. Kommunernas andelar i anläggnings- och driftskostnader.
Anslag 157.500 mark. Ökning 50.000 mark. De i yrkesskolan delaktiga kommunerna ha enligt landskapsstyrelsens beslut för underhållskostnaderna under år 1962 påförts sammanlagt 43.681:34 mark, vilket belopp influtit under år 1963.

Under år 1964 beräknas kommunernas andel i anläggningskostnaderna kunna fastställas. Då betalningstiden enligt landskapslagen om yrkesundervisning normalt sträcker sig över fem år väntas endast en del av andelarna inflyta under år 1964. Anslaget har höjts i enlighet med de preliminära kalkylerna över vad som bör erläggas såsom första rat.

- 3 Avd. I :32. Avgifter för fiskekort. Momentet nytt.
Anslag 300 mark. Under år 1963 har landskapsstyrelsen i första hand såsom försöksverksamhet försålt fiskekort för fiske i Nätö, Norrgård lägenhet tillhöriga fiskevatten. Då denna försäljning av fiskekort avses fortsätta även framdeles har upptagits ett nytt inkomstmoment härför.

5 Avdelningen.I. Finansieringsinkomster.Avräknings- och ränteinkomster.

- 5 Avd. I:1. Statsanslag för skattefinansiell utjämning:

- a) Förskott för år 1964
- b) Utjämningsreglering för tidigare år.

Anslag 500.000 mark. Ökning 499.990 mark. Den ordinarie skattefinansiella utjämningen för år 1962 torde enligt preliminära kalkyler medföra tillskottsbetalning till under

sagda år erhållna förskott.

U T G I F T E R .

1. Huvudtiteln. Landstinget.

1 Ht.

I. Allmänna landstingskostnader.

1 Ht.I:2.

Arvode åt landstingets sekreterare och notarie (f).

Anslag 7.200 mark. Ökning 2.200 mark. Landstinget har medelst beslut av den 23 mars 1963 fastställt årsarvodet för landstingets sekreterare till ett belopp motsvarande grundlönen i löneklass A 4 med rätt att, ifall landstingssessionen förlänges med fem dagar eller mera utöver i lag fastställda femtio dagar, erhålla förhöjning i proportion till förlängningen. Årsarvodet för notarien fastställdes samtidigt till halva beloppet av sekreterarens årsarvode, dock utan rätt till förhöjning av arvodet vid förlängning av sessionen. Årsarvodena bands samtidigt vid sagda löneklass A 4 även framdeles. På grund av ovanstående föreslås tidigare anslag höjt till 7.200 mark.

1 Ht.I:3.

Arvode åt utskottssekreterarna (f).

Anslag 8.300 mark. Föreslås höjt, då tidigare anslag visat sig otillräckligt.

1 Ht. I:4.

1 kanslist och renskrivarska, avlöning.

Anslag 8.608 mark. Ökning 406 mark. Momentets rubrik ändrad för att närmare ansluta sig till rubriceringen av övriga avlöningsmoment. I övrigt hänvisas till den allmänna motivering angående lönejusteringar.

1 Ht.I:6.

Bibliotekarie, arvode.

Anslag 410 mark. Ökning 20 mark. Årsarvodena föreslås av landskapsstyrelsen höjas med belopp motsvarande den under år 1963 inträffade allmänna lönejusteringen för tjänstemän och befattningshavare placerade i löneklass. På grund härav har anslaget under förevarande moment höjts med ca 5 %.

1 Ht.I:8.

Barnbidrags- och folkpensionsavgifter +(f).

Anslaget oförändrat. Momentets rubrik ändrad. Alla moment rörande sagda avgifter har i budgetförslaget givits samma enhetliga och riktiga rubrik.

1 Ht.I:12.

Revisionskostnader (f).

Anslag 13.000 mark. Ökning 6.000 mark. Ökningen avser kostnader för avlöande av en sekreterare, som revisorerna i enlighet med 16 § i Ålands landstings beslut om antagande av instruktion för Ålands landskapsrevisor, kunna anlita.

Landskapets revisorer ha i ett utlåtande till landskapsstyrelsen delgivit sina synpunkter på revisionsväsendet och de framhåller därvid att frågan om effektivisering av revisionsarbetet lämpligast kunde ske genom anställande av en närmast halvtidsanställd sekreterare med årsarvode.

1 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1963	197.392
I tillägg för år 1963	-
Budgetförslag för år 1964	206.818
Ökning	9.426

2. Huvudtiteln. Landskapsstyrelsen.

I. Centralförvaltningen. Kapitlets rubrik ändrad.

2 Ht.I:1.

Avlöningar.

Anslag 371.560 mark. Ökning 8.044 mark.

Förutom de under år 1963 inträffade gropjusteringar för vissa statliga tjänster och befattningar, vilka för landskapets del beaktats och redovisas i andra tilläggsbudget för sagda år, har regeringen i en nyligen avlåten proposition föreslagit ytterligare vissa gropjusteringar räknat från den 1 januari 1964. I anledning av sagda proposition föreslås avlöningsklassen för registratorn-arkivarien och ett kontorsbiträde (vägavdelningen) höjda med en löneklass till A 17 resp. A 9.

2 Ht.I:6.

Expensmedel.

Anslag 30.000 mark. Ökning 6.000 mark. Föreslås höjt då tidigare anslag visat sig otillräckligt på grund av ökade kostnader för kontorsförnödenheter, större telefonkostnader m.fl. smärre utgifter beroende på ökad personal.

2 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1963	525.216
I tillägg för år 1963	-
Budgetförslag för år 1964	539.260
Ökning	14.044

3 Huvudtiteln. Polisvården.

I. Polisinrättningen i Mariehamn.

Inkomst- och utgiftsstaten för polisinrättningen i Mariehamn har upptagits i budgetförslaget efter hörande av Mariehamns stad och länsstyrelsen i landskapet Åland. De därvid framförda påminnelserna har beaktats i förevarande budgetförslag.

- 3 Ht. I:1. Avlöningar.
Anslag 218.640 mark. Ökning 18.192 mark. Ökningen motiverad av de under år 1963 inträffade gropjusteringarna.
- 3 Ht.I:2. Beklädnadsbidrag.
Anslag 2.852 mark. Minskning 1.000 mark. Under detta moment har, förutom beklädnadsbidragen, tidigare även förts kostnaderna för den uniform nyanställda polismän under första tjänsteåret har rätt att erhålla i stället för beklädnadsbidrag. Då ur anslaget egentligen avsetts att erlägga endast de till visst markbelopp fastställda beklädnadsbidragen har upptagits ett belopp för bidrag uträknat för 23 polismän medan under 3 Ht.I:5 upptagits anslag för ev. anskaffningar av nya uniformer varför rubriceringen av sistsagda moment ändrats och givits en med anslaget under 3 Ht. II:5 överensstämmande lydelse.
- 3 Ht.I:4. Telefonkostnader (f).
Anslag 3.000 mark. Ökning 500 mark. På grund av utökning av antalet befattningshavare vid polisinsrättningens brottmålsavdelning erfordras en ökning om 500 mark.
- 3 Ht.I:5. Uniformering och utrustning (f). Momentets rubrik ändrad.
Anslag 1.500 mark. Ökning 1.000 mark. Se motivering under 3 Ht. I:2. På grund av anslagets art föreslås det såsom förslagsanslag.
- (3 Ht.I:6). Ersättning för under tjänsteutövning förstörda kläder. Momentet föreslås utgå och ev. utbetalningar påföras 3 Ht.I:9.
 Ordningsnumren för de följande momenten ändrad.
- 3 Ht.I:6. Barnbidrags- och folkpensionsavgifter. Momentets rubrik ändrad. (tid. 3 Ht. I:7).
Anslaget oförändrat. Se motivering under 1 Ht. I:8.
- 3 Ht. I:7. Drifts- och underhållskostnader för motorfordon. (tid. 3 Ht. I:8)
Anslag 4.500 mark. Ökning 1.000 mark. Det tidigare anslaget har visat sig otillräckligt. Den nuvarande tjänstebilen, som anskaffades efter rekommendation av inrikesministeriet, har visat sig icke uppfylla förväntningarna såvitt angår motorn. Motorn har haft vissa fabrikationsfel och bilen har särskilt under år 1963 fått undergå större reparationer. Sålunda har bl.a kamaxeln utbytt tre gånger på grund av materialfel. Ehuru leverantören stått för kostnaderna för dylika reparationer har defekterna även medfört andra kostnader, som er-

lagts av polisinrättningen. Utgifterna under momentet beräknas även under år 1963 stiga till närmare 5.000 mark. På grund av de relativt höga drifts- och underhållskostnaderna har polisinrättningen föreslagit upptagande av anslag år 1964 för anskaffande av en ny tjänstebil. Landskapsstyrelsen har emellertid omfattat de i länsstyrelsens och stadens utlåtanden framförda åsikterna att ett byte av den nuvarande patrullbilens motor skulle bli ekonomiskt mera fördelaktigt än inköp av en ny bil, varför landskapsstyrelsen under 10 Ht. VI:1 upptagit anslag för utbyte av motor för polisinrättningens bil. Underhållskostnaderna torde med en ny motor något kunna nedbringas. Utgifterna sammanlagt under momentet beräknas dock stiga till 4.500 mark.

II. Polisväsendet på landet.

3 Ht.II:1.

Avlöningar.

Anslag 172.760 mark. Ökning 23.906 mark. Under förevarande moment har beteckningen "poliskonstapel" ändrats till den riktigare benämningen "konstapel". Överkonstaplarna i Jomala och Sunds distrikt, som tidigare varit i olika löneklasser, har i samband med den under år 1963 inträffade gropjustering hänförs till samma löneklass och på grund härav förts samman såsom 2 överkonstaplar liksom även de tvenne extra byråbiträdena. De under momentet jämfört med ordinarie budgeten för år 1963 antecknade lönejusteringarna förutom äldre konstaplarna hänföra sig till den under sagda år inträffade gropjustering varom landskapsstyrelsen redogör för i andra tilläggsbudget för år 1963. I den i motiveringen under 2 Ht. I:1 nämnda regeringens proposition har äldre konstaplar vid landspolisen föreslagits uppflyttade 1 löneklass räknat från den 1 januari 1964. Detta har beaktats för landskapets äldre konstaplar.

3 Ht.II:5.

Polisernas uniformering och utrustning (f).

Anslag 2.500 mark. Ökning 2.000 mark. Förutom kostnader för erforderliga uniformer avser anslaget täcka utgifter för förnyelse av utrustning såsom handklovar, tjänstevapen, battong o.dyl.

3 Ht.II:7.

För rörlig trafikövervakning (f).

Anslag 5.000 mark. Anslaget oförändrat.

Årets trafikövervakning utvisar ännu tydligare än motsvarande verksamhet senaste år, att motorfordon på våra vägar i stort sett iakttaga gällande hastighetsbestämmelser. Beakt.

man det förhållandevis mycket stora antal fordon, som sommartid äro i rörelse på vägarna, synes det klart, att problemet med de höga hastigheterna och de därav ofta följande svåra trafikolyckorna icke spelar någon större roll i landskapet Åland. Sannolikt har dock den påbjudna hastighetsbegränsningen och den effektiva övervakningen bidragit till att moderera fordonens hastigheter. Det rörliga poliskommandots huvudsakliga arbetsuppgifter har sålunda varit dels övervakningen av efterlevnaden av alla de bestämmelser, som givits för vägtrafikerandet i allmänhet och dels handräckningen åt den fasta polisen. Jämsides med denna rent polisiära verksamhet har polismännen givetvis också stått vägtrafikanterna till tjänst med råd och upplysningar i förekommande fall.

Med hänsyn till landskapet Ålands tydligen år från år allt större betydelse såsom turistmål och med beaktande av den härav följande allt intensivare motorfordonstrafiken sommartid, har landskapsstyrelsen ansett motiverat att även i förevarande budgetförslag upptaga ett anslag för rörlig trafikövervakning.

3 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1963	405.524
I tillägg för år 1963	-
Budgetförslag för år 1964	451.092
Ökning	45.568

4 Huvudtiteln. Hälso- och sjukvården.

I. Distriktsläkare och landskapshälsosyster-barnmorska.

Kapitlets rubrik ändrad enär därunder numera föres även andra utgifter än avlöningar.

4 Ht.I:1.

Avlöningar.

Anslag 14.070 mark. Ökning 882 mark. Tillägget föreslås med hänvisning till den allmänna motiveringen angående lönejusteringar.

4 Ht.I:4.

Kumlinge läkarbåt (f).

Anslag 4.500 mark. Ökning 500 mark. Förutom direkta underhålls- och driftkostnader för läkarbåten föres på detta moment även båtförarens arvode och resekostnader. Med enahanda motivering som under 1 Ht. I:6 föreslås grundarvodet för läkarbåtens förare höjt till 1.260 mark per år. Då även grunderna för förarens dagtraktamenten och resekostnadsersättningar

ändrats erfordras ett tillägg om 500 mark.

4 Ht.I:5.

Landskapshälsosystem-barnmorskans avlöning.

Anslag 13.170 mark. Ökning 1.758 mark. Motivering som under mom. 1 i detta kapitel.

II. Ålands centralsjukhus.

4 Ht.II:1.

Avlöningar.

Anslag 1.140.037 mark. Ökning 87.393 mark. Beträffande gropjusteringarna hänvisas till den allmänna motiveringen. De trenne sjuksköterskebefattningar med årsarvode en vid vardera medicinska, kururgiska och operationsavdelningen, som inrättades i samband med andra tilläggsbudgeten för år 1962 föreslås ombildade till ordinarie räknat från den 1 januari 1964. För läkartjänsterna har anslagsmomenten sammanförts.

4 Ht.II:2.

Kosthållningen (f).

Anslaget oförändrat 92.000 mark. I budgeten för år 1963 ändrades den preliminära fördelningen av utgifterna för kosthållningen så, att centralsjukhuset påfördes 8/10 mot tidigare 7/10 och centralsanatoriet 2/10 mot tidigare 3/10 av de gemensamma kosthållsutgifterna. Denna fördelning har bibehållits i förenämnda förslag.

Den slutliga fördelningen av kosthållsutgifterna har emellertid landskapsstyrelsen redan för år 1962 fastställt enligt totala antalet vård dagar för sjukhuset och sanatoriet, vilket system landskapsstyrelsen avser att även fortsättningsvis tillämpa.

Kostnadstabblån för den sjukhuset och sanatoriet gemensamma kosthållningen, räknat från 1959 har följande utseende:

År	Anslag	Åtgått	Belastnings- procent sam- manlagt	Antal vård- dagar	Antal utspisn. dagar	Kostn./ utspisn. dag	Kostn./ vård- dag
1959	11.500.000	11.528.597	64,9	35.562	51.292	225	324
1960	11.500.000	11.448.288	67,0	36.702	52.041	220	312
1961	11.500.000	10.378.416	57,8	34.442	47.975	216	301
1962	11.500.000	10.912.733	62,6	34.281	48.363	225;64	318;33
1963	115.000 nmk	66.300 nmk	58,3	21.184	31.373	2;11nmk	3;13 nmk

Kostnaderna per utspisnings- respektive vård dag för år 1962 har sålunda i enlighet med de siffror som i tabblån ovan antecknats för sagda år, fastställts lika för sjukhuset och sanatoriet. Enligt den tidigare tillämpade fördelningsgrunden skulle sjukhusets kostnader per utspisningsdag uppgått till 205,66 gmk.

4 Ht.II:8.Underhåll av fastigheten.

Anslag 28.700 mark. Ökning 22.700 mark. Sjukhusbyggnaden har i detta nu varit i användning under tio år. Under dessa år har under förevarande moment endast upptagits medel för smärre preparationer. Emellertid utsättes särskilt vissa avdelningar för stark förslitning varför de vore i behov av grundligare reparation. På sjukhusledningens framställning har landskapsstyrelsen därför beslutat föreslå en höjning av anslaget, som avser att täcka kostnader för arbeten i kirurgiska och medicinska avdelningen, köket och tvättinrättningen.

I kirurgiska och medicinska avdelningarna avser underhållet målning samt uppsättning av skyddslister. Kostnaderna härför beräknas till 12.000 mark. Erforderliga reparationer i köket utgöres av målning, förnyelse av takbeklädning, uppsättning av kakelplattor vid ånggrytorna samt särskilda smärre arbeten. Tvättinrättningen är i behov av målning samt en översyn av ventilationsanordningarna. Sammanlagda kostnaderna för kök och tvättinrättning belöper sig till 13.350 mark varav ^{på} sanatoriets del faller 2.670 mark. Med bibehållande av tidigare grundanslag om 6.000 mark skulle på sjukhusets del komma 28.700 mark.

4 Ht.II:11.Diverse utgifter.

Anslag 32.500 mark. Ökning 2.500 mark. Föreslås höjt på grund av inträffade prisstegringar.

4 Ht.II:14.

Arvode åt läkare för läkarintyg och -utlåtanden, för vilka uppbäres avgift eller ersättning (f).

Anslag 4.500 mark. Minskning 700 mark. Anslaget synes på grund av erfarenheterna från föregående år kunna sänkas något. Detta utgiftsmoment avses att helt täckas med inkomster upptagna under 2 Avd. I:4.

4 Ht. II:15.Hyra för läkarbostad (f).

Anslag 6.000 mark. Ökning 1.600 mark. Överläkaren vid röntgenavdelningen har såsom känt icke kunnat beredas tjänstebostad på sjukhusets område såsom övriga sjukhusläkare, utan har för hans del upphyrts bostad ute i staden. Då denna tjänstebostad är mindre än vad gällande bestämmelser därom förutsätter avser sjukhusledningen undersöka möjligheterna att upphyra en annan bostad för röntgenöverläkaren. För den för en ny bostad beräknade hyran föreslås en höjning av tidigare anslag med 1.600 mark.

- 4 Ht.II:16. Barnbidrags- och folkpensionsavgifter (f). Momentets rubrik ändrad.
Anslag 58.000 mark. Ökning 8.000 mark. Beträffande rubriceringen se 2 Ht. I:8. Ökningen föranledes av de inträffade lönejusteringarna.
- 4 Ht.II:17. Brandstodspremier (f).
Anslag 1.400 mark. Ökning 100 mark. Motiveras av förhöjda försäkringar.
- 4 Ht.II:18. Till landskapsstyrelsens disposition för centralsjukhuset.
Anslag 9.500 mark. Ökning 2.000 mark. Tillägget avser utgifter för konsultation av arkitekt för planering av ev. ombyggnader vid sjukhuset.

Sedan överläkaren vid Ålands centralsanatorium meddelat, att antalet vård dagar vid sanatoriet kontinuerligt nedgått i sådan omfattning, att beläggningsprocenten under senare år underskridit 50% har landskapsstyrelsen fattat beslut om att nedbringa platsantalet vid Ålands centralsanatorium från 50 platser till 25 platser räknat från den 1 januari 1963. Följden av detta beslut har varit, att en avdelning på sanatoriet, belägen i byggnadens tredje våning har kunnat stängas. Med beslut av den 6 maj 1963 har medicinalstyrelsen för sin del godkänt denna åtgärd.

Chefsläkaren vid Ålands centralsjukhus har med anledning av en förfrågan från landskapsstyrelsen förklarat, att centralsjukhusets utrymmen för röntgen- och laboratorieavdelningarna äro otillräckliga men att det dock är synnerligen ovisst om centralsjukhuset vore betjänt av de friställda utrymmena i sanatoriebyggnaden. I samband härmed har chefsläkaren också framhållit, att centralsjukhuset saknar lag-enliga befolkningsskyddsutrymmen. Överläkaren vid röntgenavdelningen har slutligen i en särskild motiverad skrivelse närmare utrett avdelningens trängande utrymmesbehov.

Landskapsstyrelsen har samtidigt behandlat ärendena angående den framtida användningen av sanatoriebyggnadens tredje våning och centralsjukhusets behov av utökade utrymmen för specialavdelningarna och härvid ansett, att något förslag om en om- eller tillbyggnad av Ålands centralsjukhus knappast kan göras förrän en noggrann utredning med biträde av en byggnadsteknisk fackman företagits om möjligheterna till och kostnaderna för en sådan om disposition av till-

gängliga utrymmen, att sanatoriebyggnadens tredje våning kunde utnyttjas för lasarettets behov. I sådant avseende har landskapsstyrelsen nu under förevarande moment reserverat 2.000 mark, som skulle möjliggöra anlitaandet av en arkitektkonsult i detta ärende.

III. Ålands centralsanatorium.

4 Ht.III:1. Avlöningar.

Anslag 188.153 mark. Minskning 24.282 mark. Vid behandlingen av budgeten för år 1963 var det ännu osäkert huruvida antalet vårdplatser vid sanatoriet skulle kunna reduceras. På grund av den starkt nedgående patientfrekvensen inskränktes, i avvaktan på medicinalstyrelsens yttrande i ärendet, personalen så långt möjligheterna då ansågs tillåta. Medicinalstyrelsen har sedermera meddelat att den för sin del icke motsätter sig avvecklingen av den ena av sanatoriets hittillsvarande två avdelningar. Landskapsstyrelsen kan därför i förevarande budgetförslag föreslå ytterligare nedskärningar av sanatoriets personalstyrka. Sålunda skulle följande befattningar indragas:

- 1 avdelningssköterska
- 1 assistentsköterska
- 1 sköterskebiträde, och
- 1 avdelningsstäderska.

De tidigare innehavarna av dessa befattningar har antingen slutat eller kunnat överflyttas till centralsjukhuset.

Beträffande de under år 1963 inträffade lönejusteringarna hänvisas till den allmänna motiveringen. Landskapsstyrelsen anser sakenligt att läkarens lön delas mellan sanatoriet (2/3) och tuberkulosbyrån (1/3).

4 Ht.III:4. Kostnader för operationer samt för vård på annat sjukhus (f).

Momentets rubrik ändrad för ernående av överensstämmelse med det verkliga förhållandet. Anslaget oförändrat.

4 Ht.III:5. Underhåll av inventarier.

Anslag 1.000 mark. Minskning 700 mark. Den minskade beläggningen vid sanatoriet medför att förevarande anslag kunnat nedbringas.

4 Ht.III:6. Underhåll av fastigheten.

Anslag 4.200 mark. Ökning 200 mark. Av anslaget avser 2.170 mark sanatoriets andel i de under 4 Ht.II:8 nämnda gemensamma underhållskostnaderna medan resten reserverats för på sanatoriet ensamt ankommande utgifter.

- 4 Ht.III:10. Barnbidrags- och folkpensionsavgifter (f).
Anslag 9.300 mark. Minskning 1.400 mark. Minskningen motive-
ras av minskade löneutgifter.

IV. Ålands tuberkulosbyrå.

- 4 Ht.IV:1. Avlöningar.
Anslag 33.597 mark. Ökning 15.065 mark. Ökningen motiveras
av de inträffade grop- och allmänna lönejusteringar som när-
mare berörts i den allmänna motiveringen.

- 4 Ht.IV:7. Barnbidrags- och folkpensionsavgifter (f).
Anslag 2.000 mark. Ökning 800 mark.
Tillägget hänför sig till de stegrade löneutgifterna.

- 4 Ht.IV:8. Skärmbildsfotografering.(f). Momentet nytt.
Anslag 13.500 mark. Anslaget observeras för den vartannat
år återkommande skärmbildsfotograferingen. Ordningsnumret
för följande moment ändrat.

V. Kumlinge sjukstuga.

- 4 Ht.V:1. Avlöningar.
Anslag 33.572 mark. Ökning 3.434 mark. Tillägget föreslås
med hänvisning till den allmänna motiveringen angående löne-
justeringarna.

- 4 Ht.V:2. Vikariatsarvoden (f).
Anslag 2.500 mark. Ökning 650 mark. På grund av de inträffa-
de löneförhöjningarna erfordras ett tillägg om 650 mark för
vikariatsarvodena.

VI. Särskilda anslag.

- 4 Ht.VI:1. Bidrag till avlönande av stads- och kommunalläkare (f).
Anslag 30.000 mark. Ökning 4.000 mark. Höjningen motiveras av
de inträffade allmänna lönejusteringarna.

- 4 Ht.VI:3. Bidrag till avlönande av kommunala hälsosysstrar (f).
Anslag 70.000 mark. Ökning 10.000 mark. I juni 1963 har i
riket givits lagar angående ändring av de kommunala barn-
morskornas och hälsosysstrarnas avlöning (FFS 350 och 352/63)
varigenom sagda befattningshavare, räknat från den 1 augusti
1963, erhålla avlöningen enligt ett totalavlönningssystem.
I stället för tidigare stadgade vissa naturaförmåner har av-
löningen justerats uppåt med 4 löneklasser. Vidare har dessa
befattningshavare berättigats erhålla fjärrortstillägg då
sådant utgår till motsvarande statstjänst, eller befattning.
Fjärrortstillägget erlægges i sin helhet ur statsmedel.

På grund härav och då enligt gällande landskapslagar de

kommunala hälsosystrarna och barnmorskorna i landskapet är berättigade att erhålla avlöning som för motsvarande befattningar i riket föreslås detta och följande anslag höjt.

4 Ht.VI:4.

Bidrag till avlönande av kommunala barnmorskor (f).

Anslag 70.000 mark. Ökning 10.000 mark.

Se föregående moment.

4 Ht.VI:6.

Bidrag för upprätthållande av Grelsby sjukhus (f).

Anslag 300.000 mark. Ökning 100.000 mark. Bidraget för 1962 uppgick till 225.056:78 mark. Enligt uppgifter baserade på sjukhusets budgetförslag för år 1964 beräknas landskapsbidraget uppgå till ca 310.000 mark. Då utgifterna under momentet delvis avse landskapsbidraget för år 1963 torde förslaget belopp vara tillfyllest.

4 Ht.VI:10.

Kostnader för tre platser i Åbolands barnsjukhus (f).

Anslag 56.000 mark. Ökning 16.000 mark. På grund av högsta förvaltningsdomstolens utslag i besvär över fördelningen av kostnadsandelarna i Åbolands barnsjukhus för de senaste tre åren har en omfördelning av kostnaderna skett varigenom landskapet kommer att åläggas tilläggskostnader under år 1964 varför anslaget förslås höjt i enlighet därmed.

4 Ht.VI:12.

Bidrag till avlönande av kommunernas skolläkare och skoltandläkare (f).

Anslag 24.800 mark. Ökning 1.800 mark. Anslaget som avser såväl ordinarie som extra understöd beräknas stiga under år 1964 till förslaget belopp.

4 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten år 1963	2.466:289
I tillägg 1963	-
Budgetförslag för år 1964	2.741.639
Ökning	275.350

5 Huvudtiteln. Undervisnings- och bildningsväsendet.

Ålands lyceum.

5 Ht.I:1.

Avlöningar.

Anslag 347.540 mark. Ökning 20.980 mark. Sångläraren har hittills, liksom vid liknande skolor i riket, erhållit ett visst arvode. Mot arvodet vid lycéet har svarat en undervisningsskyldighet om 6 veckotimmar medan för övriga timmar erlagts timmarvode uträknat enligt löneklass A 19 beräknat efter 26 timmars undervisningsskyldighet. Då sånglärarna varit i oför-

mänligare ställning ifråga om avlöningsförmånerna än timlärarna och då arvodet icke höjts i nivå med övriga löner har i rikets budgetförslag för år 1964, räknat från den 1 september sagda år, sånglärarna föreslagits handhava undervisningen såsom timundervisning. Motsvarande förändring föreslår landskapsstyrelsen vid Ålands lyceum. Då antalet undervisningstimmar i huslig ekonomi vid lycéet för närvarande utgöra 32 och även framdeles kommer att överstiga för lektor i detta ämne stadgade 26 timmars undervisningsskyldighet har inrättats en lektorsbefattning i huslig ekonomi (A 20).

Beträffande övriga förhöjningar hänvisas till den allmänna motiveringen.

5 Ht.I:2.

Upprätthållande av parallellklasser (f).

Anslag 55.325 mark. Ökning 4.000 mark. Ökningen föranledes av de på grund av de allmänna lönejusteringarna förhöjda övertims- och timarvodena.

5 Ht.I:3.

Undervisningsmaterial och bibliotek.

Anslag 7.240 mark. Minskning 1.710 mark. Ehuru skolan fortsättningsvis har behov av förnyelse av otidsenligt undervisningsmaterial har anslaget kunnat minskas något. Av förslaget belopp avser större delen utgifter för demonstrationsmaterial i fysik och kemi. För biblioteket har upptagits normalt årsanslag.

5 Ht.I:5.

Värme, lyse och vatten (f).

Anslag 39.800 mark. Ökning 7.050 mark. Utgifterna för värme och vatten beräknas till i stort samma belopp som för år 1963. Kostnaderna för elström beräknas däremot stiga från ca 10.000 mark till 17.000 mark beroende på det stora antalet ljuspunkter och olika elaggregat, för vilka strömåtgången svårigen kunnat beräknas.

5 Ht.I:6.

Material för undervisning i slöjd och huslig ekonomi (f).

Anslag 2.700 mark. Minskning 230 mark. Anslaget har kunnat minskas något då senaste budget upptog vissa anskaffningar av engångsnatur.

5 Ht.I:7.

Tryckningskostnader (f).

Anslag 1.450 mark. Ökning 50 mark. Föreslås på grund av ökade tryckningskostnader.

5 Ht.I:11.

Undersökning av elevernas hälsotillstånd.

Anslag 2.350 mark. Ökning 722 mark. Anslaget upptaget till de normer som skolstyrelsen utfärdat i ärendet.

II. Folkskolväsendet.Folkskolinspektören.

- 5 Ht.II:1. Folkskolinspektörens avlöning.
Anslag 18.007 mark. Ökning 227 mark. Hänvisas till den allmänna motiveringen.
- 5 Ht.II:2. Arvode för folkskolinspektörens semestervikarie.
Anslag 630 mark. Ökning 30 mark. Motivering som under 1 Ht. I:6.

Landskapsbidrag för folkskolväsendet.

- 5 Ht.II:5. Mariehamns stad (f).
Anslag 175.000 mark. Ökning 10.000 mark. Ehuru riksdagen kommer att föreläggas en proposition angående ändring av bidragen till städerna från nuvarande 33% till 25% har på basen av bokslutet för år 1962 och förskottsbidragen innevarande år och med beaktande av en understödsprocent om fortsättningsvis 33%, understödsbeloppet beräknats stiga med 10.000 mark.
- 5 Ht.II:6. Tjänsteinnehavarnas vid folkskolornas på landet avlöning (f).
Anslag 920.000 mark. Ökning 60.000 mark. Motiveras av de allmänna lönejusteringarna, som även gäller folkskollärarna.
- 5 Ht.II:7. Understödsanslag för folkskolorna på landet (f).
Anslag 315.000 mark. Minskning 85.000 mark. Bokslutet för år 1962 upptog under detta moment 345.000 nymark. Sedan numera eftersläpningen av bidrag från föregående år upphört har, med beaktande av årets förskott, 203.000 nymark, och innestående bidrag, 86.000 nymark, utgifterna under år 1964 kalkylerats till 315.000 nymark.
- 5 Ht.II:8. Extra understöd för upprätthållande av folkskolväsendet.
Anslag 40.000 mark. Minskning 30.000 mark. Såväl förskott som bidrag synes minska kraftigt, varför föreslås en minskning om 30.000 mark.
- 5 Ht.II:9. Byggnadshjälp åt landskommuner för uppförande av folkskollokaler (f).
Anslaget oförändrat 150.000 mark. Ett flertal byggen befinner sig för närvarande under behandling såsom Enklinge, Tosarby, Ödkarby, Simskäla m.fl. Bland nya folkskolor som kan väntas bli aktuella är bl.a. Pålsböle och Storby.
- 5 Ht.II:11. Till sommarrekreation vid sommarkolonier åt medellösa främst svaga och sjuka folkskolbarn (f).
Anslag 800 mark. Minskning 400 mark. Föreslås minskat då behovet av bidrag synes ringa.

5 Ht.II:13. Extra arbetskraft (f).

Anslag 3.663 mark. Ökning 1.253 mark. I riket har upprättats gemensamma kanslier för två å tre folkskolinspektörer. Vid dessa kanslier finnes även en kanslist. Från och med innevarande år beviljades på grund härav folkskolinspektören rätt att anställa kanslist med halvdagstjänstgöring. Då emellertid denna kanslists arbetsuppgifter till huvudparten omfattar arbete som rör folkskolinspektörens åligganden såsom föredragande vid landskapsstyrelsen och mindre det till befattningen som inspektör hörande arbetet har halvtidstjänstgöring visat sig icke vara tillfyllest. Landskapsstyrelsen har ansett att kanslisten vid folkskolinspektörens kansli för att hinna med arbetsuppgifterna där borde vara anställd 8-9 månader. Anslag har därför upptagits till $\frac{3}{4}$ av avlöningen i A 8. Då det emellertid visat sig, svårt att anställa dylik arbetskraft för endast en del av året avses att kanslisten under de resterande 3-4 månaderna skall kunna anlitas vid centralförvaltningen särskilt under semestertid då arbetet vid folkskolinspektörens kansli är mindre.

III. Ålands sjöfartsläroverk.

På framställning av rektor för sjöfartsläroverket har landskapsstyrelsen vidtagit smärre ändringar av avlöningsmomenten, så att de fasta avdelningarnas avlöningsanslag hänförs under särskilda moment mot att tidigare alla avlöningar upptagits under ett enda anslag. Därigenom är uppställningen närmare i överensstämmelse med övriga skolors. På grund av dessa ändringar har ökningen av de nya anslagen icke skilt kunnat antecknas. Jämfört med fjolårets ordinarie budget har summan av avlöningarna under momenten 1-3 stigit med 24.099 mark. Anslag har upptagits för parallellavdelningar för såväl navigationsskoleavdelningen som maskintekniska avdelningen.

5 Ht.III:1. Navigationsskoleavdelningen, avlöningar.

Anslag 108.924 mark. Anslagsbehovet beräknat enligt gällande löner. Arvodet för kanslisten föreslås höjt med motivering som under 1 Ht. I:6. Se för övrigt motiveringen ovan.

Ordningsnumren för de följande momenten ändrad.

5 Ht.III:2, Maskintekniska avdelningen, avlöningar. Momentet nytt.

Anslag 91.258 mark. Se motivering ovan.

Gemensamma avlöningar.

- 5 Ht.III:3. Avlöningar (Momentet nytt).
Anslag 23.450 mark. Se motivering ovan.
- 5 Ht.III:4. Extra kurser (f). Momentet nytt. (tid. 5 Ht.III:4,12,16,17).
Anslag 30.500 mark. Under momentet har förts de tidigare under olika moment upptagna utgifterna för undermaskinmästar-, radiotelegrafistkurs samt för kurs i kylteknik. Sammanlagda anslaget är oförändrat.
- 5 Ht.III:5. Undervisningsmateriel och bibliotek.
Anslag 6.400 mark. Ökning 2.000 mark. Då undervisningsmaterielen och biblioteket fordrar ständig komplettering och förnyelse samt prisnivån stigit föreslås det ordinarie anslaget höjt med 500 mk till 2.000 mk för vardera avdelningen. Engångsutgiften 400 mk för navigationsskolavdelningen är beräknad för kompletteringar av vissa demonstrationssatser i teleteknik som avses för undervisningen i de radiotekniska navigationsinstrumenten. För maskintekniska avdelningen är engångsutgiften 2.000 mark speciellt avsedd för komplettering av ellaboratoriets utrustning med olika mätinstrument, vilka visat sig erforderliga på grund av ökat elevantal, samt för en större demonstrationssats i starkströmsteknik.
- 5 Ht.III:6. Värme, lyse och vatten samt hyror (f). Momentets rubrik ändrad.
Anslag 8.000 mark. Ökning 262 mark. Tidigare anslag synes otillräckligt på grund av stegrade kostnader. Hyran avses erläggas för uppyrande av gymnastiksal.
- 5 Ht.III:7. Tryckningskostnader.
Anslag 1.700 mark. Ökning 200 mark. Ökning föranledes av stegrad prisnivå varjämte vissa nya betygsblanketter bör tryckas.
- 5 Ht.III:8. Expensmedel.
Anslag 1.950 mark. Ökning 250 mark. Motivering som under 5 Ht. III:7.
- 5 Ht.III:10. Underhåll av inventarier.
Anslag 650 mark. Ökning 150 mark. Anslaget har visat sig otillräckligt för underhåll av skolans ökade inventarier.
- 5 Ht.III:11. Laboratoriernas driftskostnader. Rubriken ändrad
Anslag 1.300 mark. Ökning 400 mark. Då maskinlaboratorierna delvis utnyttjar fysik-kemilaboratoriets utrustning och agenser synes det riktigt att föra även sistsagda laboratoriums

löpande utgifter på detta moment och en ändring av rubriken därigenom sakenlig. Höjningen orsakas dels härav och dels av vissa nyanskaffningar för kyllaboratoriet. Då tidigare anslaget under 5 Ht.III:12 endast avsett material medan avlöningarna påförts avlöningsmomentet har ansetts sakenligt föra materialkostnaderna under förevarande moment.

(5 Ht.III:12). Svetsningskurs för maskintekniska avdelningen. Momentet utgår. Se ovan under föregående moment.

(5 Ht.III:16.) Radiotelegrafistkurs (f). Momentet flyttat. Se ovan under 5 Ht.III:4.

(5 Ht.III:17). Kurs i kylteknik. Momentet flyttat. Se ovan under 5 Ht.III:4.

IV. Ålands sjömansskola.

5 Ht.IV:1. Avlöningar.

Anslag 91.490 mark. Avlöningsmomentet har ändrats på enahanda sätt som avlöningsmomenten vid Ålands sjöfartsläroverk, varför under detta moment även hänförts tim- och över-
timsarvoden. Lärarvakanserna ha fortsättningsvis upptagits till det antal, som erfordras då skolan komme i fullt arbete. Avlöningsklassen för arbetsläraren föreslås i enlighet med under 2 Ht.I:1 nämnda regeringsproposition höjd med en löne-
klass till A 18.

Rektorsarvodet föreslås utgå enligt samma principer som tidigare dock så att grundarvodet med beaktande av inträffade lönejusteringar höjes till 312 mark per månad. I övrigt hänvisas till de allmänna lönejusteringarna. Ökningen jämfört med tidigare moment 1-2 utgör 3.586 mark.

Ordningsnumren för följande moment ändrade.

5 Ht.IV:2. Städning (f). (tid. 5 Ht. IV:3).

Anslag 5.500 mark. Ökning 3.570 mark. Ökning föranledes av att under detta moment även föres förutom städningsmaterial, även städerskornas avlöning.

5 Ht.IV:5. Råvaror och verktyg (f). (tid. 5 Ht. IV:6).

Anslag 9.000 mark. Minskning 9.000 mark. Anslaget föreslås minskat på grund av mindre antal elever än tidigare beräknats. Inmontering och reparation av maskiner och inventarier samt underhåll av lokaler (tid. 5 Ht.IV:9).

5 Ht.IV:8.

Anslag 1.620 mark. Minskning 3.380 mark. Anslaget har kunnt minskas genom att behovet av nya maskiner synes mindre under år 1964.

5 Ht. IV:10. Elevernas kost och logi (f). (tid. 5 Ht.IV:11).

Anslag 59.650 mark. Ökning 27.650.mark. Av anslaget avser 52.000 mark kostnader i samband med utspisningsköket medan 7.650 mark avser inter.atets omkostnader. Tidigare anslag har beräknats endast för sannolikt antal kurser medan nu föreslaget anslag avser täcka kostnaderna för så stort antal elever som skolan beräknas få vid arbete i full utsträckning.

5 Ht.IV:11. Förstahjälputrustning.

Anslag 320 mark. Ökning 220 mark. Tidigare anslag har visat sig otillräckligt varför det föreslås höjt.

V. Ålands yrkesskola.

5 Ht.V:1. Avlöningar.

Anslag 223.568 mark. Ökning 58.100 mark. Ålands yrkesskola har som känt mottagit och flyttat in i den nya skolbyggnaden där verksamheten kunnat vidtaga från början av höstterminen 1963. Detta innebär att skolan numera kan arbeta i ändamåls- enliga lokaler och i den i landskapslagen om yrkesundervisning förutsatta omfattningen. Från och med innevarande läs- år arbetar sålunda skolan med följande fasta avdelningar:

- 1) en bil- och motoravdelning med en 3-årig kurs för bilmekaniker och två klasser (I och III) under vårterminen samt en klass under höstterminen;
- 2) en handelsavdelning med en 1- årig kurs för försäljarekontorister;
- 3) en metallarbetaravdelning med en 2-årig kurs för metallarbetare och två klasser samtidigt;
- 4) en näringsekonomisk avdelning med en 2-årig kurs för kokerskor-kallskänkor-servitriser och en klass pr år;
- 5) en sömnadsavdelning med en 2-årig kurs för yrkessömmerskor och en klass per år;
- 6) en träbearbetningsavdelning med en 2-årig kurs för inredningssnickare och en klass per år.

Därjämte har landskapsstyrelsen beslutat att elektricitetsavdelningen/ ^{såsom tidigare} skall arbeta med en 1-årig kurs för fartygselektriker.

Den i samband med I tilläggsbudgeten för innevarande år beslutade interimistiska 2-åriga kursen för frisörskor- barberare vidtog vid läsårets början och fortgår t.v.

På grund av förefintlga behov föreslås följande till-

fälliga aftonkurser, nämligen:

- 1) en kurs vid bilavdelningen omfattande 60 timmar under höstterminen. Kursprogrammet fastslås senare efter det behovet inom detta yrkesområde närmare undersökts;
- 2) en gassvetsningskurs omfattande 120 timmar vid metallarbetaravdelningen under vårterminen;
- 3) en el-svetsningskurs omfattande 90 timmar vid metallarbetaravdelningen under höstterminen;
- 4) en kurs i husbehovssömnad omfattande 180 timmar vid sömnadsavdelningen. Kursen omfattar bägge terminerna;
- 5-7) tre nybörjarkurser i maskinskrivning à 75 timmar vid handelsavdelningen, en under vårterminen och två under höstterminen;
- 8) en fortsättningskurs i maskinskrivning omfattande 50 timmar vid handelsavdelningen under vårterminen;
- 9) en kurs i reklam och skyltning omfattande 50 timmar vid handelsavdelningen under vårterminen; (ny)
- 10) en kurs för snabbutbildning av kokerskor-kallskänkor omfattande 75 timmar vid näringsekonomiska avdelningen under vårterminen;
- 11) en kurs i ytbehandling omfattande 75 timmar vid träbearbetningsavdelningen under höstterminen (ny)
- 12) en kurs i köttstyckning omfattande 30 timmar (ny).

Då fartygselektrikerkursen fortfarande kvarstår har den för en ev. landelektrikerkurs år 1963 inrättade befattningen såsom lärare i yrkesämnen, årsarvode för 5 mån. t.v. utgått och anslag för motsvarande arbetslärare vid fartygselektrikerkursen upptagits för hela året.

Med beaktande av befattningarnas art har landskapsstyrelsen beslutat föreslå att följande lärarbefattningar med årsarvode ombildas till befattningar med grundlön räknat från 1 januari 1964, nämligen, en lärare i yrkesämnen (Sanders), en lärare i yrkesämnen (Eklund) och tvenne arbetslärare (Virtanen och Jansson). I övrigt har beträffande lärarnas antal eller avlöningar, förutom allmänna justeringar, icke föreslagits några ändringar.

Vid uppgörandet av utgiftsstaten för år 1963 beräknades behovet av övrig personal vid nya yrkesskolan försiktigtvis lågt. Erfarenheten skulle senare få utvisa, huruvida skolan kunde komma tillrätta därmed eller ytterligare personal var

erforderlig. Det har också redan under den tid skolan arbetat i nya skolhuset visat sig att personalstyrkan varit för snävt tilltagen. En enda person har sålunda icke möjlighet att sköta uppgifterna för den sammanslagna tjänsten såsom vaktmästare-eldare-gårdskarlar. Skötseln och tillsynen av de omfattande pann- och fläktcentralerna, skolans tekniska anläggningar samt gårdsplanen kan icke förenas med vaktmästarsysslor, som redan de giva fulltidssysselsättning. Landskapsstyrelsen föreslår därför att vaktmästare-gårdskarlar-eldarbefattningen indrages och i stället föreslås inrättande av en vaktmästare (A 8) och en eldare-gårdskarlsbefattning (A 9).

Den totala städytan vid skolan har visat sig utgöra ca 2.800 m². Normalt beräknas f.n. städytan för envar städerska vid andra skolor till högst 800 m², vilket vid yrkesskolan skulle betyda arbete för 3½ städerska. Då emellertid ca 1.200 m² består av svårstädad verkstadsyta samt med beaktande av arbetets fördelning har landskapsstyrelsen ansett arbetet erfordra 4 heltidsanställda städerskor. På grund av att arbetsbördan i köket även visat sig för stor för dess personal på endast två personer föreslås samtidigt, att befattningen som tvätterska-städerska ombildas till tvätterska-köksbiträde. Detta har redan prövats i praktiken och visat sig tillfyllest.

Bibliotekariens arvode har höjts med motivering som under 1 Ht. I:6. Övriga förhöjningar hänför sig till den allmänna lönejusteringen.

5 Ht.V:3.

Städning (f).

Anslag 7.300 mark. Ökning 1.540 mark. Undermomentet för löner som avser utgiften för vägg- och storstädning, har kunnat minskas då tidigare anslag avsåg avlöning även för ordinarie städning. Anslag för rengöringsmedel har höjts på grund av de större städytorna i nya skolhuset.

5 Ht.V:4.

Råvaror och arbetsredskap (f).

Anslag 64.000 mark. Minskning 4.123 mark. Anslaget avser täcka kostnaderna för normala behovet vid skolans åtta avdelningar och har det kunnat minskas något sedan en del erforderliga lager anskaffats innevarande år.

5 Ht.V:5.

Tryckningskostnader (f).

Anslag 1.500 mark. Ökning 450 mark. Skolans årsberättelse

som tidigare endast utgivits duplicerad, avses från och med detta läsår tryckas.

5 Ht.V:6.

Expensmedel.

Anslag 4.800 mark. Minskning 3.803 mark. Sedan verksamheten i nya skolhuset vidtagit har behovet mera exakt kunna beräknas.

5 Ht.V:7.

Undervisningsmateriel.

Anslag 10.000 mark. Minskning 2.300 mark. Föreslaget belopp motsvarar normalt behov och behovet har beräknats vara något mindre än föregående år.

5 Ht.V:8.

Bibliotek.

Anslag 6.000 mark. Ökning 2.000 mark. Den föreslagna förhöjningen hör samman med anskaffning av kursböcker till de tre nyaste avdelningarna.

5 Ht.V:9.

Underhåll och reparation av maskiner och inventarier (f). Rubriken ändrad.

Anslag 10.000 mark. Ökning 172 mark. Anslaget föreslås höjt på grund av utökad maskinpark.

5 Ht.V:10.

Underhåll av byggnader och gårdsplan. Momentet nytt.

Anslag 8.180 mark. Anslaget avser, förutom smärre utgifter, även underhåll och istandsättande av gårdsplanen 2.800 mark, samt vinterunderhåll 2.700 mark.

Ordningsnumren för följande moment ändrade.

5 Ht.V:11.

Bränsle, lyse, kraft och vatten (f). (tid. 5 Ht. V:10).

Anslag 63.600 mark. Ökning 17.394 mark. Anslagsbehovet har tills vidare uppskattningsvis kunnat beräknas på basen av uppgifter från andra skolor.

5 Ht.V:12.

Elevbispisningen (f). (tid. 5 Ht. V:11.)

Anslag 39.860 mark. Ökning 27.060 mark. Kostnaderna har beräknats enligt antalet arbetsdagar (220), måltidens uppskattade kostnad per elev (1:30 mk) och antalet elever (135), medan 1.250 mark avser smärre kompletteringar av redskap.

5 Ht.V:13.

Elevernas hälsovård och förstahjälpstrustning (f). (tid. 5 Ht. V:12.)

Anslag 4.110 mark. Ökning 2.283 mark. Anslaget har på förslag av skolläkaren beräknats till 30 mark per elev.

5 Ht. V:14.

Barnbidrags- och folkpensionsavgifter. Momentet nytt.

Anslag 11.175 mark. Anslaget införes under detta kapitel för överskådlighetens skull, bl.a. för vid uträknande av delägar-kommunernas andel.

- 5 Ht. V:15. Brandstodspremier. Momentet nytt.
Anslag 12.000 mark. Motivering som under föregående moment.
Ordningsnumret för följande moment har ändrats.

- 5 Ht. V:16. Till landskapsstyrelsens disposition för yrkesskolan.
Anslag 6.250 mark. Ökning 250 mark. Större delen av anslaget
eller 5.500 mark avser täcka kostnaderna för skolans studie-
resor medan 200 mark avses användas för elevernas klubbverk-
samhet.

VI. Ålands folkhögskola.

- 5 Ht.VI:1. Bidrag till Ålands folkhögskola (f).
Anslag 120.000 mark. Ökning 22.000 mark. Anslaget för år 1962
har av landskapsstyrelsen slutligt fastställts till
10.019.004 gmk eller 800.501 gmk större än under föregående
år. Vid bestämmandet av bidraget för år 1962 tillämpades
för första gången statsrådets beslut av den 19.10 1961 an-
gående bestämmande av hyresvärdet för bl.a. dylika skolors
egna byggnader, vilket medfört att bidraget för hyresvärdet
steg med 532.878 mark från år 1961. Då de investeringar som
gjorts i folkhögskolans skolbyggnad kommer att beaktas vid
uträknandet av bidraget för år 1963 kan särskilt bidraget
för hyresvärdet av de egna byggnaderna stiga ytterligare.

VII. Ålands lantmannaskola.

- 5 Ht.VII:1. Avlöningar.
Anslag 36.100 mark. Ökning 1.128 mark. Med hänvisning till
i allmänna motiveringen omnämnd ändring av grunderna för ut-
betalande av dyrortstillägg har såsom nytt undermoment införts
dyrortstillägg.

De med arvode anställda kokerskans och gårdskarls löner
föreslås höjda med motivering som under 1 Ht.I:6. Under förut-
sättning att oljeeldning införes (10 Ht) kan gårdskarls lön
räknas såsom besparing.

Övriga förhöjningar motiveras av den allmänna löneförhöj-
ningen.

- 5 Ht.VII:4. Undervisningsmateriel.
Anslag 800 mark. Ökning 300 mark. Föreslås höjt för smärre
under år 1964 erforderliga kompletteringar.

- 5 Ht.VII:5. Expensmedel.
Anslag 1.500 mark. Ökning 100 mark. Tidigare anslag synes
lågt beräknat varför en förhöjning föreslås.

- 5 Ht. VII:6. Slöjdverktyg och verktyg för maskinhallen.
Anslag 800 mark. Ökning 200 mark. Föreslås för anskaffande av ny limpress.
- 5 Ht. VII:7. Direktionens resor och dagtraktamenten.
Anslag 1.200 mark. Ökning 100 mark. Anslaget har beräknats för sex sammanträden.
- 5 Ht. VII:9. Underhåll av byggnader,
Anslag 1.400 mark. Minskning 1.000 mark. Föreslås minskat på grund av insättning av bl.a. vinylgolv och andra reparationer, som minskat underhållskostnaderna.
- 5 Ht. VII:12. Elevbespisningen.
Anslag 1.650 mark. Ökning 130 mark. Föreslås höjt på grund av stegrade kostnader.

(5 Ht. VII:14). För tryckning av historik och matrikel.
 Engångsanslag som utgår.

Skollägenheten på Jomala gård.

5 Ht. VII:14. Skollägenhetens utgifter (f).

a) löner, semesterarvoden samt barnbidrags och pensionsavgifter.

b) övriga löpande utgifter.

Anslag 40.200 mark. Ökning 1.200 mark. Budgetförslaget har baserats på de planer, som uppgjorts för gårdens drift under år 1964, med beaktande av den faktiska inkomst- och utgiftsfördelningen i lägenhetens bokslut för senaste bokföringsår.

I anslaget för löner har beaktats inträffade lönejusteringar.

Utgifterna har beräknats enligt följande:

Löner: Förvaltararvode	3.144	
Arbetsledare	4.890	
Kreatursskötare	5.020	
Jordbruksarbetare	4.030	
Tillfälliga arbetare och övertidsersättn.	3.100	
Arbetsgivarens andel av folkpensions-barnbidrags- och pensionsförs.premier	1.080	
Olycksfallsförs.prem.	650	
Lönejusteringar (f).	1.026	22.940

Övriga löpande utgifter:

Växtodling:

Handelsgödsel	3.200	
Utsäde	700	
Bekämpningsmedel	500	
Övriga utgifter	<u>600</u>	5.000
<u>Husdjursskötsel:</u>		
Veterinär och mediciner	300	
Seminering	300	
Grisar o. vitaminprep.	400	
Kraft- och mineralfoder	3.200	
Tvätt- o. desinfekt.medel	200	
Övriga utgifter	<u>600</u>	5.000
<u>Skogsbruket:</u>		700
<u>Allmänna kostnader:</u>		
Underhåll av byggnader	1.500	
-"- " vägar	600	
-"- " maskiner	1.500	
Elström o. flytande bränsle	2.000	
Försäkringar	500	
Div.utgifter	<u>460</u>	6.560
		<u>40.200</u>

VIII. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola.

5 Ht.VIII:1. Avlöningar.

Anslag 27.548 mark. Ökning 3.376 mark. Föreståndarinnan föreslås jämlikt Lantbruksministeriets cirkulär 4091/MM 1961 såsom föreståndarinnearvode erhålla skillnaden mellan ordinarie löneklassen och närmast högre löneklass.

Såsom nytt undermoment har införts dyrortstillägg och i övrigt har arvoden under momentet höjts i enlighet med inträffade lönejusteringar.

5 Ht.VIII:2. Värme och lyse (f).

Anslag 3.500 mark. Ökning 1.000 mark. Anslaget har på grund av erfarenheterna från senaste eldningsperiod föreslagits höjt med 1.000 mark.

5 Ht.VIII:4. Expensmedel.

Anslag 1.500 mark. Ökning 500 mark. Föreslås höjt på grund av ökade kostnader för städningsmateriel.

5 Ht.VIII:5. Direktionsarvoden och resekostnader (f).

Anslag 800 mark. Ökning 100 mark. Under detta moment har förts de tidigare under 5 Ht.VIII:6 upptagna kostnaderna för föreståndarinnans resekostnader och dagtraktamenten

varför anslaget höjes med 100 mark.

5 Ht.VIII:6). Resekostnader och dagtraktamenten för föreståndarinnan.

Se motivering under föregående moment.

Ordningsnumren för följande moment har ändrats.

5 Ht.VIII:6. Underhåll av trädgården (tid. 5 Ht.VIII:7.)

Anslag 300 mark. Ökning 50 mark. Föreslås på grund av den stegrade kostnadsnivån.

5 Ht.VIII:7. Underhåll av byggnader.

Anslag 2.000 mark. Ökning 1.000 mark. Förhöjningen avsedd att täcka kostnader för målning och mindre renoveringsarbeten i sömnadssal och elevrum.

IX. Ålands husmodersskola.

Rubriken ändrad i enlighet med landskapslagen om Ålands husmodersskola av den 4.7 1963 (ÅFS 23/63).

5 Ht.IX:1. Avlöningar.

Anslag 27.850 mark. Ökning 7.728 mark. Föreståndarinnearvodet bör på enahanda sätt som för landskapets övriga undervisningsanstalter i lantbruk och huslig ekonomi utgå med en löneklass förhöjning.

Då skolan numera ombildats till fast skola med 6 månaders kurs bör lärarna i enlighet med den om lärarnas vid läroanstalterna för lantbruk, huslig ekonomi och hemslöjd undervisningsskyldighet givna förordningen (FFS 132/58), övertimsarvode, varom närmare bestämmelser även intagits i statsrådets beslut om tillämpning av förenämnda förordning (FFS 287/58). Erforderligt anslag härför har upptagits under ett undermoment "övertims- och timarvoden" medan momentet "biträdande timlärare" slopats.

Anslaget för dyrortstillägg har införts medan övriga förhöjningar hänför sig till den allmänna lönejusteringen.

5 Ht.IX:2. Hyra, värme och lyse (f). Rubriken ändrad.

Anslaget oförändrat 2.000 mark. Rubriken ändrad då under anslaget avses föras kostnaderna för upphyrande av bastu.

5 Ht.IX:4. Underhåll av byggnader och inventarier.

Anslag 3.750 mark. Ökning 2.750 mark. Erforderlig målning av skolbyggnaden har kostnadsberäknats till 2.750 mark medan för reparation i skollokalen och smärre utgifter för inventariernas underhåll har beräknats 1.000 mark.

5 Ht.IX:6. Direktionsarvoden och resekostnader (f).

Anslag 700 mark. Ökning 250 mark. Tidigare anslag synes

otillräckligt varför anslaget föreslås höjt.

X. Fornminnesvården.

Ålands museum.

5 Ht.X:1.

Avlöningar.

Anslag 7.712 mark. Ökning 1.764 mark. Föreslås med hänvisning till den allmänna motiveringen. Det nuvarande tillfälliga kanslibiträdet erhåller lön enligt A 8. Sedan kompetensfordringarna för den föreslagna tjänsten i A 12 fastställts och till tjänsten hörande arbetsuppgifter preciserats avser landskapsstyrelsen att ånyo lediganslå tjänsten. Anslaget för extra arbetskraft avser vaktmästare m.fl. arvoden.

5 Ht.X:2.

Hyror, lyse och städning.

Anslag 9.800 mark. Ökning 5.300 mark. På grund av hyresavtal av den 10 januari 1963 har muséet tillförsäkrats en 180 m² stor lägenhet i gården Torggatan 5 i Mariehamn. Grundhyran utgör 320 mark/m². Förutom dessa lokalteter disponerar muséet för större föremål tillfälliga utrymmen på Ålands lyceums vind och i Apoteksgårdens källare. Då muséet inom kort måste avstå från sistnämnda utrymme har 2.500 mark kalkylerats för hyra av nya erforderliga magasineringsutrymmen. Förhöjningen jämfört med hittills budgeterat för år 1963 utgör 800 mark.

5 Ht.X:3.

Handbibliotek och komplettering av museiföremål.

Anslag 2.500 mark. Minskning 1.000 mark. Anslaget fördelas sålunda att 1.500 mark avses för komplettering av museiföremål och 1.000 mark för inköp och inbindning av böcker.

5 Ht.X:4.

Expensmedel.

Anslag 2.000 mark. Ökning 1.500 mark. Ökningen föranledes av att tidigare anslag visat sig otillräckligt för täckande av alla smärre utgifter i samband med driften och upprustningen av muséet.

Övriga anslag.

5 Ht.X:5.

För arkeologiskt fältarbete.

Anslag 7.000 mark. Ökning 1.000 mark. Anslaget inkluderar arkeologiska utgrävningar samt restaureringen av fornlämnningar och minnesmärken eventuellt också undervattensundersökningar. Under året kommer Föglö kyrka att undersökas.

5 Ht.X:6.

Bomarsunds fornminnesområde.

Anslag 37.000 mark. Minskning 1.100 mark. Anslaget avser fortsatt restaurering av murverken i Bomarsund. En approxi-

mativ kalkyl över kostnaderna att restaurera de ännu kvarstående murresterna i huvudfästningen utvisar ett behov av 56.000 mark. Bristen på arbetskraft försvårar emellertid genomförandet av så stora arbeten, varför för egentliga murnings- och schaktningsarbeten under år 1964 föreslås 30.000 mark. För röjningsarbeten samt förlängning av vattenledning har beräknats 1.500 mark. För skötseln av gräsmattorna föreslås inköp av en motordriven gräsklippningsmaskin för 300 mark. För vaktmästaren föreslås samma arvode, som enligt rikets budgetförslag av arkeologiska kommissionen erlägges åt vaktmästaren vid Kastelholm, eller 800 mark. För åtgärder för istandsättning av begravningsplatsen på Prästö har reserverats 4.000 mark.

5 Ht.X:7.

För publiceringsverksamhet.

Anslag 2.500 mark. Ökning 500 mark. Anslaget användes för publicering av vetenskapliga uppsatser rörande Åland i årsskriften Åländsk Odling. Föreslås höjt på grund av den stegrade kostnadsnivån.

5 Ht.X:9.

För underhåll och inlösen av gamla byggnader.

Anslag 2.000 mark. Ökning 500 mark. Föreslås höjt för att vid ev. inlösningar motsvara sitt ändamål.

XI. Socialt bildningsarbete.

Biblioteksverksamheten.

5 Ht.XI:1.

Biblioteksinspektörens arvode.

Anslag 1.824 mark. Ökning 90 mark. Motivering som under 1 Ht. I:6.

5 Ht.XI:2.

Biblioteksinspektörens resekostnader (f).

Anslag 350 mark. Ökning 50 mark. Föreslås höjt på grund av stegrade resekostnader.

5 Ht.XI:3.

Bidrag till biblioteken (f).

Anslag 93.600 mark. Ökning 15.100 mark. Med beaktande av de beräknade biblioteksutgifterna under år 1962 samt förmodad stegring av de kommunala bidragen till biblioteken föreslås anslaget under momentet höjt, fördelat på följande poster: bidrag till kommunala bibliotek 37.000 mark, anstaltsbibliotek 6.000 mark, bidrag för grundförbättringar 15.000 mark, privata bibliotek och blindbiblioteken 4.000 samt för landskapsbiblioteket 31.600 mark.

5 Ht.XI:4.

För inköp och inbindning av facktidsskrifter i biblioteksinspektörens arkiv.

Anslag 200 mark. Ökning 50 mark. Föreslås höjt på grund av stegrade inbindningskostnader.

5 Ht.XI:5.

För kurs- och föredragsverksamhet.

Anslag 460 mark. Ökning 110 mark. Förelås på grund av stegrade kostnader.

Annat socialt bildningsarbete.

5 Ht.XI:8.

Understöd åt medborgar- och arbetarinstitut. Rubriken ändrad.

Anslag 29.000 mark. Ökning 6.000 mark. Genom landskapslagen om landskapsunderstöd till medborgar- och arbetarinstitut av den 4 juli 1963 (ÅFS 33/63) har landskapslagen om understöd åt arbetarinstitut i Mariehamn (ÅFS 5/47) upphävts, varför rubriken har ändrats i enlighet med gällande lag. Samtidigt har understödsprocenten höjts samt vissa ändringar av grunderna för bidraget skett varför anslaget föreslås höjt till 29.000 mark.

XII. Ålands yrkesvägledningsbyrå.

5 Ht.XII:1.

Avlöningar.

Anslag 12.354 mark. Ökning 852 mark. Föreslås höjt med hänvisning till den allmänna motiveringen.

5 Ht.XII:4.

Handbibliotek.

Anslag 150 mark. Minskning 100 mark. Då en tillfredsställande komplettering av biblioteket kunnat ske under föregående år föreslås en minskning av anslaget.

5 Ht.XII:5.

Diverse utgifter.

Anslag 200 mark. Minskning 100 mark. Motivering som under föregående moment.

XIII. Särskilda anslag.

5 Ht.XIII:1.

Till vetenskapen, litteraturen och konsten främjande ändamål.

Anslaget 45.000 mark oförändrat. Föreslås följande fördelning:

a) Ålands Folkminnesförbund, 5.000 mark.

Anslaget oförändrat.

b) Ålands Kulturstiftelse för uppteckning av Ortsnamn, 1.000 mk

Anslaget oförändrat.

c) Ålands Kulturstiftelse för etnografiska undersökningar.

2.000 mark (tid. p. k.)

Beloppet användes i samarbete med Kulturhistoriska institutionen vid Åbo Akademi. Programmet för år 1964 upptager en undersökning av ren jordbruksbygd. Tidigare punkt c utgår.

d) Ålands Kulturstiftelse för urkundssamlingen. Anslaget nytt för år 1964, 6000 mark.

Anslaget avses användas för tryckning av skatteklockerna 1537-39, som för närvarande föreligga i korrektur.

e) Översättning av vetenskapligt arbete, 1.500 mark.

Anslaget nytt. I 1962 års budget upptogs ett anslag om 600.000 gmk för tryckning av dr. Aldur Erikssons undersökning angående åländska blodgrupper. Anslaget har noterats såsom utgiftsrest. Tryckningsarbetet torde kunna slutföras våren 1964. Tilläggsanslaget avser kostnaderna för översättning till engelska.

f) Ålands Spelmansgille, 1.550 mark. (tid. p. d).

Anslaget oförändrat.

g) Ålands Sjöfartsmuseum, 2.000 mark (tid. p.e).

Anslaget oförändrat.

h) Ålands Fågelskyddsförening för vetenskapliga fågelbaser-
vationer 2.000 mark.

Minskning 3.500 mark. Av i budgeten för år 1963 upptaget anslag utgjorde 3.500 mark en engångsutgift för grundförbättringar av byggnaderna vid fågelobservationsanstalten på Sigghildskär, medan grundanslaget utgjorde 2.000 mark, som föreslås oförändrat.

i) Ålands konstmuseum, 4.500 mark. (tid. p. g).

Ökning 500 mark. Anslaget avser hyra, lyse, städning m.m. vid konstmuséet. Såsom inkomst från muséet beräknas 500 mark.

j) För anskaffning av konstverk, till konstmuséet, 5.000 mk.
(tid. p. h.)

Anslaget oförändrat.

k) Föreningen Brage, 200 mark, anslaget oförändrat.

l) För oförutsedda behov reserveras 14.250 mark.

5 Ht.XIII:2. För främjande av idrott och fysisk fostran (r).

Anslag 52.500 mark. Ökning 1.500 mark. Föreslås höjt emedan större behov kan emotses. I riksbudgeten har en tidigare höjning förut icke observerats.

5 Ht.XIII:3. Understöd åt teatrar, sångkörers och orkestrar.

Anslag 6.000 mark. Anslaget oförändrat. Föreslås fördelat sålunda:

a) Teaterföreningen i Mariehamn.

Anslaget 2.000 mark oförändrat.

b) Ålands Sång- och Musikförbund.

Anslag 2.000 mark. Ökning 100 mark.

c) För oförutsedda behov reserveras 2.000 mark.

Minskning 100 mark.

5 Ht.XIII:4. Bidrag för avlönande av verksamhetsledare för kulturorganisationer.

Anslag 23.000 mark. Ökning 1.500 mark. Föreslås följande fördelning:

- a) Ålands Spelmansgilles instruktör, oförändrat anslag 1.400 mark.
- b) Ålands Sång- och Musikförbunds verksamhets- och biträdande verksamhets- och orkesterledare, 5.300 mark. Ökning 590 mk.
- c) Ålands Ungdomsförbund, för folkdansledare, 600 mark. Ökning 100 mark.
- d) Ålands Ungdomsförbund för avlönande av verksamhetsledare och teaterinstruktör, 14.000 mark. Ökning 700 mark.

Förhöjningarna under punkterna b)-d) föreslås på grund av löneförhöjningar och stegringar i den allmänna kostnadsnivån. e) ^{för}öförutsedda behov reservera 1.700 mark.

5 Ht.XIII:6. Understödjande av skolgången för elever i läroverk.

Anslag 2.000 mark. Ökning 500 mark. Genom att rikets förordning angående elevunderstöd innevarande år ändrats såvitt angår storleken av understöden (FFS 130/63) föreslås anslaget höjt.

5 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1963	3.571.729
I tillägg för år 1963	-
Budgetförslag för år 1964	3.814.328
Ökning	217.009

6. Huvudtiteln. Naringarnas främjande.I. Jordbruket och dess binärningar samt kolonisationsverksamheten.6 Ht. I:1.Avlöningar.

Anslag 75 348 mark. Ökning 9.940 mark. Såsom nytt undermoment har införts "personligt lönetillägg", vilket anslag motsvarande en löneklass föreslås att räknat från 1 januari 1964 erläggas åt nuvarande innehavaren av befattningen såsom biträdande trädgårdskonsulent, Henry Mattsson, för hans förtjänstfulla arbete särskilt vad beträffar trädgårdssodlingen i skärgården.

I övrigt hänvisas vad beträffar förhöjningarna under momentet till den allmänna motiveringen.

6 Ht. I:3.Allmänna kostnader för lantbrukets instruktionsverksamhet.

Anslag 3.500 mark. Ökning 500 mark. För bibehållandet av instruktionsverksamheten på en tidsenlig nivå ställes höga krav på tekniska hjälpmedel, såsom filmer, ljusbilder och övrig demonstrationsmateriel, vilket medfört ökade utgifter.

6 Ht. I:5.Bidrag för täckdikningar (r).

Anslag 10.000 mark. Ökning 5.000 mark. Ökningen motiveras av stigande intresse för täckdikning. För motsvarande ändamål har i statsförslaget för år 1964 observerats 1.500.000 mark.

6 Ht. I:6.Ny- och stenröjningspremier (r).

Anslag 15.000 mark. Minskning 5.000 mark. Genom förordningen av den 15.7 1963 om premier för ny- och stenröjningar har vissa inskränkningar för erhållande av nyodlingspremier införts. Däremot kommer stenröjningspremier att beviljas enligt tidigare normer. Då det för landskapets vidkommande är av största vikt att bebrukningsdelarnas storlek inom skärgårdsområdet ökas, borde nyodlingspremier tillsvi vidare beviljas för odlare inom Brändö, Kökar, Sottunga, Föglö och Vårdö kommuner.

6 Ht. I:8.Understöd för uppförande av AIV-silos.

Anslag 100 mark. Minskning 900 mark.

I statsförslaget för år 1964 har anslag för denna bidragsform slopats. Landskapsstyrelsen anser emellertid att det i landskapets budget borde bibehållas om än till reducerat

belopp.

6 Ht. I:10.

Svin- får och fjäderfäskötselns främjande.

Anslag 3000 mark. Ökning 500 mark. Ökningen motiveras av att nya galtar måste inköpas till landskapets galtstationer under år 1964.

6 Ht. I:11.

Trädgårds- och biskötselns främjande.

Anslag 2.500 mark. Ökning 500 mark. Med beaktande av den omfattande kursverksamhet, som bedrivs av organisationerna på trädgårdsskötselns område är ett högre anslag motiverat. Bidrag har ur detta anslag erlagts till Ålands Frukodlarförening och Ålands Handelsträdgårdsmästarförening.

6 Ht. I:12.

Lantbruksklubbverksamheten.

Anslag 20.000 mark. Ökning 5.000 mark. Ökningen av anslaget motiveras av den allmänna regleringen av klubbledarnas löner. Inom Ålands 4 H-distrikt har även frågan om anställande av en halvtidsanställd sekreterare upptagits, vilket ett ökat anslag även giver möjlighet till.

6 Ht. I:13.

Lantbruksbokföringens främjande.

Anslag 300 mark. Ökning 100 mark. Under bokföringsåret 1963-64 kommer bokföringslägenheternas antal att öka betydligt, varför ett ökat anslag erfordras.

6 Ht. I:14.

Jordbruksförsöksverksamheten.

Anslag 21.974 mark. Ökning 4.962 mark.

a) Ålands försöksfält

Anslag 13.774 mark. Ökning 4.262 mark.

Utgifter framgå specificerade ur följande tabell:

Anläggnings- och underhållskostnader	3.000
Handelsgödsel och utsäde	300
Försöksledararvode	3.144
Arbetskostnader	5.000
Försöksresultatens publicering	250
Andel i gårdens arbetskostnader	400
Arrenden	100
Telefon och Post	300
Hyra för kanslirum	400
Barnbidrags- och folkpensionsavgifter	480
Diverse utgifter	400

Summa 13.774

=====

Under anläggnings- och underhållskostnader har upptagits anslag för en ny såningsmaskin avsedd att ersätta den tidi-

gare inköpta, redan 1938. Kostnaden härför beräknas till 2.000 mark medan resterande 1000 mark beräknas åtgå till normala underhållskostnader.

Löner för statens försöksstationer utgår enligt löne-klass A 29 medan försöksledaren vid Ålands försöksfält erhållit ett arvode, som senast uppgick till 1.902 mark och hans grundlön såsom lärare vid lantmannaskolan utgår enligt A 25. Försåvitt försöksfältet vore en försöksstation av den storleksklass, som statens försöksstationer är, skulle försöksledaren vara berättigad till lön enligt A 29. Så länge Ålands försöksfält arbetar i sin nuvarande om-fattning och försöksledartjänsten endast är en arvodes-tjänst kan försöksledarens lön icke placeras i löneklass A 29 utan att en ny tjänst inrättas. I avvaktan på en omorganisation av den åländska lantbruks- och trädgårds-försöksverksamheten i den riktning Ålands Försökskommitté i ett betänkande i februari 1963 avgivit bl.a. om försöks-ledartjänsten bör tjänstensifraga betraktas såsom en ar-vodestjänst. Med beaktande likväl av den eftersläpning av arvodet som förekommit och de arbetsuppgifter som åligger försöksledaren, har landskapsstyrelsen ansett skäligt att försöksledaren, intill förenämnda omorganisation verkställts skulle berättigas lyfta samma arvode som förvaltaren av Jomala gård, för år 1964 3.144 mark.

Övriga förhöjningar föranledas av stegringar i den all-männa kostnadsnivån.

b) Ålands fruktförsök.

Anslag 8.000 mark. Ökning 700 mark. Utgifterna ha speci-ficerade följande utseende:

Arbetskostnader, folkp. barnb. kapl.	2.250
Häst- och traktorkörning	750
Försöksledning	1.000
Anskaffning och underhåll av redskap	250
Handelsgödselmedel	500
Växtskyddsmedel	100
Fruktlådor	300
Kylskåp	550
Nyanskaffning av växtmaterial (300 st. fruktträd för nya försök)	1.200
Bränsle till Brinkhaga	600
Div. underhållskostnader vid Brinkhaga	<u>500</u>
	<u>Summa mk. 8.000</u>

Anslaget för försöksledning har höjts med beaktande av den allmänna lönejusteringen. Övriga kostnader har upptagits på basen av utgifterna under senaste år och det beräknade behovet under år 1964.

c) Lokala fältförsök och demonstrationer.

Anslaget oförändrat 200 mark.

6 Ht. I:15. Bidrag åt småbrukarsammanslutningar till maskinanskaffning.

I statsförslaget för år 1964 föreslås motsvarande anslag struket. Landskapsstyrelsen anser emellertid att momentet såsom sådant bör bibehållas även i 1964 års landskapsbudget.

6 Ht. I:16. Understöd för byggande av anläggningar för vattenförsörjning (r).

Momentets rubrik ändrad.

Anslag 7.500 mark. Minskning 2.500 mark.

Anslaget sänkt då motsvarande anslag i rikets budgetförslag sänkts med 25%.

6 Ht. I:20. Underhåll och drift av maskiner och redskap för torrlägningsarbeten (f).

Anslag 25.000 mark. Ökning 5.000 mark. Tidigare anslag har visat sig otillräckligt varför det föreslås höjt.

6 Ht. I:21. Mjölkttransportbidrag i skärgården (f).

Anslag 200.000 mark. Ökning 20.000 mark. Ökningen motiveras av under 1964 beräknad produktionsökning.

6 Ht. I:23. Premier för grävning av mindre avloppsdiken och körning av jordförbättringsmedel till odlingar (r).

Anslag 15.000 mark. Ökning 5.000 mark. I statsförslaget för år 1964 finnes för motsvarande ändamål upptaget 1.500.000 mark.

(6 Ht. I:24). Premier för grundkalkning (r). Momentet föreslås utgå. Ordningsnumren för följande moment har ändrats.

6 Ht. I:24. Förvaltningsarvoden och övriga gottgörelser för jord-dispositions lån. (tid. 6 Ht. I:25).

Anslag 20.000 mark. Ökning 8.000 mark. Höjningen av anslaget motiveras av antalet nytillkomna lån.

6 Ht. I:26. Av inlösen av legoområden föranledda kostnader (f). (tid. 6 Ht. I:27).

Anslag 10.000 mark. Ökning 9.000 mark. Under år 1963 har kostnaden för lantmateriförrättningar o. dyl. i samband med inlösningsförrättningar tillfälligt påförts anslaget under

9 Ht.I:1. Landskapsstyrelsen anser sakenligt att dessa utgifter påföres förevarande anslag, som höjts i enlighet därmed.

II. Fisket.

- 6 Ht. II:1. Avlöningar.
Anslag 19.734 mark. Ökning 2.174 mark. Beträffande förhöjningarna hänvisas till den allmänna motiveringen.
- 6 Ht. II:3. Fiskerinäringens främjande.
Anslag 15.000 mark. Minskning 5.000 mark. Ur anslaget har beviljats bidrag för anläggande av isupplag i skärgården. Då dylika upplag finnes i de flesta byar där fiske av mera betydande omfattning bedrives har anslaget minskats.
- 6 Ht. II:4. Underhåll och drift vid romkläckningsanstalten.
Anslag 3.500 mark. Minskning 500 mark. Föreslås minskat då tidigare anslag synes något högt med beaktande av de verkliga utgifterna.
- 6 Ht. II:5. Fiskeriundersökningar (f).
Anslag 21.800 mark. Ökning 950 mark. Enligt de av kommissionen för Husö fiskerivetenskapliga biologiska station uppgjorda planerna för 1964 skall verksamheten vid stationen fortsätta med delvis nya fiskeriförsök. För anskaffning av utrustning för dessa och för driften vid stationen erfordras förhöjt anslag.
- 6 Ht. II:8. Landskapets andel i skadeersättningar för försäkrade fiskeredskap och båtar (f).
Anslag 25.000 mark. Ökning 5.000 mark. En ökad omfattning av försäkringarna har visat att skadeersättningarna öka i proportion härtill.

III. Den privata skogshushållningen.

- 6 Ht. III:1. Avlöningar.
Anslag 53.708 mark. Ökning 3.640 mark. Beträffande lönejusteringarna hänvisas till den allmänna motiveringen.
- 6 Ht. III:2. Resor och dagtraktamenten (f).
Anslag 22.500 mark. Ökning 6.000 mark. Föreslagen förhöjning föranledd av ökad personal.
- 6 Ht. III:4. Bränsle för plantskolan. (f).
Anslag 1.200 mark. Ökning 200 mark. Anslaget för bränslet synes på grund av erfarenheterna från senaste eldnings-säsong otillräckligt.

6 Ht. III:5. Underhåll av plantskolan.
Anslag 20.000 mark. Ökning 7.500 mark. På grund av svårigheterna att erhålla plantor för de uppskattningsvis 19.000 ha, som borde planteras eller sås inom de närmaste 10 åren, bör landskapets plantskola utbyggas. För anläggande och driften av större plantskoleareal beräknas åtgå 7.500 mark, med vilket belopp anslaget föreslås höjt.

6 Ht. III:8. Arrende för plantskolans område.
Anslag 400 mark. Ökning 150 mark. Föreslås höjt med hänvisning till under 6 Ht. III:5 nämnd utbyggnad. Det nya plantskoleområdet arrenderas av Jomala prästgård på här för lämplig mark till en kostnad av 50 mk/ha och år.

6 Ht. III:9. Bidrag för skogsförbättringsarbeten (r).
Anslag 80.000 mark. Ökning 20.000 mark. I statsförslaget för år 1964 har under II Ht. XIX, 3, 4 och 5, vilka omfattar bidrag till kostnaderna för skogsförbättrings arbeten premier förskogsdikning samt understöd för främjande av skogsodlingen upptagits sammanlagt 7.164.000 mark. Föreslaget anslag om 80.000 mark är i första hand avsett för projektet med utdikningen av kärrmarkerna i Lemland.

6 Ht. III:10. Främjande av och tillsyn över den privata skogshushållningen.
Anslag 10.000 mark. Minskning 8.000 mark. Anslaget som tidigare avsetts för avlösnande av personal vid forstavdelningen har minskats då nya arvodesbefattningar inrättats. Av föreslaget belopp avses 7.000 mark såsom engångsanslag för fortsättning av den år 1963 påbörjade skogstaxeringen i landskapet.

6 Ht. III:12. Underhåll och drift av maskiner och redskap för arbeten i samband med skogsförbättringar (f).
Anslag 17.000 mark. Ökning 7.000 mark. Föreslås höjt då tidigare anslag synes otillräckligt. Endel av anslaget avses täcka kostnader för demonstrationer och undervisning, medan för utförda arbeten beräknas en inkomst, som upptagits under 3 Avd. I:28.

IV. Särskilda anslag.

6 Ht. IV:4. Rådgivning för och annat främjande av hem- och småindustrin.
Anslag 15.000 mark. Ökning 2.500 mark. Utöver ett allmänt anslag åt Ålands Företagarförening år 1964, 8.500 mark,

6 Ht.

avses att ur anslaget bevilja hem- och småindustriföretag bidrag för el-anslutningsavgifter, företrädesvis åt på landsbygden etablerade företag.

6 Ht. IV:5.

För skogsarbetarutbildning. Momentet nytt.

Anslag 12.400 mark. För förbättrande och effektiverande av skogsarbetsmetoderna har i riket påbörjats skolning av skogsarbetare. För ändamålet har bl.a. i riksbudgeten för år 1964 upptagits 1.950.000 mark under II Ht.XVIII:7. Utbildningen sker därvidli statens och skogsvårdsnämndernas regi. Forstavdelningen vid landskapsstyrelsen undersöker för närvarande möjligheterna att i någon form även inom landskapet påbörja skogsarbetarkurser. För realiserandet av dessa pländer har under förevarande moment upptagits erforderligt belopp.

Ordningsnumret för följande moment ändrad.

6 Ht. IV:6.

Till landskapsstyrelsens disposition för näringarnas främjande. (tid. 6 Ht.IV:5).

Anslag 3.000 mark. Ökning 1.000 mark. Tidigare anslag om 2.000 mark har närmast varit avsett för ärenden hörande under lantbruksavdelningen. För forstavdelningens motsvarande behov föreslås 1.000 mark.

6. Huvudtitelns slutsumma;

Ordinarie budgeten för år 1963	908.598
I tillägg 1963	-
Budgetförslag för år 1964	1.016.714
Ökning	108.116

7 Huvudtiteln. Kommunikationsväsendet.

7 Ht. I:1.

Avlöningar.

Anslag 74.048 mark. Ökning 27.228 mark. De nya, med beaktande av befattningshavarnas arbetsuppgifter riktigare benämningarna ha införts. Såsom nytt anslag har upptagits "personliga lönetillägg" avseende de efter vissa tjänsteår åt vägmästarena med årsarvode erlagda lönetilläggen, varom landskapsstyrelsen närmare redogör för i samband med II tilläggsbudgeten för år 1963. Vägavdelningens totala budget har under åren 1953_62 stigit från c:a 90.000.000 gmk. till 275.000.000 gmk. eller uttryckt i 1953 års penningvärde till c:a 180.000.000 gmk. Värdet av det utförda arbetet skulle alltså ha fördubblats, vilket beror dels på att rikligare vägbyggnadsanslag började

beviljas ung. år 1953, dels på trafikens ökning under ifrågavarande årtionde. Sålunda har bilarnas antal ökat från c:a 750 st. till c:a 2.600 vartill kommersommartid ett betydande antal turistbilar.

Vid en jämförelse med förhållandena i riket kan bl.a. följande siffror framläggas:

	antal/ing.	årlig medel- förbrukning/ing.	km km_väg per ing.	bilv. per ing.
VoV	265	1.500.000 mmk.	265	1400
Lst	1	2.750.000 "	700	2600

Då någon nedgång i arbetsmängden inte är att förutse, snarare torde den tilltagande färjtrafiken öka arbetet, torde anställandet av en biträdande vägingenjör bli ofrånkomligt. Med hänsyn till att honom skulle i främsta rummet anförtros planerings- och projekteringsarbeten, föreslås att kompetensfordringarna skulle vara diplomingenjörsexamen inom byggnadsavdelningen samt att lönen skulle utgå enligt A 27.

Övriga förhöjningar hänför sig till den allmänna lönejusteringen.

II. Vaghållningen.

7 Ht. II:1.

Underhåll av landsvägar och bygdevägar.

Anslag 1.154.000 mark. Ökning 146.000 mark.

a) Sommarunderhållet.

Anslag 685.000 mark. Ökning 108.000 mark. Landsvägarnas sammanlagda längd har under år 1963 ökat med ca 15 km eller 5% samt bygdevägarnas med ca 35 km eller 22%, som medför en beräknad ökning av kostnaderna med ca 5%.

Lönerna ha stigit med 12%, andra utgifter något mindre. Lägges härtill de ökade kostnaderna för den alltmer tilltagande trafiken, borde årets budgetsanslag höjas med 108.000 mark till 685.000 mark.

b) Vinterunderhållet.

Anslag 132.000 mark. Ökning 21.000 mark. På samma grunder som ovan föreslås att detta moment höjes med 21.000 mark till 132.000 mark.

c) Färjehållningen.

Anslag 187.000 mark. Ökning 17.000 mark. Dels på grund av under detta år tillkomna löne- m. fl. förhöjningar, dels på grund av emotsedd ökad trafik under år 1964, föreslås

anslaget höjt med 17.000 mark till 187.000 mark.

d) Understödjande av bilfärjetrafik Vårdö-Gustavs.
Anslaget 150.000 mark oförändrat. För fortsatt understöd
 åt bilfärjan "Skärgårdsfärjan" föreslås oförändrat
 150.000 mark.

7 Ht. II:2.

Bidrag till kommunalvägar.

Anslag 138.000 mark. Ökning 2.000 mark.

a) För byggande och förbättring (r).

Anslag 78.000 mark. Ökning 4.000 mark. För slutförandet av
 förbättringsarbeten på kommunalvägar, vilka förklarats
 för bygdevägar samt för förbättring av kommunalvägar i
 allmänhet, ett arbete för vilket en del kommuner visat
 stort intresse, föreslås en ökning av anslaget på grund
 av prisnivåns stegring med 6.000 mark. Anslaget skulle
 sålunda utgå med 78.000 mark.

b) För underhåll (f).

Anslag 35.000 mark. Minskning 2.000 mark. Beroende på
 allmän kostnadsökning beräknas utgifterna för detta
 moment minska endast med 2.000 mark, ehuru antalet
 vägkilometer nedgått med ca 13%.

c) För förbättring av vägförhållandena i skärgården (r).

Anslaget 12.000 mark oförändrat.

d) Understöd för istandsättning av kommunalvägar, vilka
 skola övertagas som bygdevägar (r).

Anslaget 13.000 mark oförändrat.

III. Siökommunikationerna.

7 Ht. III:1.

För upprätthållande av trafik i skärgården (f).

Anslag 147.000 mark. Ökning 43.000 mark.

Understödet åt Ab Skärgårdsflyg föreslås höjt med 5.000
 mark till 35.000 mark. För subventionering av Ångbåts-
 aktiebolaget Ålands båtar för anlöpande av Sottunga och
 Kökar föreslås reserverat 30.000 mark. Ytterligare be-
 räknas utgifterna för landskapets trafikbåtar stiga med
 8.000 mark.

7 Ht. III:3.

Till anläggning och underhåll av båtbyggor (r).

Anslag 30.000 mark. Ökning 10.000 mark.

Av anslaget beräknas 10.000 mark för utgifter i samband
 med färjetrafikens ordnande på linjen Prästö-Gustavs,
 medan 20.000 mark reserveras för underhåll av konventio-
 nella byggor.

IV. Vägavdelningens byggnader och inventarier.

7 Ht.IV:1.

Underhåll av byggnader.Anslag 19.500 mark. Ökning 5.000 mark.

För smärre kompletteringsarbeten i de av yrkesskolan numera friställda utrymmena samt för mindre arbeten i garage- och lagerbyggnaderna i Strandnäs föreslås 3.500 mark. Utöver tidigare normalt anslag för underhåll 14.000 mark erfordras på grund av kostnadsstegringar ytterligare 2.000 mark, varför momentets slutsumma är 19.500 mark.

7 Ht.IV:2.

Underhåll av arbetsmaskiner och inventarier.Anslag 135.000 mark. Ökning 15.000 mark.

Föreslås höjt på grund av den allmänna prisstegringen samt ökade underhållsarbeten.

V. Särskilda anslag.

7 Ht.V:1.

Avlöningar. Anslag 13.900 mark. Ökning 928 mark.

Börhöjningen motiveras av de i allmänna motiveringen nämnda lönejusteringar.

7 Huvudtiteln slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1963	1.500.792
I tillägg för år 1963	50.000
Budgetförslaget för år 1964	1.750.448
Ökning	199.656

8 Huvudtiteln. Sociala uppgifter.I. Särskilda anslag för sociala ändamål.

8 Ht.I:1.

Socialvårdsinspektionen (f).

Anslag 1.200 mark. Ökning 100 mark. Föreslås höjt på grund av stegrad kostnadsnivå.

8 Ht.I:2.

Olycksfallsförsäkringspremier (f).

Anslag 40.000 mark. Ökning 7.000 mark. Tidigare anslag synes otillräckligt.

8 Ht.I:3.

Hälsa- läkar- och sjukhusvård åt landskapets arbetare (f).

Anslag 10.000 mark. Ökning 1.500 mark. Motivering som under föregående moment.

8 Ht.I:7.

Byggnadsunderstöd för barnhem i Mariehamn. Momentet nytt.

Anslag 60.000 mark. Den nuvarande barnhemsbyggnaden i Mariehamn för det av friförsamlingen Betania upprätthållna barnhemmet har av socialvårdsmyndigheterna förklarats i flera avseenden icke fylla måttet och krav har i anledning därav

ställtts på att byggnaden torde förnyas. Då det icke är tänkbart att försätta den gamla byggnaden i erforderligt skick och förenämnda församling saknar resurser att uppföra nytt barnhem har Mariehamns stad planerat att övertaga barnhemmets verksamhet och uppföra nytt tidsenligt barnhem. Planerna går ut på att ett nytt barnhem skulle uppföras i etapper med början år 1964. Kostnaderna för hela projektet beräknas till 450-500.000 mark. Första etappen har kalkylerats till 150.000 mark. Enligt lagen om statsunderstöd åt barnhem (FFS 852/49) kan inom vissa förutsättningar erläggas två femtedelar av barnhems grundläggningskostnader. På grund härav har under momentet för år 1964 upptagits 60.000 mark.

Ordningsnumren för de följande momenten har ändrats.

8 Ht.I:8.

Understöd åt barnträdgårdar.

Anslag 40.000 mark. Ökning 5.000 mark. Föreslås höjt på grund av lönestegringar och utökad verksamhet.

8 Ht.I:13.

Understödjande av nykterhetsarbetet.

Anslag 7.700 mark. Ökning 3.000 mark. Förhöjningen av anslaget föreslås såsom engångsutgift för att bereda Ålands Nykterhetsförbund/^{möjlighet} att anskaffa den tidsenliga filmprojektor, som erfordras i förbundets föredrags- och upplysningsarbete.

II. Ålands arbetsförmedlingsbyrå.

8 Ht.II:1.

Avlöningar.

Anslag 25.888 mark. Minskning 432 mark. I samband med behandlingen av förslaget till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet Åland år 1963 beslöt landskapsstyrelsen föreslå, att byråchefen vid Ålands arbetsförmedlingsbyrå skulle jämföras med en e.o. chef ll. för arbetsförmedlingsbyrå i riket och att förty hans avlöning skulle utgå enligt löneklass A 20 ävensom att avdelningsföreståndaren vid arbetsförmedlingsbyråns sjömansförmedlingsavdelning skulle jämföras med sektionsföreståndaren för sjöbefälsförmedlingen vid arbetsförmedlingsbyrån i Helsingfors och att förty också hans avlöning skulle utgå enligt sagda löneklass A 20. Dessa löneklasser infördes även i budgeten.

Ärendet underställdes Ålandsdelegationen för förhandsutlåtande och med skrivelse av den 15 februari 1963 meddelade delegationen, att för byråchefen vid Ålands arbetsförmedlingsbyrå kunde godkännas löneklass A 18 och för avdelningsföreståndaren för sjömansförmedlingen löneklass A 17.

Ehuru landskapsstyrelsen fortfarande anser, att en uttömmande motivering blivit anförd till stöd för de ursprungligen föreslagna högre löneklasserna, har landskapsstyrelsen dock för år 1963 sett sig nödsakad godtaga löneklasserna A 17 och A 18. Vid ärendets förnyade behandling i samband med budgetförslaget för år 1964 har landskapsstyrelsen icke ansett det realistiskt att föreslå annan ändring av ifrågavarande avlöningsförhållanden än att avdelningsföreståndaren vid sjömansförmedlingsavdelningen också skulle hänföras till löneklass A 18. Landskapsstyrelsen motiverar sitt ståndpunkts-tagande sålunda, att sjömansförmedlingsavdelningen och allmänna avdelningen ombesörjt i stort sett samma antal förmedlingar under året (1962), att byråchefen visserligen tillkommer särskilda administrativa arbetsuppgifter i hans egen-skap av chef för bägge avdelningarna men att sjömansförmedlingens föreståndare dock arbetar helt självständigt och på eget ansvar, samt att sjömansförmedlingen, som ombesörjer förmedlingen av såväl befälspersoner som manskap, har sig förelagd den ansvarsfulla och krävande uppgiften att förse den åländska handelsflottan, som utgör nästan 1/4-del av hela rikets flotta, med befäl och manskap, ett arbete som i hög grad försvåras av den omständigheten, att antalet erbjudna lediga platser i stor utsträckning överstiger antalet arbets-sökande sjömän.

Övriga förhöjningar motiveras av den allmänna lönejusteringen.

8 Ht.II:2. Tillfällig arbetskraft. Momentet nytt.

Anslag 2.442 mark. Anslaget avser att giva föreståndaren för sjömansförmedlingsavdelningen möjlighet att anlita erforderlig kanslipersonal.

Ordningsnumren för de följande momenten har ändrats.

8 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1963	344.400 mark.
I tillägg för år 1963	--
Budgetförslaget för år 1964	413.010 mark
Ökning	68.610 "

9 Huvudtiteln. Diverse anslag.

I. Särskilda anslag.

9 Ht. I:1. På lag grundade utgifter, vilka icke äro upptagna såsom särskilda poster i budgeten (f).

Anslag 2.000 mark. Minskning 13.000 mark. År 1963 under detta moment upptaget anslag för kostnader i samband med landstingsvalet avgår, medan det likaså under momentet upptagna beloppet för lantmäteriförrättningar o.dyl. vid inlösningsförrättningar överföres till 6Ht. I:26.

9 Ht. I:5. På grund av landskapstjänst beviljade pensioner (f).

Anslag 420.000 mark. Ökning 20.000 mark. Föreslås höjt till följd av förhöjda pensioner.

9 Ht. I:9. Kostnader för förande av kortregister över personer, vilka åtnjuta åländsk hembygdsrätt.

Anslag 2.250 mark. Ökning 250 mark,

Med beaktande av att anslaget, som erlägges till häradsskrivaren ett flertal år utgått med samma belopp och bl.a. mantals-skrivningsprovisionen höjts, föreslås en med sistsagda höjning motsvarande ökning av anslaget.

9 Ht. I:10. Understöd till turismens främjande.

Anslag 32.500 mark. Ökning 5.000 mark. På grund av erfarenheterna från det gångna året och det starkt stegrade intresset för Åland särskilt hos massmedia och tidningspress, radio och television såväl i riket som i utlandet har turistföreningen sett sig böra såsom heltidstjänst inrätta den tidigare på försök halvtidsanställda s.k. PR-mannen. Denne har, förutom propaganda och informationsverksamhet utöver landskapets gränser i ett flertal kommuner hållit föredragskvällar med aktuella turistprogram och informationsverksamhet.

Inför säsongen 1964 föreligger behov av en omfattande publikationsverksamhet för att ersätta tidigare upplagor av informationsbroschyrer. Sålunda avser turistföreningen utföra turistbroschyren "Åland" i 30.000 exemplar, "Ålandsturisten" i 6.000 exemplar och en tysk respektive finsk informationsbroschyr i 10-12.000 exemplar samt påbörja en ny turistfilm. Under våren ämnar föreningen vidare anordna guidekurs och särskilda informationstillfällen. Då i riksbudgeten anslaget för turisttrafikens främjande föreslås till totalt 1.363.000 nymark för år 1964 har i landskapets budget anslaget föreslagits höjt till 32.500 mark.

9 Ht.I:19. Av landskapslagen om reglering av byggnadsverksamheten för-
anledda kostnader.
Anslaget 52.000 mark oförändrat. I avvaktan på utredning
angående möjligheterna att inrätta en särskild landskaps-
arkitekt samt fastställande av arbetsuppgifterna för en dy-
lik avses att ur detta anslag taga kostnaderna för anlitande
av arkitekt, vid uppgörande av byggnadsplaner och även i andra
byggnadsärenden erforderliga utlåtanden.

9 Ht.I:25. För planläggning av sjömansskolan.
Anslaget utgår såsom obehövt.

Ordningsnumren för de följande momenten har ändrats.

9 Ht.I:27. På grund av jorddispositionslagen beviljade nedsättningar
och friår (f).

Anslag 8.000 mark. Ökning 5.500 mark.

Tidigare anslag synes lågt beräknat, varför med hänsyn till
det ökade antalet ansökningar om friår och nedsättningar an-
slaget föreslås höjt med 5.500 mark.

9 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1963	908.400 mark
I tillägg för år 1963	-
Budgetförslag för år 1964	924.350 "
Ökning	15.950 "

10 Huvudtiteln. Investeringsutgifter.

I. Landskapsstyrelsen.

10 Ht. I:1. Anskaffning av inventarier.
Anslaget oförändrat 8.000 mark. Anslaget avser att täcka
kostnaderna för normala nyanskaffningar av kontorsmöbler
och -maskiner.

10 Ht.I:2. Anskaffning av offsetdupliceringsmaskin.
Anslaget oförändrat 30.000 mark. Anslaget föreslås bibehållet
i avvaktan på möjligheter att erhålla lämpligt utrymme,

10 Ht.I:3. Utbyte av tjänstebil.
Anslag 12.000 mark. Ökning 1.000 mark. Under år 1963 har den
ena av landskapets år 1956 inköpta tjänstebilar utbytts mot
ny bil, medan i enlighet med i budgetförslaget för år 1963
den andra planerades att utbytas under år 1964. Förevarande
anslag, som avser sistnämnda bil, har höjts på grund av
försämrat utbytesvärde.

(10 Ht.I:4). Anskaffning av bokföringsmaskin.
Anslaget utgår.

II. Hälso- och sjukvården.10 Ht.II:1. Ålands centralsjukhus för anskaffning av inventarier och instrument.

Anslag 61.200 mark. Minskning 39.230 mark. Följande anskaffningar föreslås för sjukhusets del:

1. För ordinär förnyelse och komplettering av läkarapparat och instrument föreslås förhöjning med 4.000 mark till 25.000 mark.

2. En likströmsdefibrillator med tillbehör för en kostnad om 12.000 mark. Apparaten ifråga användes vid inträffade hjärtstillestånd förorsakade vid olycksfall, blixtnedslag, elektriska stötar m.m. och avses då genom elektriska impulser stimulera den upphörande hjärtfunktionen. Dylika hjärtstillestånd inträffar relativt sällan, men har man tidigare varit hänvisad till manuell hjärtmassage, en metod, som dock giver begränsade möjligheter eftersom påverkan på hjärtmuskeln bliver ofullständig. Defibrillatorns cardioscope-del användes dock dessutom för att följa patientens hjärtfunktion vid operationer på patienter med hjärtsjukdom.

3. För ljusskåp med tillbehör till röntgenavdelningen. Kostnad 9.400 mark.

För erhållande av korrekta röntgendiagnoser vid avläsning av flera bilder av samma objekt erfordras till röntgenavdelningen ett större ljusskåp. Avdelningens nuvarande ljusskåp skulle därvid kunna placeras på andra avdelningar där ljusskåp är av behovet påkallade.

4. För fortsatt förnyelse av madrassförrådet föreslås 2.500 mark.

5. Elektrisk sug till medicinska avdelningen 2.000 mark. För sjukhuset och sanatoriet gemensamt föreslås:

6. Ny maskingräsklippare, då den tidigare år 1956 inköpta maskinen dels är nedsliten och dels på grund av det starka ljudet icke kan användas på ändamålsenligt sätt kostnad på sjukhusets del 3.200 mark.

7. Ny personsökare för en kostnad om totalt cirka 13.000 mark. Vid uppförandet av sjukhuset installerades högtalar-system, som avsåg att användas för personsökning. Detta system har visat sig synnerligen opraktiskt och störande och har i praktiken icke kunnat utnyttjas. Senare har i sjukhusen försökts med optiska personsökarsystem, men ej heller de

har visat sig lämpliga för sjukhus. Speciellt lämpliga för sjukhusens behov har emellertid konstaterats vara det trådlösa personsökarsystemet, som kunnat genomföras tack vare transistorn.

Från 1959 har sålunda ett flertal sjukhus övergått till ett dylikt trådlöst personsökarsystem bl.a. även mindre kretssjukhus. Även medicinalstyrelsens sjukhusavdelning har fäst sjukhusens uppmärksamhet på de möjligheter utnyttjande av olika teletekniska system erbjuder och för nya sjukhus torde det trådlösa personsökarsystemet numera redan från början ingå i byggnadsprogrammet. Då olika system av denna trådlösa personsökare finnas att tillgå föreslås att ny personsökare för sjukhuset anskaffas först efter landskapsstyrelsens särskilda beslut.

- 10 Ht.II:2. Ålands centralsjukhus för avlopps- och vattenledning. Anslaget oförändrat 90.000 mark. Då anslaget på grund av att bl.a. medicinalstyrelsens yttrande icke inkommit icke kunnat utnyttjas under 1963 har det upptagits ånyo.
- 10 Ht.II:3. Ålands centralsjukhus för uppförande av garage. Anslaget nytt. Anslag 1.000 mark. Föreslås för uppförande av enkla garage eller bilskydd vid de tvenne avdelningsläkarbostäderna.
- 10 Ht.II:4. Ålands centralsjukhus för utbyte av ambulans. Momentet nytt. Anslag 21.000 mark. Sedan den nuvarande ambulansen från år 1955 enligt utlåtande av landskapets trafikinspektör icke kan godkännas vid nästa besiktning utan att därförinnan underkastats en grundlig reparation, föreslås anslag för anskaffande av ny ambulans efter att landskapsstyrelsen tillsammans med sjukhusledningen kunnat fastställa lämplig typ.
- Ordningsnumren för följande moment har ändrats.
- 10 Ht.II:5. Ålands centralsanatorium för anskaffning av inventarier och instrument.
Anslag 4.800 mark. Minskning 11.720 mark. Förutom sanatoriets andel i de med sjukhuset gemensamma kostnaderna reserveras resterande belopp för sanatoriets ordinära smärre nyanskaffningar.
- 10 Ht.II:7. Kumlinge sjukstuga för installering av oljeeldning m.m. Anslag 3.500 mark. På grund av betungande arbete med och svårigheter att anskaffa fast bränsle föreslås 3.500 mark för installation av oljeaggregat i den ena av eldningspannorna vid sjukstugan.

III. Undervisnings- och bildningsväsendet.10 Ht.III:1. Ålands lyceum för anskaffning av inventarier m.m.

Anslag 7.500 mark. Ökning 3.700 mark. Föreslås 2.000 mark för fortsatt förnyelse av pulpeter samt 2.500 mark för inköp av särskilda redskap till gymnastiksalen såsom voltmatta och fyra mindre mattor och transportvagn för barren. Emedan lycéet med sin stora mängd lysrörsarmaturer orsakat stadens elverk stora kostnader i form av s.k. reaktiv effekt har elverket uppmanat landskapsstyrelsen att låta installera ett kondensatorbatteri för kompensering av förutnämnda effekt, då elverket annars övervägar att debitera kostnaden för denna reaktiva effekt. Kostnaden för ett kondensatorbatteri: 3.000 mark.

10 Ht.III:2. Ålands lyceum för planering av skolområdet (r).

Anslag 3.000 mark. Minskning 13.100 mark. Under åren 1962-1963 har nyplaneringen av skolområdet slutförts såtillvida att nu återstår stängsel på östra sidan av gårdsplanen, beräknat till en längd av 132 meter.

10 Ht.III:3. Ålands sjöfartsläroverk för vissa grundanskaffningar.

Anslag 7.000 mark. Ökning 3.200 mark.

Inventarier. För navigationsskoleavdelningen föreslås sammanlagt 1.325 mark för tre sjökortsskåp samt för mörkläggningsgardiner i instrumentsalen, där radarsimulatorn nu installerats. För maskintekniska avdelningen föreslås 400 mark för ett rullbord och diverse ställningar för demonstrationsmaterial. Till förnyande av skolans cykelställ skulle dessutom erfordras 250 mark.

Laboratorieutrustning. För att undervisningen vid maskintekniska avdelningen skall kunna följa utvecklingen borde laboratoriernas utrustning kompletteras med bl.a. följande apparater: mätare för pH och ledningsförmåga i pannvatten, elektrisk pyrometer, elektrisk rökgasanalysapparat, viskosimeter och mätoseillograf med fotografisk registrering. Dessa apparater är emellertid rätt dyra, t.ex. en elektrisk rökgasanalysapparat betingar ett pris av 4.000-7.000 mk. De nämnda anskaffningarna måste alltså med beaktande av de belopp, som anslås för motsvarande ändamål i riket ske etappvis. Då antalet elever vid maskintekniska, avdelningen för närvarande är ca 0,75% av hela elevantalet vid statens tekniska läroanstalter föreslås för ifrågavarande anskaffningar

5.000 mark, varvid hänsyn tagits även till det under 5 Ht. III:5 observerade beloppet.

10 Ht. III:4. Ålands sjöfartsläroverk för anskaffning av radiotelegrafstation. Momentet nytt.

Anslag 31.100 mark. Då för undervisning i radiotelegrafistkursen erfordras fullt tidsenlig apparatur och behovet av radiotelegrafister synes påkalla att kurser härför i fortsättningen anordnas, årligen, har landskapsstyrelsen föreslagit förevarande anslag.

10 Ht. III:5. Ålands sjömansskola för anskaffning av inventarier och maskiner (f).

Anslag 3.000 mark. Av anslaget har, på grund av att skolan arbetat endast i begränsad utsträckning under år 1963 utnyttjats 1.391 mark, varför anslag för eventuella behov upptages till tidigare belopp.

10 Ht. III:6. Ålands yrkesskola för anskaffning av inventarier och maskiner. Anslag 21.000 mark. Ökning 20.700 mark.

Den paketbil, som skolan nu disponerar är uttjänt och fortsatt underhåll och utbyte av delar synes oekonomiskt. Med beaktande av det stora antalet dagliga transporter och det enligt uppgift vid motsvarande skolor i riket finnes en eller flera dylika transportvagnar föreslås 10.000 mark för utbyte av bil.

I anskaffningsplanen för nya skolhuset fanns upptaget en kipphyvel för metallarbetaravdelningen för vilken hyvel anslaget av handels- och industriministeriet ströks med motivering att hyveln bör anskaffas först då verksamheten vid avdelningen kommit igång. Då avdelningen ifråga är en av skolans äldsta och sålunda redan arbetat under ett flertal år samt att just hyvling utgör en stor del av undervisningen föreslås 8.000 mark för inköp av en kipphyvel. Vidare föreslås för inköp av särskilda städningstillbehör såsom tvätt- och bonmaskin, dammsugare och golvbonare, ^{3.000 mark.} Den förskötseln av gårdsplanen erforderliga gräsklipparen föreslås skolan övertaga centralsjukhusets gamla maskin.

10 Ht. III:7. Ålands lantmannaskola för anskaffning av inventarier m.m.

Anslag 3.500 mark. För anskaffning av två kylskåp till de två lärarbostäderna föreslås 1.000 mark samt för inläggning av vinylplattor på golven i matsal och klassrum. Genom vinylgolven avses inbespara hittills erforderlig årlig lackering

av nuvarande trägolv.

- 10 Ht.III:8. Ålands lantmannaskola för installation av oljeeldning.
Anslag 3.000 mark. Förutom av bekvämare skötsel, jämnare och bättre uppvärmning och inbesparade arbetskostnader betingas den föreslagna omläggningen till oljeeldning dels av att tillgången på brännved på skollägenheten minskat, varför inköp av ved skett under de senaste åren, dels av att veden framdeles med bättre ekonomisk behållning kan avyttras till massaindustrin. En jämförande kostnadskalkyl visar att årskostnaderna inklusive arbetskostnader stiger till ca 5.250 mark medan driftskostnaderna vid oljeeldning kalkyleras stanna vid 3.500 mark varvid skötseln av panncentralen förmodas ske utan extra kostnad av gårdens eget folk.
- 10 Ht.III:9. Ålands lantmannaskola för förnyelse av avloppssystem.
Anslag 500 mark. Skolans avloppsledning mynnar för närvarande ut i ett öppet dike ca 30 meter från skolan. Förutom obehaglig lukt i vissa fall finnes risk för förorening från avloppsdiket till skolans renvattentäkt.
 En förlängning av avloppsledningen samt byggande av en slambrunn beräknas erfordra 480 mark.
- 10 Ht.III:10. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola för anskaffning av inventarier.
Anslag 2.000 mark. Föreslås för anskaffande av elspis samt för inköp av bl.a. byråer till elevrummen.
- 10 Ht.III:11. Ålands husmodersskola för planering av skolgården.
Anslag 1.400 mark. En erforderlig upprustning av skolgården har kostnadsberäknats till 1.400 mark, vari ingår förnyelse av gräsmätta, plantering av träd, buskar, fruktträd o.dyl.
- 10 Ht.III:12. Ålands husmodersskola för anskaffning av inventarier.
Anslag 1.500 mark. Anslaget avses täcka kostnader för inköp av kylskåp samt smärre kompletteringar av inventarier i kök och elevrum.
- 10 Ht.III:13. Ålands husmodersskola för grundreparation av gårdsbyggnaden.
Anslag 34.200 mark. Redan för I tilläggsbudgeten för år 1963 anhöll direktionen för Ålands husmodersskola om att innevarande år få utföra en upprustning av skolans gårdsbyggnad. Enär skolan då endast var inne i sitt första läsår såsom stationär skola och detta ansetts vara en försökstid ansåg landskapsstyrelsen då icke fanns skäl att utföra grundligare reparationer. Sedan skolan nu verkat i det närmaste tre terminer

har konstaterats att skolan såsom stationär visat sig slå väl ut och att skolan är i behov av utrymmena i gårdsbyggnaden, som dock erfordrar en grundlig renovering för att lämpa sig för undervisningsändamål. Förutom utbyte av värme-panna och införande av oljeeldning och centralvärme för båda byggnaderna till en kostnad om 15.000 mark avses i huvudsak följande arbeten utföras i gårdsbyggnaden: omplanering av utrymmena med inredande av tvättstuga, ett färgeri, bastu med omklädningsrum samt slutligen ett rum för förråd samt strykning och mangling med möjlighet att utnyttja detta även för sömnad.

10 Ht.III:14. Folkskolinspektörens kansli för anskaffning av inventarier.

Anslag 600 mark. Anslaget avser fortsatt komplettering av inventarierna med arbetsbord och räknemaskin.

10 Ht.III:15. Skollägenheten på Jomala gård för dräneringsarbeten och avloppsledning.

Anslag 6.350 mark. Ett omfattande dräneringsarbete har under senare år bl.a. torrlagt det sankta området kring "Mossen" med ca 5 ha åker. Tillrinningen från täckdikessystemen och kringliggande skogsområden har dock tidvis varit så kraftig att den täckta avloppsstammen visat sig underdimensionerad, med följd att de lägre delarna av åkrarna vår och höst under 2-3 veckors tid, då skörd, plöjning eller sådd är aktuell, ställts under vatten. För att avleda överskottsvattnet under de kritiska perioderna och slutgiltigt lösa problemet har en komplettering av systemet med en extra avloppsstam ansetts nödvändig. Beräknad kostnad 2.460 mark. Vidare ingår i anslaget beräknad kostnad för avhjälpande av sanitära olägenheter i ekonomibyggnaderna genom dragande av avloppsledning från ladugården på en sträcka av 140 meter.

10 Ht.III:16. Skollägenheten på Jomala gård för anskaffning av maskiner.

Anslag 1.000 mark. Anslaget avser inköp av ny såmaskin.

10 Ht.III:17. Skollägenheten på Jomala gård för grundreparation av arbetarbostäder.

Anslag 8.500 mark. Anslag för renovering av gamla arbetarbostaden å Jomala gård har observerats av bl.a. följande orsaker:

Arbetarbostaden, en hitflyttad f.d. bondgård, är i mindre gott skick med främst dåligt isolerade väggar och golv. Mot de dragiga golven har upprepade klagomål anförts.

Bostaden är i avsaknad av användbara garderober, förvaringsutrymmen och tvättrum.

Det är önskvärt att den befintliga, dugliga arbetskraften kan behållas vid gården och därför arbetarbostäderna sättes i ett bättre skick.

IV. Näringarnas främjande.

- 10 Ht.IV:1. Anskaffning av maskiner för torrlägningsarbeten.
Anslag 2.000 mark. Då någon större anskaffning inte planeras har förslaget belopp ansetts tillfyllest.
- 10 Ht.IV:2. Anskaffning av fiskefyrar.
Anslag 10.000 mark. Förförbättring av trålfiskarnas möjligheter att gå från fiskeplatserna väst- och nordväst om Brändö till lossningsbryggan i Olsnäs i Gustavs vore en fiskefyr behövlig på fjärden mellan Hullberga och Jurmo.
- 10 Ht.IV:3. Anskaffning av markberedningsaggregat m.m.
Anslag 10.000 mark. Föreslås för anskaffning av det andra beredningsaggregat som icke anskaffats under år 1963 samt för smärre kompletteringar.
- 10 Ht.IV:4. Grelsby plantskola för grundreparation.
Anslag 6.200 mark. Byggnaden vid plantskolan har befunnits i behov av särskilda förbättringar i samband med vilka upptagits anslag för utbyte av värmepanna.

V. Kommunikationsväsendet.

- 10 Ht.V:1. Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten (r).
Anslag 1.250.000 mark. Ökning 125.000 mark.
Det totala anslaget under detta moment var år 1962 1.173.000 mark och beräknas för år 1963 uppgå till ca 1.250.000 mark. Arbetena på fasta Åland skulle under budgetåret omfatta främst en ytterligare utbyggnad av vägarna № 1, 2 och 4 samt ytbehandlingsarbeten, medan åter arbetena i skärgården i huvudsak omfatta vägbyggen i anslutning till färjtrafiken Vårdö-Gustavs samt en bro i Föglö. Anslagsfördelningen skulle bli följande:

- a) För förbättring av en del av vägen (Mariehamn) - Stenbrobacke - Bomarsund - (Prästö) med början vid Bomarsunds fästning föreslås 200.000 mark.
- b) D:o av vägen Bartsgårda-Brusta 190.000 -
- c) Förbättring av vägen Grelsby-Pålsbole för vissa kompletterande arbeten, vilka icke ingå i den ursprungliga planen för förbättring av sagda väg, föreslås 20.000 "

d) Byggande av väg Fiskö-Korsö, Brändö kommun. På grund av bl.a. den allmänna prisförhöjningen sedan detta förslag utarbetades år 1961 torde de beräknade kostnaderna, 240.000 mark, inte förelå, varför utöver tidigare beviljade 200.000 mark föreslås 100.000 mark.

För planerad väg över Snäckö mellan Seglinge och Kumlinge har tidigare anslagits 100.000 mark. Landskapsstyrelsen har emellertid velat avvakta utvecklingen beträffande färjtrafiken Åland-Gustavs förrän detta vägbygge inletts. Då det synes nödvändigt att något göres för att anknyta Seglinge till skärgårdstrafiken avser landskapsstyrelsen att under instundande år göra en noggrannare undersökning beträffande möjligheterna att realisera projektet.

e) För reservarbeten föreslås 60.000 mark samt för

f) Bygdevägars byggande och förbättring såsom tidigare 50.000 mark.

Nya arbeten.

g) Förbättring av landsvägen Näfsby-Frebbenby, Hammarland.

De totala kostnaderna för förbättring av denna ca 5 km långa väg ha kalkylerats till 250.000 mark. Speciellt sommartid är trafiken på denna rätt krokiga väg mycket livlig, varför en förbättring av densamma är av behovet. För förbättring i första hand mellan Frebbenby och Kattby föreslås 100.000 mark.

h) Ytbehandling. För ytbehandling av vägsträckan Haraldsby-Hullby, 2900 m, samt Godby-Grelsby, 2800 m, vilka vardera ligga mellan ytbehandlade vägar, föreslås 120.000 mark.

i) Förstärkning och förbättring av vägen Haraldsby-Hullby före ytbehandling, anslag 40.000 mark.

j) Bro över Kyrunden, Föglö.

Anslag 100.000 mark. Det nuvarande färjlägets längd i Kyrunden är endast ca 60 m, varför färjans ersättande med bro, med hänsyn till färjkostnaderna samt tidsvinsten för trafikanterna, väl kan motiveras. Vid förfrågan har sjöfartsstyrelsen meddelat, att den ej har något emot att farleden genom Kyrundet överbroas, blott fri underfart med 4,0 m ordnas. Beroende på brons utförande- trä -eller beständigt material, kan kostnaderna beräknas till 170.000 à 250.000 mark. Om träbrons livslängd antages till 25 år, torde företräde kunna ges denna brotyp, då kostnaderna härför är betydligt lägre

även om amorterings- och räntekostnader beaktas. För arbetets påbörjande, vilket i huvudsak skulle omfatta förhöjning av de nuvarande bankarna, föreslås 100.000 mark.

k) Vägar till färjfasten på linjen Vårdö-Gustavs.

Anslag 200.000 mark. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har tillsatt en kommitté för planering av en statsägd isgående färja på denna linje, i vilken kommitté landskapsstyrelsen är representerad genom vägingenjören. Kommittén motser, att anslag för färjans byggande skall kunna upptagas i 1965 års riksbudget. Med tanke härpå och för att den nuvarande provisoriska trafiken snarast skall få sin bästa möjliga utformning borde landskapet redan nu bygga vägar till de planerade färjfastena i Vårdö och Brändö by. Vägen till östra sidan av Vårdö är för övrigt av behovet även för trafiken med småbåtar från skärgården.

Så snart ritningarna för statsfärjan blivit fastställda bör landskapet gå in för att bygga erforderliga färjfasten på den åländska sidan, varvid de nyssnämnda båda borde komma först i turen.

Kostnaderna för vägar till Vårdö och Brändö färjfasten ha kalkylerats till 200.000 respektive 300.000 mark. För dessa ändamål föreslås här 200.000 mark. För väg och brygga på Vårdö har tidigare reserverats 100.000 mark. Avsikten är att bryggan i Vårdö skall utformas så, att den även kan tjäna som ändpunkt för den provisoriska färjtrafiken, vilken därigenom kunde betjäna skärgården avsevärt bättre än nu.

l) Övriga arbeten. Till landskapsstyrelsens disposition 70.000 mark.

10 Ht.V:2. Anskaffning av vägmaskiner (r).

Anslaget oförändrat 120.000 mark. Föreslås inköp av en ny lastbil för tunga transporter och snöplogning, i stället för en nu skrotfärdig lastbil, total kostnad ca 40.000 mark, samt vidare av transportband, skaksåll till krossanläggning m.m.

10 Ht.V:4. Anskaffning av svarv till vägavdelningens garage- och serviceanläggning i Strandnäs.

Anslag 10.000 mark. Denna har vid behov av svarvningsarbeten anlitat bl.a. yrkesskolans metallavdelning, som varit inrymd i vägavdelningens garagebyggnad, och Mariehamns mekaniska verkstad. Då vägavdelningen ofta har behov att snabbt få

svarvarbeten utförda och då lämpliga utrymmen numera stå till buds, föreslås ett anslag om 10.000 mark.

VI. Polisvården.

Kapitlets rubrik ändrad och kapitlet uppdelat i tvenne avdelningar skilt för stadens och landsbygdens polis såsom under 3 Ht.

Polisinrättningen i Mariehamn.

- 10 Ht.VI:1. Anskaffning av ny motor till polisbilen.
Anslag 1.300 mark. Se motiveringen under 3 Ht.I:8.

Polisväsendet på landet.

- 10 Ht.VI:2. Polishäkte i Eckerö.
Anslag 15.000 mark. På grund av erfarenheterna från detta år i det under turistsäsongen livligt besökta Eckerö har polismyndigheterna ansett det oundgängligt att därstädes inreda ett häkte. Landskapsstyrelsen har i ärendet fört underhandlingar med post- och telegrafstyrelsen om möjligheterna att i tullhuset få disponera erforderligt utrymme. Underhandlingarna ha ännu icke lett till resultat men i avvaktan därå har kostnaderna för nödvändiga arbeten uppskattningsvis beräknats till 15.000 mark.

VII. Särskilda anslag.

- 10 Ht.VII:1. Iståndstättande av byggnaderna på Nåtö.
Anslag 11.150 mark. Rikets naturskyddsinspektör Reino Kalliola föreslog vid ett besök i landskapet att man på det av landskapsstyrelsen inköpta Norrgårds hemman på Nåtö borde upprätta en biologisk forskningsstation. Han vände sig även till Societas pro Fauna et Flora Fennica och uppmärksamgjorde sällskapet på Nåtö. Saken har nu utvecklats så långt att sällskapets forskare i flera omgångar besökt och inspekterat Nåtö. De har funnit Nåtö synnerligen lämpligt som biologisk forskningsstation.

För att bostadshuset på Nåtö skall motsvara de anspråk som en forskningsstation ställer bör de renoveras.

Landskapets byggnadskonsulent V. Danielsson har uppgjort kostnadsberäkning för erforderliga reparationer, vilka kalkylerats till 11.500 mark.

Societas pro Fauna et Flora Fennicas förenämnda skrivelse är sålydande:

"Till Ålands Landskapsstyrelse

Landskapsstyrelsen har i skrivelse i början av detta år

anmodat Societas pro Fauna et Flora Fennica att inkomma med forskningsplan för den planerade biologiska forskningsstationen på Norrgårds hemman på Nåtö i Lemland. Sällskapet meddelade i sin svarsskrivelse till Landskapsstyrelsen att en sådan forskningsplan kunde uppgöras först sedan några av Sällskapet utsedda forskare sommartid besökt Nåtö, detta emedan av Sällskapets nu aktiva forskare ingen hade detaljerad förhandskunskap om Nåtö.

Då numera dessa besök på Nåtö jämte kringliggande skär ägt rum får Sällskapet anföra följande:

Nåtö är mycket väl beläget såsom plats för en biologisk forskningsstation, avsedd att bearbeta speciellt åländska forskningsproblem. Inom bekvämt räckhåll finnes här representerade ett flertal av de för Åland karakteristiska eller speciella naturtyperna, flera av dem inom av Landskapet avskiljda naturskyddsområden. För det fortsatta handhavandet av dessa naturskyddsområden är det av största vikt att en möjligast noggrann kännedom ernås om det nuvarande läget och, i de fall där naturvårdande ingrepp är av nöden, att följderna av dessa ingrepp fortlöpande studeras. Norrgårds byggnader är väl dimensionerade med tanke på en sådan verksamhet i den omfattning Sällskapet kan tänka sig att den för närvarande kunde utövas.

Speciellt i fråga om handhavandet av lövängar och lundar intar Nåtö en central position i forskningen genom att här såväl på av Landskapet ägd mark som i övrigt finnes till varandra gränsande likartade marker med olikartad brukningshistoria, vilket möjliggör ett studium av växtlighetens och den till den bundna djurvärldens reaktion på olikartade ingrepp. Ur historisk synpunkt speciellt värdefullt är, att väsentliga delar av professor Alvar Palmgrens detaljerade undersökningar över lövängsområdena på Åland för ett halvsekel sedan utfördes på numera av Landskapet ägd mark på Nåtö.

Även frågan om den fortsatta vården av idegransbestånden på Jungfruskär tarvar en undersökning som lämpligen kan utföras med Nåtö som bas. Likaså bör en fortsatt undersökning av växtlighetens invandring till småskären kring Gripen äga rum - som en fortsättning till fil.mag.Ulla Bärlund-Cedercreutz ingående undersökning på 1930-talet.

De ovan nämnda forskningsuppgifterna är alla speciella för Åland och kan icke belysas genom undersökningar i övriga delar av Finland. Sällskapet hoppas år 1964 kunna igångsätta åtminstone några av dessa forskningsprojekt, om blott nödiga utrymmen står till förfogande på Nåtö. Forskningsstationen på Norrgård kunde emellertid därjämte tjäna som bas för en mångfald av andra forskningar, utförda av forskare från såväl Finland som Sverige och avsedda att belysa den åländska naturen och dess särdrag.

Ett fortsatt planerande av stationens arbetsprogram kunde i tillämpliga delar ske genom samarbete mellan t.ex. Ålands Fågelskyddsförening och Societas pro Fauna et Flora Fennica, liksom även mellan Stiftelsen för rasförädling av skogsträd och vårt Sällskap. Även andra instanser, som visat intresse för projektet kunna lämna vägande bidrag till stationens forskning.

Särskilt bör framhållas, att stationens forskning icke kan förväntas konkurrera med den som i samarbete med Landskapet bedrivs på Åbo Akademis Biologiska Station på Husö. De två stationernas läge, natur och arbetsuppgifter är alltför olämligartade för att något sådant skulle behöva befaras.

Det vore icke realistiskt att nu uppgöra ett detaljerat program för andra forskningsuppgifter än de inledningsvis anförda, då sådana uppgifter i rätt stor utsträckning komme att utföras av forskare som för närvarande är bundna vid andra arbetsuppgifter. Det synes Sällskapet fullt klart att en fortsatt utforskning av Ålands natur i synnerligen hög grad skulle gagnas av de nu planerade åtgärderna för istandsättande av Norrgård på Nåtö till en naturvetenskaplig forskningsstation.

Helsingfors den 20 augusti 1963.

K.O. Donner
ordförande

Hans Luther
t.f. sekreterare

I avvaktan på närmare åtgärder i förenämnt avseende och även oberoende därav har landskapsstyrelsen ansett att byggnaderna på Nåtö bör repareras i föreslagen omfattning.

10 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1963	1.661.620 mark
I Tillägg för år 1963	293.900 "
Budgetförslag för år 1964	1.840.800 "
Minskning	114.720

11 Huvudtiteln. Understödslån.

I. Näringarnas främjande.

Rubriken ändrad.

11 Ht.I:4. Lån för byggande av anläggningar för vattenförsörjning. /
Anslag 45.000 mark. Minskning 15.000 mark. Föreslås sänkt
då motsvarande anslag i riket minskats.

11 Ht.I:8. Lån för fiskerinäringens främjande (r).
Anslag 30.000 mark. Minskning 20.000 mark. Anslaget har un-
der år 1963 endast utnyttjats till ringa del varför nu före-
slaget anslag tillsammans med tidigare reserveringar torde
täcka behovet.

Skogshushållningen.

11 Ht.I:9. Lån för skogsförbättringsarbeten.
Anslag 58.400 mark. Ökning 48.400 mark. Anslaget höjt när-
mast med tanke på behovet av lån vid de planerade utdikning-
arna av skogarna i Lemland. I riksbudgeten för år 1964 före-
slås för motsvarande ändamål under 19 Ht.II:12 ett belopp
om 8.000.000 mark.

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

11 Ht.II:2. Amorteringslån för landskommunernas folkskolbyggnader (f).
Anslag 70.000 mark. Minskning 10.000 mark. Anslaget synes
kunna minskas något.

III. Särskilda anslag.

11 Ht.III:4. Amorteringslån för turismens främjande.
Anslag 100.000 mark. Ökning 150.000 mark. Anslaget, som un-
der ett flertal år varit oförändrat föreslås höjt på grund
av stegrad kostnadsnivå.

11 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1963	1.917.000 mark
I tillägg för år 1963	-
Budgetförslag för år 1964	1.935.400 "
Ökning	18.400 "

12 Huvudtiteln. Finansieringsutgifter.

I. Avräknings- och ränteutgifter.

12 Ht.I:1. Vid avräkning återgående utjämningsförskott (f).
Anslag -. Minskning 150.000 mark.

Då ordinarie utjämnningen för år 1962 väntas utvisa att land-
skapet skulle erhålla tillskottsbidrag har under momentet
icke upptagits något belopp ehuru rubriken kvarstår.

12 Ht.I:4. Avkortningar på av landskapet upptagna finansieringslån
för ordinarie budgetens förverkligande (f).

Anslag 10.000 mark. Ökning 9.990 mark. Tidigare såsom minnespost upptagna belopp föreslås höjt.

12 Huvudtitelns slutsumma:

Ordinarie budgeten för år 1963	155.020 mark.
I tillägg för år 1963	-
Budgetförslag för år 1964	15.010 "
Minskning	140.010 "

Till Ålands landsting.

I Ålands landskapsstyrelses framställning N:o 26/1963 med förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet Åland under år 1964 ingår icke anslag för anställande av en landskapsarkitekt.

Denna tjänst har vid ett flertal tillfällen diskuterats i Landstinget tidigare och under senare tid har bl.a. Landstingets finansutskott framhållit, att inrättande av en sådan tjänst allvarligt borde övervägas. Sålunda framhåller utskottet i sitt betänkande N:o 15/1962: "I detta sammanhang önskar utskottet ytterligare framhålla, att landskapsstyrelsen borde undersöka, om icke en landskapsarkitekttjänst borde inrättas. Landskapsstyrelsen saknar tillgång till sakkunskap på detta område, vilket med tanke på samhällsplaneringen i landskapet är till stort hinder. De omfattande byggnadsföretagen i landskapets regi liksom underhållet av landskapets byggnader påkallar också biträde av ojävig sakkunnig. Då någon arkitekt icke är verksam i landskapet, har landskapsstyrelsen icke heller

Till Ålands landsting

Under de senaste åren har talrika landsvägar byggts ute i östra skärgården till nytta för inbyggarna där. Tiden borde därför vara inne att även Lemlands skärgård med byarna Jersö och Nåtö skulle erhålla landsvägsförbindelse sinsemellan och med fasta Ålands vägnät, varigenom bättre utkomstmöjligheter skulle öppna sig för befolkningen därstädes. Den stora och vackra skärgården här är väl lämpad såsom rekreatationsområde om somrarna och under menförestider kan en angoringshamn för fiskekuttrar vara till stort gagn, emedan vattnen fyrser sent och går upp tidigt.

Under hänvisning till ovanstående anhåller undertecknad⁴ att ett belopp på ~~100 000~~ ^{100 000} mark observeras i landskapets inkomst- och utgiftsstat för 1964 för påbörjande av landsväg till Jersö by i Lemlands kommun.

Mariehamn den 15 november 1963

Viktor Användaren

Mariehamn,

den 26.11 1963

N:o 584

Till Ålands Landskapsstyrelse

Till stadsstyrelsen inlämnades den 18 november en skrivelse av följande lydelse:

Till Stadsfullmäktige i Mariehamn.

Den 15 mars 1962 togs i stadsstyrelsen initiativ till en undersökning, huruvida det i framtiden vore fördelaktigt för Mariehamn att få en yttre vinterhamn i skärgården söder om staden, t.ex. på det s.k. Börkö, beläget öster om Järsö. På grund av vissa sonderingar har dock ärendet bordlagts med motiveringen att ingen ny hamnanläggning på Åland skulle vara aktuell och att staden genom en dylik undersökning skulle befordra en utveckling, som skulle minska trafiken i stadens Västerhamn. Med anledning av de framställningar som de Samseglande rederierna, Silja rederiet och Ålandsfärjan Ab, nyligen gjort till Ålands Landskapsstyrelse angående vägar till nya hamnar på östra Åland anse vi att stadsstyrelsens ovannämnda motiv, vilket vi tidigare omfattat, numera förfallit.

Undertecknade önska framhålla följande synpunkter som grund för att en undersökning om en yttre vinterhamn för Mariehamn är befogad:

1. Under många år ha de Samseglande rederierna framhållit att de ogärna anlöper Mariehamn vintertid på grund av den trånga farleden (vid Järsö) samt den enligt rederiernas uppfattning långa omvägen till Mariehamn.
2. Sedan dessa rederier inköpt ett jordområde i Långnäs för hamn, torde de förr eller senare, åtminstone för sin vintertrafik, utbygga hamnen, om icke en annan lämplig hamn, utan de i punkt 1 nämnda olägenheterna, kan erbjudas. Följden härav är att Mariehamns Västerhamn kommer att åtminstone för vintersäsongen i varje fall förlora den trafik, som de Samseglande och det därmed allierade Silja rederiet samt av allt att döma även menföresfartyget Aranda upprätthåller.
3. En hamn på ovannämnda Börkö (= Björkö klubb) skulle ligga i

omedelbar närhet av faret Ledsund - Nyhamn, och en farled torde utan svårighet kunna dragas till hamnen. Fartyg, som trafikera Riket - Åland - Sverige, behöva icke anlita den trånga passagen söderom Järsö. Den extra gångtiden för invikningen till hamnen blir obetydlig.

4. För stadens innevånare och företagare skulle en vinterhamn på Börkö vara fördelaktigare än en hamn t.ex. på östra Lumparland bl.a. på grund av kortare avstånd.
5. Den föreslagna hamnen kunde under menförestiden bättre än någon annan hamn i landskapet betjäna fiskeflottan.
6. År 1962 minskades nattbåtarnas invikning till Mariehamn från daglig till endast en gång i veckan, varvid dock Silja rederiets färjor anlöpte staden de övriga veckodagarna. Detta arrangemang innebar angående posttrafiken till och från landskapet en märkbar tillbakagång. Om nattbåtarna återigen kunde förmås att anlöpa Åland skulle härvid en förbättring uppnås. Under förutsättning att olägenheterna angående Mariehamns Västerhamn elimineras torde en hamn var som helst på Åland kunna angöras av nattbåtarna t.ex. Börkö, och posten kunde ge allmänheten samma service som vi på Åland under många år varit vana vid.
7. I framtiden kunde även oljehamnen flyttas till den yttre hamnen och den nuvarande natursköna platsen för oljehamnen skulle då frigöras för lämpligare ändamål.
8. Det ifrågavarande skärgårdsområdet, söderom Mariehamn, som för tillfället tyvärr håller på att totalt avfolkas, skulle få ökade möjligheter för en bofast befolkning. Turistnäringen inom området skulle ha alla möjligheter att utvecklas.
9. Förutsättningen för hela projektet är att Landskapsstyrelsen bygger väg från Espholm till den blivande vinterhamnen (Börkö). Härvid bör även poängteras vägens attraktion för turister. I Riket ha många vägar nyligen byggts just med tanke på att för resande visa natursköna vyer t.ex. de med t.o.m. oljegrus permanentade vägarna vid Puumala, vilka cirkla över Saimen från holme till holme, och som av många turister anses i naturskönhet överträffa det berömda Punkaharju.
10. 2 Västerhamns utbyggnad bör ske av Landskapsstyrelsen, Mariehamn stad eller Lemlands kommun eller gemensamt av någon av dessa, så att vilket rederiföretag som helst skall kunna angöra hamnen.

Med hänvisning till arbetsordning för Stadsfullmäktige i Mariehamn § 14 få vi anhålla att Stadsfullmäktige måtte giva stadsstyrelsen i uppdrag att i brådskande ordning undersöka möjligheterna för att erhålla en yttre vinterhamn för Mariehamns stad inom det söderom Mariehamn belägna skärgårdsområdet Järsö - Björkö - klubb. Härvid torde stadsstyrelsen i första hand

1. undersöka huruvida Landskapsstyrelsen (eller staden) kunde utreda var ett lämpligt hamnområde för Ålands vintertrafik i skärgården söderom Mariehamn kan erhållas,
2. möjligheterna för landskapsbidrag för vägbygget,
3. taga kontakt med Landskapsstyrelsen och Lemlands kommun om huru finansieringen av hamnbygget lämpligen kan ordnas,
4. kontakta samtliga rederier, som kan anses vara intresserade av frågan, och införskaffa deras utlåtanden.

Mariehamn den 15 november 1963.

Fjalar Grönberg

Viktor Arvidsson

Viking Grankog.

När stadsstyrelsen tog ställning härtill fälldes uttalandena huvudsakligen till förmån för initiativet.

Bortsett från sakförhållandet att Mariehamns Västerhamn enligt stadsstyrelsens uppfattning sommartid alltid kommer att ha fulltecknat program, att döma av de senaste årens utveckling, med en ständigt växande turism, föreligger dock faktum att farlederna till hamnen är för trånga. Utvecklingen synes gå mot större och snabbare enheter i trafiken Finland - Sverige såsom överallt annorstädes, en följd av de resandes krav på större komfort och kortare restider. Denna utveckling kan enligt stadsstyrelsens enhälliga uppfattning mötas på det för landskapets och stadens intressen mest gagneliga sättet medelst en uthamn på Björkö, där angöringen är bekväm med fritt och djupt vatten, och där tidsförlusten för invikningen från Nyhamnsfaret närmar sig minimum för angöring av åländsk hamn på denna rutt.

Mariehamns stad har städse hävdad, och hävdar fortfarande, att här är fråga om ett hela fasta Ålands intresse. Sålunda bör hamnen anläggas med landskapsmedel.

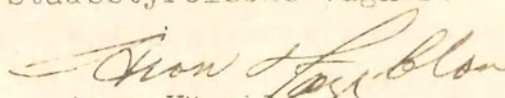
Framställningen jämte åtföljande kommentar i lydelse som ovan förelades den 21 november stadsfullmäktige vilka härvid beslöt uppmana stadsstyrelsen att i brådskande ordning göra hänvändelse till landskapsstyrelsen i ärendet. I dylik avsikt får stadsstyrelsen härmed vördsamt hemställa om

att landskapsstyrelsen skulle vidtaga en utredning om anläggandet av en vinterhamn och därför erforderlig väg i det söder om Mariehamn belägna skärgårdsområdet, förslagsvis vid Björköklubb, och sedan ärendet utretts omedelbart skrida till projektets realiserande

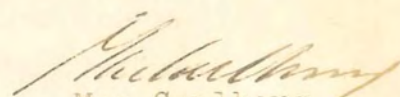
att landskapsstyrelsen i detta avseende skulle kontakta Lemlands kommun ävensom samtliga av projektet berörda rederier.

På stadsstyrelsens vägnar:

Stadsdirektör

Aron Häggblom

Stadssekreterare

Max Carlberg

~~Vid~~ B. 6. 4457
557-63. Aut. 16
11 63

~~Väg~~

Bilaga II

Till Ålands Landskapsstyrelse

Mariehamn

I gårdagens tidningen Åland konfronterades den åländska allmänheten med långt framskridna planer på anläggande av en storhamn i Långnäs i Lumparland, där Åland i framtiden skulle anslutas till huvudtrafikleden mellan Finland och Sverige.

Ifrågavarande Långnäs, fasta Ålands östligaste udde, har utpekats såsom den lämpligaste platsen för en färjtrafik österut, alltsedan planerna på färjtrafik över Ålands hav började taga fast form sommaren 1958. Rederiaktiebolaget Vikinglinjen inköpte först ett hamnområde på platsen i avsikt att upprätta en färjförbindelse till Korpo och sedermera har de samseglande rederierna förvärvat mark i Långnäs för en hamn, som skall betjäna Ålands trafikbehov inte blott åt öster på Åbo, utan även västerut på Stockholm och Norrtälje. Också staten har anmält sitt intresse för Långnäs såsom sluthamn för den planerade statsfärjan och i vissa fall för menföresfartyget Aranda.

Planerna på en åländsk storhamn i Långnäs har avancerat småningom under ständiga försäkringar att fasta Ålands och Mariehamns stads behov av goda och regelbundna förbindelser inte skall försummas. De åländska myndigheterna har på detta sätt invaggats i tron, att Mariehamns stad under alla omständigheter kommer att tillförsäkras dagliga färjförbindelser både åt öster och åt väster året runt. Och så länge konkreta planer på färjhamnen i Långnäs inte har förelegat, har det inte heller varit någon anledning att från åländsk sida inlåta sig på ett närmare övervägande av Ålands huvudtrafikfråga.

De åtgärdar, som de samseglande rederierna nu vidtagit för byggande av en färjhamn i Långnäs, har emellertid i en handvändning förändrat situationen och tvingat in frågan om Ålands anknytning till den stora färjtrafiken i ett avgörande skede. För landskapets och staden Mariehamns myndigheter gäller det nu att snabbt fatta en definitiv position, som kommer att få en avgörande betydelse för Ålands framtid.

Man måste göra klart för sig, att det i detta fall gäller trafikbehovet för Mariehamns stad och fasta Ålands kommuner, där f.n. över 83 % av landskapets befolkning bor och där den kommersiella verksamheten, främst rederirörelsen, havsfisket och industrien, huvudsakligen är förlagd. Under den allra närmaste framtiden kommer den åländska befolkningen i än högre grad att vara bosatt i Mariehamn och på fasta Åland. För denna befolknings ekonomiska utkomst och trivsel spelar färjförbindelserna åt väster och öster en avgörande, man kan nästan säga, en ödesmättad roll. Och då man under dessa omständigheter skall försöka tänka sig möjligheten av att fasta Ålands befolkning skall tvingas resa över Ålands östligaste udde till Norrtälje och Stockholm, så borde de flesta inse, att en bättre anknytningspunkt till den stora färjtrafiken än Långnäs måste uppsökas.

Ingen förnekar Mariehamns och fasta Ålands behov av tät och regelbundna färjförbindelser, men däremot är det många, som underskattar betydelsen av att dessa förbindelser anordnas så, att huvudmassan av fasta Ålands befolkning utan extra kostnader och omak kan betjäna sig av desamma. Detta villkor ställer Mariehamns Västerhamn i en särklass framför varje annat hamnförslag.

Då emellertid färjorna blir allt större och snabbare för att tillfredsställa det kategoriska kravet från andra trafikanters sida på förbindelser mellan Finlands och Sveriges vägnät, blir det allt svårare för rederierna att göra avvikelsen från huvudrutten intill Mariehamn. Man måste därför numera börja erkänna, att enda sättet att inkoppla fasta Åland i den stora färjtrafiken är, att en hamn bygges invid djupvattensleden som går förbi Järsö och Herrö i Lemland och Långnäs i Lumparland, en hamn, som med minsta tänkbara tidsutdräkt kan angöras av bilfärjorna och passagerarbåtarna, samtidigt som den ligger så nära Mariehamn och fasta Ålands centrum som möjligt.

Med hänsyn till den åländska befolkningens lokalisation är Långnäs den sämsta av de föreslagna hamnplatserna på grund av sitt läge. Den bästa ur åländsk synpunkt är, näst efter Mariehamns Västerhamn, Lemlands Järsö söder om Mariehamn.

Järsös företrädan framför varje annat förslag är så avgörande att man inte kan lämna oprövade alla tänkbara möjligheter att draga en väg hit ut och bygga en uthamn för Mariehamns stad^h är, tätt invid djupfarleden, som passerar Rödhamn på ett

avstånd av ca 4 km. Leden från Röddhamn till t.ex. Björkö Klubben är bred, djup och ren. Även andra platser på Järsö kan säkert uppletas. Det viktiga är emellertid, att Järsöområdet är det enda, där Mariehamns stad kan bygga en uthamn, som på grund av sitt läge, är bäst skickad att betjäna den överväldigande delen av Ålands befolkning. Det är ju inte rimligt att passagerare och last från Åland västerut skall transporterats ända bort till Långnäs, för att sedan foras tillbaka till Järsötrakten på färden mot destinationsorten. Järsö är även bättre lämpad såsom tull- och lotsstation, därför att en stor mängd mindre fartyg alltid kommer att anlita den kortare Degerbyleden i stället för att göra kroken runt Föglö Järsö, vilket de blir tvungna till om klareringen flyttas till Långnäs. Och slutligen lämpar sig Lemlands Järsö vida bättre som ankoringsplats för fiskeflottan under menförestiden, enär vattnen här fryser jämförelsevis sent och går upp tidigt. Om Mariehamn lämnas utan vintertrafik, blir Västerhamn stängd för fiskekuttrarna och fisktransporterna en längre tid än nödvändigt och just en dyrbar tid för fiskarna, emedan fiskprisen då plägar vara goda.

Till detta bör ytterligare tilläggas att byarna Järsö och Nätö söder om Mariehamn snart borde vara i tur att få landsvägsförbindelse med staden; vilket skulle öppna möjligheter för ett ekonomiskt utnyttjande av denna rikt förgrenade skärgård på ett helt annat sätt än tidigare. Landsvägen ut till Järsö kommer utan minsta tvivel att trafikeras mera än de flesta av Ålands vägar inte bara under sommarmånaderna.

Under hänvisning till ovanstående får undertecknade landstingsmän anhålla om att landskapsstyrelsen skyndsamt undersöker möjligheterna att draga en landsväg ut till Lemlands Järsö, som samtidigt kan nyttjas såsom väg till en färjhamn på Björkö-Klubb eller annorstädes inom området.

Mariehamn den 15 november 1963

Jan Erik Eriksson
 Sigurd Danilova
 H. Danilova
 Johan Lönner
 E. G. Mattsson

4137
569-67
Bilaga III
AB SILJAVARUSTAMO
AB SILJAREDERIET

SÄHKEOSOITE: SILJALINE TURKU
TEL. ADDRESS: SILJALINE ÅBO
TELEX: 18-230

PUHELIN / 20 300 (KESKUS)
TELEFON / (VÄXEL)

PANKKI: PYP TURKU
BANK: NFB ÅBO

POSTISIIRTOILI: TU 117 627.
POSTGIROKONTO:

Ålands Landskapsstyrelse
Mariehamn

Vuorokausi
Eden beteckning

Kirjeenne
Eden brev

Vuorokausi
Vår beteckning
NW/Mh

~~TURKU ÅBO~~
LINNANKATU 36
SEOTTISGAJAN 36
23.11.1963

Betr. väg till Långnäs

Såsom våra representanter vid personligt besök på Landskapsstyrelsen meddelat komma de samseglande rederierna att inkommande vinter påbörja uppförandet av ett färjläge i Långnäs avsett att betjäna färjorna och turbotarna på linjerna Åbo-Norrtälje och Åbo-Stockholm. Färjläget är även avsett att utbyggas så att detsamma kan tillgodose menföresfartyget Arandas ävensom andra statsverket tillhöriga trafikfartygs behov. Enligt föreliggande planer skulle färjläget stå färdigt den 1 september 1964, varefter under höst-, vinter- och vårperioden de samseglande rederierna och Siljarederiet tillhöriga fartyg överflytta anlöpningarna av Mariehamn till Långnäs.

På ovanstående grunder anhålla vi å samtliga nyssnämnda rederiers vägnar att Landskapsstyrelsen måtte i brådskande ordning vidtaga åtgärder för byggande av den redan av Landskapsstyrelsens vägförvaltning planerade och utstakade vägen till Långnäs.

Högaktningsfullt

AB SILJAREDERIET

Väg

Bilaga IV

Till Ålands Landskapsstyrelse.

Ålandsfärjan Ab som grundades i april 1963 har under den hittillsvarande trafikperioden transporterat cirka 70.000 passagerare mellan Sverige och Åland.

Ålandsfärjan Ab umgås för närvarande med planer på anskaffande av ytterligare tonnage för trafik mellan Sverige och Finland. Då Ålandsfärjan Ab anser det önskvärt att detta tonnage planeras med tanke på regelbunden angöring av Åland och då en anknytning av den planerade bilfärjeförbindelsen till Åland förutsätter minsta möjliga avvikning, är Ålandsfärjan Ab inställd på att anlägga ett färjfäste på Björkö i Föglö socken. Denna holme ligger i omedelbar närhet till farleden och torde utan större svårigheter kunna anknytas till landskapets vägnät.

Av förenämnda anledning anhåller Ålandsfärjan Ab att landskapsstyrelsen måtte skrida till ågärder för dragande av väg till en planerad hamnanläggning på Björkö.

Vi önskar särskilt framhålla att vi är beredda att ställa ifrågavarande hamnanläggning även till övriga trafikanters förfogande.

Mariehamn den 11 november 1963

ÅLANDSFÄRJAN AB

Gunnar Kleen

Aktiebolag med hemort i Mariehamn.

PM

med vissa synpunkter i anledning av förslaget om inrättande av en e.o. arkitektbefattning vid landskapsstyrelsen.

Landskapslagen den 22 december 1959 om reglering av byggnadsverksamheten ålägger landskapsstyrelsen vissa övervaknings- och planeringsuppgifter, som i riket ankomma antingen på vederbörande länsstyrelse eller på ministeriet för inrikesärendena. Sålunda utövar landskapsstyrelsen högsta ledningen av och tillsynen över byggnadsväsendet och planläggningen av områden inom landskapet. Detta innebär, förutom annat, att landskapsstyrelsen fastställer dels region-, general- och stadsplaner och dels byggnadsplaner och byggnadsordningar. I riket fastställer ministeriet för inrikesärendena region-, general- och stadsplaner samt byggnadsordningar för städer och vederbörande länsstyrelse byggnadsplaner och byggnadsordningar för landskommuner. Landskapsstyrelsen äger också befogenhet att på eget initiativ vidtaga åtgärder för uppgörande av regionplan, byggnadsplan eller byggnadsordning för landskommun. Denna rätt och detta ansvar tillkommer i riket i avseende å regionplan ministeriet för inrikesärendena och i avseende å byggnadsplan och byggnadsordning för landskommun vederbörande länsstyrelse. Finnes det påkallat må landskapsstyrelsen också förordna om uppgörande eller ändring av generalplan för staden eller landskommun samt om uppgörande eller ändring av byggnadsordning, stadsplan eller tomtindelning för staden. I riket tillkommer denna befogenhet ministeriet för inrikesärendena, förutom rätt att förordna om uppgörande av generalplan, i vilket avseende alltså landskapsstyrelsen äger befogenhet utöver motsvarande riksmyndighet. Däremot föreskriver landskapslagen icke skyldighet att ansöka om tillstånd från de kommunala byggnadsnämnderna för uppförande av nybyggnad inom icke planerat område.

Landskapsstyrelsen såsom högsta övervakande och fastställande

myndighet tillkommer sålunda rätt och skyldighet att vidtaga eller påyrka nödvändiga åtgärder för åstadkommande av erforderlig reglering av byggnadsverksamheten och samhällsplaneringen inom landskapet Åland. Skillnaden mellan de byggnadsreglerande uppgifter och befogenheter samt det ansvar, som tillkommer en länsstyrelse i riket respektive Ålands landskapsstyrelse är sålunda såväl i sak som betydelse väsentlig. Motsvarande skillnad i avseende å arbetsuppgifter och ansvar kan anses föreligga mellan en länsarkitekt i riket och en landskapsarkitekt.

I korthet kan anföras att följande arbetsuppgifter åvila en länsarkitekt:

att övervaka och sköta statens lokala byggnadsverksamhet i varje län;

att övervaka arbetseffektiviteten i länsbyggnadskontor och under detta lydande arbetsplatser;

att uppgöra förslag till byggnadsplaner, som länsstyrelsen skall fastställa;

att uppträda såsom länsstyrelsens sakkunniga i förvaltnings- och lagskipningsmål angående byggnadsväsendet; samt

att föredraga ärenden, som angå fastställande av förslag till byggnadsplaner eller beviljande av tillstånd till stycknings- eller klyvningsförrättningar på områden i landskommun, för vilka byggnadsplan skall utarbetas.

Man får räkna med, att en landskapsarkitekt på Åland skall ombesörja motsvarande ärenden, såvitt de falla inom ramen för självstyrelseförvaltningen.

De måhända mest betydelsefulla arbetsuppgifterna för en landskapsarkitekt komma dock sannolikt att hänföra sig till problem i samband med samhällsplaneringen inom landskapet. Härvid borde uppenbarligen, parallellt med praktiskt aktuellt planeringsarbete såsom t.ex. en generalplan för Jomala kommun och en byggnadsplan för områdena närmast utanför Mariehamns stads gränser, undersökningar inledas för

åstadkommande av en regionalplanering av de åländska landskommunerna och för bildande av ett regionalplaneförbund mellan kommunerna. Nämda undersökning borde beakta principerna för bebyggelsens och näringslivets lokalisering inom landskapet och i samband härmed också beakta det ekonomiskt synnerligen betydelsefulla problemet om tätbebyggelse och glesbebyggelse inom de olika kommunerna. En utredning under ledning av en sakkunnig samhällsplanerare borde också föranstaltas om befolkningsutvecklingen och näringslivets framtida utveckling inom landskapet och om möjligheterna för landskapsstyrelsen att föra en aktiv näringspolitik för att bemästra utflyttningsproblemen. Man får nämligen sannolikt räkna med, att också i framtiden den rena landsbygden kommer att avfolkas och att i stället en befolkningskoncentration till tätorter kommer att förmärkas. Dessa tätorter, som givetvis kan och bör vara belägna på landsorten, borde färdigplaneras med avseende å lokalisation och framtida näringar, så att den från lantbruket friställda arbetskraften kan placeras. Nämnas kan att år 1970 beräknas ca 50 % av landskapets befolkning vara bosatt i tätorter, år 1980 ca 60 % och 1990 ca 70 %.

Landskapsarkitekten skulle också ombesörja den synnerligen viktiga kontakten mellan rikets myndigheter samt planeringsorgan och landskapsstyrelsen samt mellan landskapsstyrelsen och kommunerna samt intressegrupperna inom kommunerna och inom landskapet med avseende å den näringspolitiska utvecklingen och samhällsplaneringen.

Landskapsarkitekten skulle alltså icke i allmänhet direkt befatta sig med planerandet av enstaka privata byggnadsverk utan närmast verka såsom en samhällsplanerande, en utredande och en granskande instans.

Skall man i stora drag försöka sammanfatta landskapsarkitektens närmaste arbetsuppgifter borde man kanske nämna till en början enstaka, aktuella problem med avseende å tät- och glesbebyggelse och principerna härför och därefter frågan om vilka områden, som bör planeras såsom tätorter med beaktande av befolkningsrörelserna inom landskapet

och dessa tätorters möjligheter att motsvara den framtida strukturen av planerat näringsliv (jmf. t.ex. utskeppningsmöjligheterna från Godby-Haraldsby eller förutsättningarna för turistnäring i Storby). I samband härmed bör givetvis också beaktas såväl land- som sjökommunikationernas utveckling ävensom lokaliseringen av skolorna.

De lokaliseringspolitiska åtgärder, som äro möjliga inom byggnadslagens ram kan tydligen avsevärt påverka näringslivets utveckling och därmed också hela landskapets framtida befolkningsutveckling och möjligheter att fortleva med bibehållen eller framåtskridande social och ekonomisk standard.

Med beaktande av ovan anförda synpunkter och då för närvarande någon enhetlig ledning och övervakning av byggnads- och samhällsplaneringen inom landskapet knappast kan åstadkommas, synes det fullt befogat och motiverat att till landskapsstyrelsen i tjänstemannaställning anknyta en arkitekt. I anseende till det ansvar och de arbetsuppgifter, som skulle åvila denna landskapets tjänsteman särskilt i jämförelse med en länsarkitekt, synes hans avlöningsförmåner vara värda ett närmare studium. ~~Emedan det dock för närvarande icke är möjligt att i alla avseenden överblicka dessa arbetsuppgifter och då dessutom vissa särskilda arrangemang med avseende å landskapsarkitektens rätt till privata arbeten möjligtvis kan diskuteras, är det tänkbart att en avlöning enligt löneklass A 30 åtminstone tillsvidare kan anses godtagbar.~~

Mariehamn i november 1963.

Äldre landskapssekreterare

Jan-Erik Lindfors